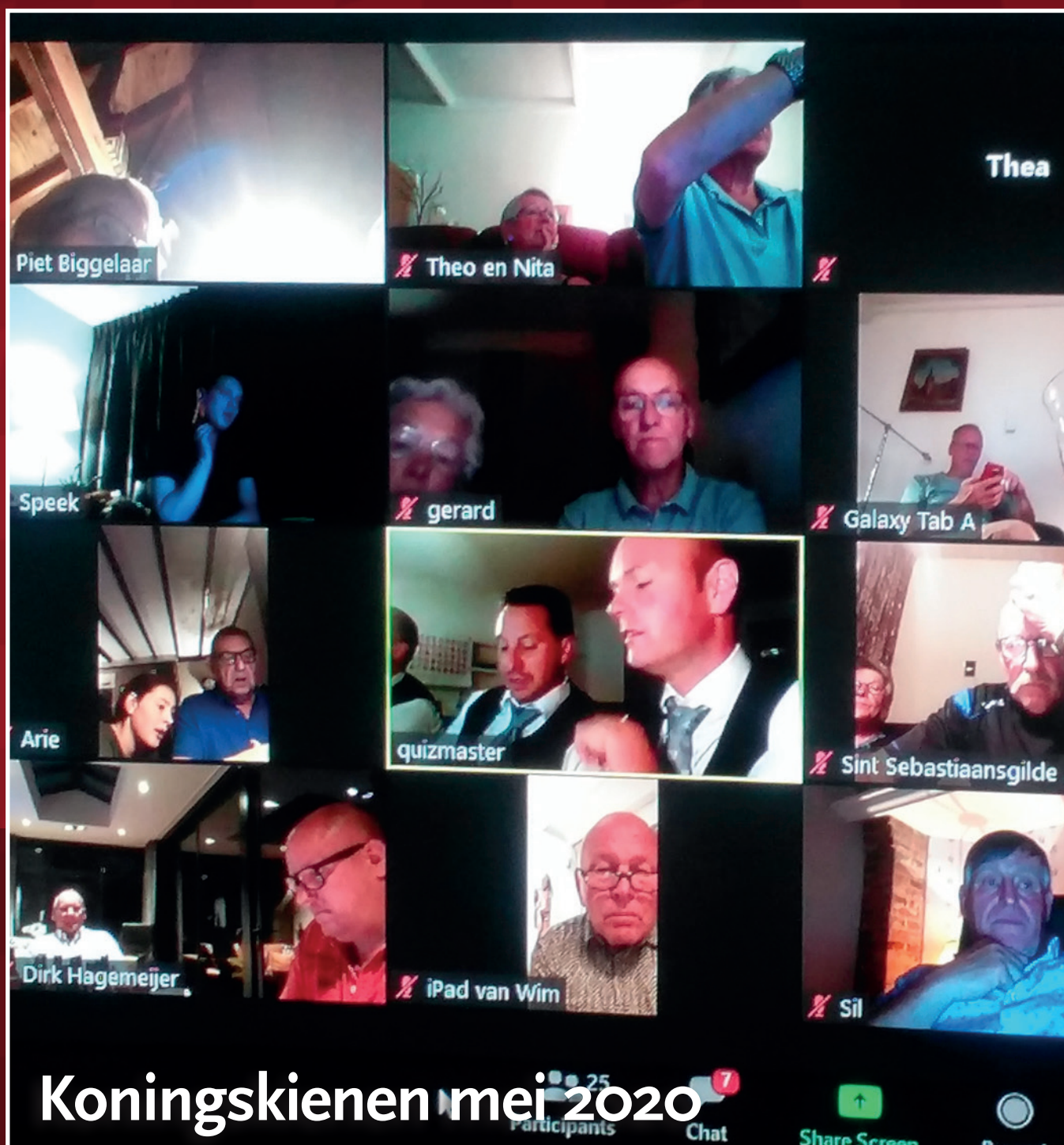

De Gildetrom

Magazine van de Noord-Brabantse schuttersgilden

Concentratie, geduld en een vaste hand is ook bij óns de sleutel tot succes...

In ons atelier vervaardigen wij al ruim 40 jaar op professionele wijze gilde- en koorkleding.

OOK ACCESSOIRES ZOALS HOEDEN, SOKKEN, VEREN, RIEMEN, ETC. ZIJN BIJ ONS VERKRIJGBAAR

't atelier

Kreitenmolenstr. 134 • 5071 BJ Udenhout
TEL (013) 511 49 23 • www.tatelier.eu

Vaandels, Vendels en Vlaggen
Joke Willigers

Zand 33, 5757 RX Liessel
Tel.: (0493) 34 25 68 Fax (0842) 25 21 71
info@willigers.eu www.vaandel-vendel.nl

online en offline vormgeving

06 101 950 77
info@olafs.nl
www.olafs.nl

Bezoekadres
Waldeck Pyrmontstraat 1a
5652 AD Eindhoven

Postadres
Hooiland 15
5663 HL Geldrop

GILDEZILVER

NOUD PETERS EDELSMID

Le Blanc steenstraat 76 - 5831 JH Boxmeer
T 06 20 07 10 55 - E.denhoek.peters@gmail.com

Maandag gesloten
Dinsdag, woensdag, donderdag van 9.30-17.30
Vrijdag 9.30-20.00
Zaterdag 9.30-17.00

Gildeleden graag vooraf een afspraak maken.

Blinkt uit in vakmanschap

BELIEN

Uw gildekleding en toebehoren, perfect op maat gemaakt in eigen atelier.

Wij zijn gespecialiseerd in sjerpen, hoeden (in vele modellen, kwaliteiten en kleur) en gildekousen tot ver over de knie (alleen bij ons verkrijgbaar). Ook kunnen logo's (patroonsheiligen) ingeborduurd worden!

Alle door ons geklede gilden worden ook door ons onderhouden!

LIEN

Kerkstraat 20, 3930 Hamont, België
Telefoon: 00 32 - 11 - 44 52 58

LAARZEN LAARZEN LA
PLUIMEN-VEREN-PLUIM
KOPPELS-RIEMEN-KOP
HOEDEN-SHAKO'S-HO
UNIFORMSCHOENEN
DANSSCHOENEN DAN
HISTORISCHE-SCHOEN
GILDESCHOENEN GIL
OVERSCHOENEN OVE
HANDSCHOENEN HAN
OPERA-OPERETTE-SCH
TONEELSCHOENEN

VAN BEERS B.V.

Engelsestraat 6, 5171 DW Kaatsheuvel • NL
T: (0416) 27 22 54 • E: info@vanbeersbv.nl
Internet: www.vanbeersbv.nl

Driemaandelijks magazine van de
Noordbrabantse schuttersgilden
Uitgave van de stichting De Gildetrom
ISSN 1380-233X
Jaargang 67 (2020) nummer 3

HOOFDREDACTEUR

Gert van Elderen
M 06 51 39 56 08
E hoofdredactie@degildetrom.nl

REDACTIE NIEUWSBRIEF

Peter van Kuijen
T 06 44 62 30 73 E nieuwsbrief@degildetrom.nl

CORRECTOR

Eline Streek
T 06 42 21 39 20 E corrector@degildetrom.nl

AFGEVAARDIGDEN

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden/E.G.S.
Annie Maas
T 06 15 34 08 79 E secretariaat@schuttersgilden.nl

VERSLAGGEVER

Jan Meulemeesters
T 0492-32 17 06 M 06 43 97 13 25 E reporter@degildetrom.nl

KRINGREDACTEUREN

LAND VAN CUIJK
Hanny Hamers-Heessen
T 0486 41 15 52 M 06 20 79 96 51 E redactie.cu@degildetrom.nl

KEMPENLAND

Ton Steenbakkers,
M 06 29 58 15 40 E redactie.ke@degildetrom.nl

MAASLAND

Hetty Verhoeven
T 073 532 32 44 M 06 30 58 26 09 E redactie.ma@degildetrom.nl

KWARTIER VAN OIRSCHOT

Gert van Elderen
M 06 51 395 608 E redactie.kw@degildetrom.nl

PEELLAND

Stefan van Heugten
M 06 53 69 31 76 E redactie.pe@degildetrom.nl

BARONIE EN MARKIEZAAT

Cees Martens
T 076 596 20 19 E redactie.bm@degildetrom.nl

ADMINISTRATIE EN ABONNEMENTEN

E secretariaat@degildetrom.nl

BETALINGEN

Rekeningnummer: IBAN-nr: NL87 RABO 0134 5088 34
Stichting De Gildetrom

AUTEURSRECHT OP BRIEVEN EN INGEZONDEN STUKKEN

Lezers die brieven of ingezonden stukken sturen ter publicatie behouden hun auteursrecht, maar verlenen door inzending onbeperkt toestemming het materiaal te publiceren - al dan niet in verkorte of bewerkte vorm - en in alle uitgaven, in print of elektronisch, van De Gildetrom en het op te slaan in (elektronische) databanken en andere bestanden.

Voorwoord

Beste lezers,

Gaan de gilden de Corona overleven? Een gelijksoortige vraag kreeg ik als hoofdredacteur: "Gaat De Gildetrom de Corona overleven?"

Als doorgewinterde gildebroeder en enthousiaste hoofdredacteur is dat voor mij geen vraag. "De Gildetrom gaat de Corona overleven."

Het is juist in deze tijden dat de gilden hun kracht laten zien. Dat doen ze al vele eeuwen, al ver voor de Spaanse griep en de pest. Gilden gaan niet alleen met hun tijd mee, maar gilden zijn ook flexibel en creatief.

De 2de uitgave van De Gildetrom kreeg een bijzonder karakter waarvoor we vele complimenten hebben mogen ontvangen. Eigenlijk is de Corona een kans om eens een andere inhoud aan dit magazine te geven. Meer verhalen dan alleen maar korte opsommingen van gebeurtenissen.

In deze uitgave lezen we het vervolg van de kapellen in de Peel, het tweede deel van het interview met Europees koning Leo Niessen en verhalen over hoe de gilden omgaan met de door Corona opgelegde maatregelen. Het artikel van Nina van den Heuvel (24 jaar) zegt het mooi: "Met elkaar, voor elkaar" en zo gaan we verder.

De redactie wenst u veel leesplezier toe.

Gert van Elderen ■

Over de coverfoto

Dat de gilden creatief zijn is te lezen in het artikel over 'koningskieren' van het Gilde Sint Sebastiaan uit Oirschot. Tijdens deze gezellige activiteit werd een foto genomen met de gildebroeders en -zusters online.

Over de middenfoto

De Ridderlijke Gilde Sint Sebastiaan te Eindhoven.

RECTIFICATIE

In nummer 2 van 2020 staat op bladzijde 20 het artikel "Kapellen en altaren in Peelland". Dit artikel is niet geschreven door Maarten Janssen, maar door gildebroeder Lau Huijbers van het Sint Antonius en Sint Sebastianus Gilde Gemert.

Sluitingsdatum inzending kopij voor nummer 4: 24 oktober 2020.

Stuurt u alstublieft de kopij zo snel mogelijk door naar uw kringredacteur. Kopij die na 24 oktober 2020 binnenkomen, verschijnen in nummer 1-2021.

VOORWAARDEN

Abonnementsprijzen voor 2020 zijn:

Particulier abonnement € 13,00 (indien een machtiging tot automatische overschrijving is verleend € 10,00). Collectief abonnement via gilde € 10,00.

Buitenlands abonnement: € 20,00. Het abonnement geldt voor een kalenderjaar en wordt geacht te zijn voortgezet, indien niet vóór 1 november opzegging heeft plaatsgehad. Nieuwe abonnementen kunnen onmiddellijk ingaan. De redactie houdt zich het recht voor teksten naar beste weten en in ieders belang te redigeren.

Advertentietarieven worden op aanvraag medegedeeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de stichting De Gildetrom. De ingezonden artikelen vallen buiten de verantwoordelijkheid van de hoofdredactie.

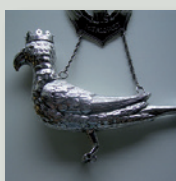
Vormgeving en lay-out: Olafs Grafische Vormgeving

Druk: Printplan Eindhoven. Oplage: 3000 stuks.

Goud- Zilver Atelier
Andriessen

voor al uw
Schutters en Gilde zilver

Dorpsstraat 18
5708 GH Helmond
Tel. 0492-550792
www.andriessenatelier.nl

Het kost maar 5 euro

Het kost maar € 5,00 om een advertentie
van vier kolomregels in De Gildetrom te plaatsen.

De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent bent
en de advertentie geen commercieel oogmerk heeft.

U kunt de tekst, maximaal vier kolomregels, sturen aan:

De Gildetrom
secretariaat@degildetrom.nl

Rekeningnummer:
IBAN-nr. NL87 RABO 0134 5088 74
T.n.v. Stichting De Gildetrom

JOHN BIJSTERVELD
MEESTER GOUDSMID / EDELSMID

Leenderweg 37
5554 CK Valkenswaard
TEL. 040 - 204 24 89
goudsmidbijsterveld@hetnet.nl
www.goudsmidbijsterveld.nl

EXCLUSIEF GILDEWERK
VOOR EEN PERSOONLIJK ACCENT

De koningsschilden van
Kees Ketelaars
Eigentijdse vormgeving met
gevoel voor traditie

Sieraden Sculpturen Schilderijen

Kees Ketelaars

Di t/m Vr 9-18u Za 9-13u www.keesketelaars.nl 013-5133168

9

Gilde Sint Joris van Onsenoort en Nieuwkuijk

11

Kapellen en altaren in Peelland (2)

30

Interview Europese schutterskoning (2)

Van het bestuur

Gilde-magazine De Gildetrom
nu ook digitaal toegankelijk 6

Informatief

Verbinding 6
Houden de gilden de tradities in stand? ... 8
Gilde Sint Joris van Onsenoort en
Nieuwkuijk 9
Boekels gilde-coronalied 10
Kapellen en altaren in Peelland (deel2)
Koningen gevonden tijdens crisis 11

Reportage

Op zoek in de (gilde)archieven 15
Online koningskieren 30 mei 2020 17

Jeugd

Europakoning geeft reactie op Facebook-
actie gildejeugd 18
Rena jeugdkoning bij Budels gilde. 18

Ingezonden

Het zal allemaal wel meevallen 19
De drie gilden van Ravenstein 20
Gildepuzzel van het gilde-wezen in Noord-
Brabant 22
Willeke Boom benoemd tot lid in de Orde
van Oranje-Nassau 2.0 23

Interview

Pietje Paas en Hannes den Haomer 24
Interview Europese schutterskoning Leo
Niessen Deel 2. 30

Federatienieuws

NBFS is trots op haar gildes. 33

Kringnieuws

Land van Cuijk 36
Kempeland 37
Maasland 43
Kwartier van Oirschot 46
Peelland 48
Baronie en Markiezaat 50

In memoriam..... 51

Foto uit vervlogen
tijden 55

Agenda 56

Gilde-magazine De Gildetrom nu ook digitaal toegankelijk

Dit stond in ons magazine nummer 4 van 2018. In augustus 2018 had de voorzitter van Stichting De Gildetrom aan de Tilburg University als beheerder van de Brabant-Collectie namelijk een eeuwigdurende licentie verleend. Daardoor kwamen we in het bezit van een digitale versie van alle exemplaren van De Gildetrom vanaf 1954. Maar dat betekende nog niet dat

de exemplaren ook toegankelijk waren via onze website. Met enige trots kunnen wij nu melden dat vanaf heden elk exemplaar via het beeldscherm gelezen kan worden en per pagina uitgeprint kan worden. Het adres van onze website is <https://www.degildetrom.nl/>. Menu-item ARCHIEF. ■

INFORMATIEF

Door Ton Steenbakkers

Zoals ik al eerder in een artikel schreef, ben ik altijd op zoek naar verbinding. Zeker in deze tijd is het belangrijk dat we verbinding zoeken. Al klinkt dat wel vreemd in deze tijd, nu we op anderhalve meter afstand van elkaar moeten blijven. Maar je verbonden voelen gaat over afstand heen. Als redacteur van De Gildetrom, voorzitter van de heemkundekring 'Heerlijkheid Heeze, Leende en Zesgehuchten', voel ik me betrokken bij het behouden van het materiële en immateriële erfgoed van onze omgeving.

Verbinding

En ben ik op zoek gegaan naar de verbinding die er bestaat tussen de gildes en de heemkundekring. Nu telt mijn directe omgeving diverse gildes. Eén van mijn medebestuurders binnen de heemkundekring is regerend koning van zijn gilde. Dus er is zelfs een persoonlijke binding. De heemkundekring geeft al jaren een lezenswaardig tijdschrift uit; De Heemkronijk. En zoekend in het digitaal archief vond ik diverse artikelen die in de loop der jaren zijn gewijd aan de diverse gildes.

Eén van die artikelen verhaalt over een activiteit die plaatsvond en zou moeten vinden in deze Corona-tijd. En in aangepaste vorm ook plaatsvond.

Ik laat u een artikel lezen, dat werd gepubliceerd in De Heemkronijk in het jaar 1977.

DE SINT-JANSVIERING TE LEENDERSTRIJP
door: Redactie

Al sinds mensenheugenis werd en wordt Sint Jan Baptist op bijzondere wijze gevierd en vereerd in de kapel te Leenderstrijp.

De carte van Strijp -geschreven in 1645- getuigt ervan, daar deze vermeldt dat er een nieuw broederschap ter ere van Sint Jan Baptista wordt opgericht "ter bescherming van het hoogwaardig Sacrament en zijn lieven heiligen, rustende in de kapelle tot Leenderstrijp." Dit gilde moest ook de orde bewaren tijdens de diensten in en rond de kapel als de processie rondtrok. Met het verval van de oude kapel verviel ook de grote manifestatie en werd de Sint Jansverering van meer individuele aard. Wel trok men nog telkenjare 's morgens vroeg vanuit Strijp en de omliggende dorpen naar de kapel op Sint Jansdag -24 juni-, om de zegen van Sint Jan af te smeken en verlost te worden van de smartelijke hoofdpijnen. Vooral de dauw die men dan met een schone zakdoek opving van de kruiden en gewassen die men gedurende de tocht naar de kapel vergaarde, scheen hiervoor zeer geëigend te zijn. Men verzamelde die dauw dan ook in een flesje om in de loop van het komende jaar bij hoofdpijnaanvallen gebruikt te worden als geneesmiddel. Dit heeft vrome lieden er waarschijnlijk mede toe gebracht om van de resten van de oude kapel -ongeveer in het midden van de vorige eeuw- een nieuwe kleinere kapel te bouwen,

Viering op 24 juni 2020 in Corona-tijd.

daar waar eerst de oude kapel stond. (Een niet nader aan te duiden schat heeft hieraan ook meegewerkt.)

Het was en is dan ook een mooi gebruik, dat men de hulp van Sint Jan inriep en nog steeds inroept bij droevige gebeurtenissen in de huiselijke kring, zoals ernstige ziekten. Ook vereerde men hem met een uitgebreid bezoek tijdens Strijp-kermis. Velen bezochten dan het heiligdom en offerden

Strijp 197.

na een ernstig gebed een kaars en geld. Men deed dit echter spontaan en niet georganiseerd. Maar iedereen in Strijp en velen daarbuiten waren dan de gast van Sint Jan. Het geofferde geld ging naar de parochiekerk. Nog niet zo lang geleden voerde een kapelaan van de parochiekerk in Leende een meer georganiseerde tocht naar de kapel in. De georganiseerde jeugd trok dan 's avonds onder het zingen van het Leender volkslied op Sint Jansdag de Kapelberg op voor een kort gebed, waarna de Sint Janstrossen werden gewijd.

Deze werden dan na de zegening aan de achterdeuren van de woningen gehangen om het kwaad te weren. Eindelijk lukte het ook -vooral door toedoen van gildebroeder J. Hulsen (destijds kerkmeester van de parochiekerk Sint Petrus Banden)- om bij de kapel 's avonds op Sint Jansdag een Heilige Eucharistieviering te laten celebreren. En daarbij "het offer" te bestemmen, alleen maar voor het onderhoud van de Sint Janskapel. Het Sint Jansgilde zorgde en zorgt voor de feestelijke entourage en het ophalen van "het offer".

Voor de eerste maal gebeurde dat in het laatste jaar van het pastoraat van Z.E. pastoor De Wijs. Het werd een groots gebeuren. Celebrant was pater Bax, die in Strijp bij zijn familie uitrustte van zijn jarenlange missie-arbeid in Indië.

Het was zo'n groot succes dat het gilde besloot de kapel te restaureren, omdat de tand des tijds dreigde het heiligdom te ruïneren. Dit gebeurde dan onder leiding van architect De Jong met medewerking van gildebroeders van het gilde Sint Jan Baptista. Er kwam een luifel voor de kapel en enkele windschermen om het Heilig Sacrament en de celebrant te beschermen voor eventueel te straffe wind en regenvlagen.

Het gilde haalde vanaf die tijd de schoolkinderen -elk gewapend met één of meer Sint Janstrossen-, af aan de Strijperschool, alsook de jeugd van Leende die daar stond opgesteld. In

Binnen de kapel.

processie trok men onder gildemarsmuziek en met vliegend vaandel op naar de kapel.

Telkenjare wordt dit festijn weer gevierd in de avonduren op Sint Jansdag (24 juni) en telkenjare breidt zich het aantal bezoekers aan deze openluchtms uit. De laatste jaren heeft men om nog meer cachet aan deze plechtigheid te geven de hulp ingeroepen van het jongerenkoor uit Leende onder leiding van de heer Braun, hoofd van de Sint Petruschool. Iedereen die het gebeuren eens meemaakt, wil het meerdere malen beleven. Want het is een schoon gebeuren daar in het landelijke Strijp, tussen al die groene weiden aan de zoom van de staatsbossen. Het is mooi om er op deze manier even te vertoeven en om bovenop of aan de voet van de Sint Jansberg te genieten van de rust die uitgaat van zo'n groots gebeuren. Het is alleen maar jammer dat veel van het echte gebeuren verloren dreigt te gaan omdat onverlaten de aloude Sint Jansschotel -die in zeer woelige tijden gered was- 'n paar jaar geleden uit het heiligdom ontvreemd hebben en nog steeds

Kapel vanuit het zuidwesten met toren Leende Leenderstrijp.

vergeten zijn dit op de juiste plaats terug te bezorgen.

De verbinding tussen gilde en heemkundekring is gelegd. Een verbinding die mogelijk kan bijdragen aan het voortbestaan van beide instanties. Maar dat is een ander verhaal. Geen ander verhaal, maar een onderdeel van dit verhaal, is de manier waarop het Gilde Sint-Jan Baptista & Leenderstrijp de samenwerking

Originele schotel die in de kerk in Leende hangt.

zoekt. Dit zou een voorbeeld kunnen zijn voor andere gildes.

Ik noem u de activiteiten:

- De jaarlijkse les op de basisschool over de Sint Jansviering.
- De verspreiding van de folder waarin de traditie van de Sint Janstrossenwijding -samen met de andere gebruiken van het gilde - is beschreven.
- Jeugd/(nieuwe) inwoners/belangstellenden begeleiden, in samenwerking met IVN en de lokale agrarische natuurvereniging bij het zoeken naar de ingrediënten voor de Sint Janstros. Hiervoor worden speciale 'zoekmomenten' georganiseerd.
- Met de gemeenten en de agrarische natuurvereniging in overleg om de bermen in de nabijheid van de Sint Janskapel in te zaaien met veldbloemen, die in de Sint Janstros thuishoren.
- In overleg met de voorganger (parochie) om kritisch te blijven kijken naar de invulling van de viering met als doel deze binnen de katholieke normen en waarden eigentijds en dynamisch te houden zonder daarbij de eigen lokale identiteit uit het oog te verliezen.
- In overleg met school en Strijpse verenigingen (onder andere de muziekvereniging) over hoe en in hoeverre zij een bijdrage kunnen leveren aan de invulling van de Sint Jansviering. Bijvoorbeeld het verzorgen van lezingen, het leveren van een muzikale bijdrage en het inzetten van mankracht.

En toen kwam Corona.

De lokale media berichten: 'Op woensdagavond 24 juni werd ook dit jaar de Sint-Jansviering gehouden, maar vanwege het Corona-virus helaas in beperkte kring, met alleen maar gildebroeders en -zusters van het Gilde Sint-Jan Baptista Leenderstrijp. Woensdagmiddag konden inwoners van Leende en Leenderstrijp hun Sint-Janstrossen al naar het kapelletje brengen, zodat deze 's avond gezegend konden worden.' Ik hoop dat het gilde volgend jaar weer de fysieke verbinding kan opzoeken. ■

Toen in 1920 de verschiëting om de Beker Dupret door een zestal kruisbooggildes in het Belgische Meerle werd georganiseerd, was het niet te voorzien dat in 2020 de verschiëting na 100 jaar nog steeds zou plaatsvinden.

De gildes kennen vele tradities, maar het in standhouden hiervan is in de tegenwoordige tijd niet eenvoudig. Covid-19?

De geschiedenis van de familie Dupret is vanaf de zestiende eeuw verbonden met Meerle. Via overerving en opdeling van het kasteel van Elsacker is de familie Dupret in Meerle (Srijbeek) gaan wonen. Georges J.B. Dupret, senator, heeft het kasteel te Srijbeek de naam gegeven van 'Jorisburght', welke later is gewijzigd in Sint Jorisburcht. Georges J.B. Dupret was behalve weldoener van het Sint Jorisgilde van Meer ook betrokken bij vele andere activiteiten in en om Meer. Marcel Dupret werd in 1911 lid van het Sint Jorisgilde in Meer en werd meteen tot tweede deken benoemd. Na het einde van de eerste wereldoorlog schoot hij zich op 16 september 1919 -op de derde dag met kermis- tot koning. In het gildeboek van Meer is hiervan onder andere het volgende vermeld. De koning is verplicht om tachtig flessen bier te geven en een koffiepartij aan de vrouwen. Ook is hij verplicht om aan de schutters een prijschiëting aan te bieden en op zijn kosten een schild te laten

Dupret beker.

maken van minstens 100 gram zilver.

De volgende dag gaf de nieuwe koning een prijschiëting, waar ruim Bfr. 100 aan prijzen werd verschoten.

In 1920 stelt Marcel Dupret een zilveren beker ter beschikking om te verschieten tussen de Sint Jorisgilden van de Noorderkempen.

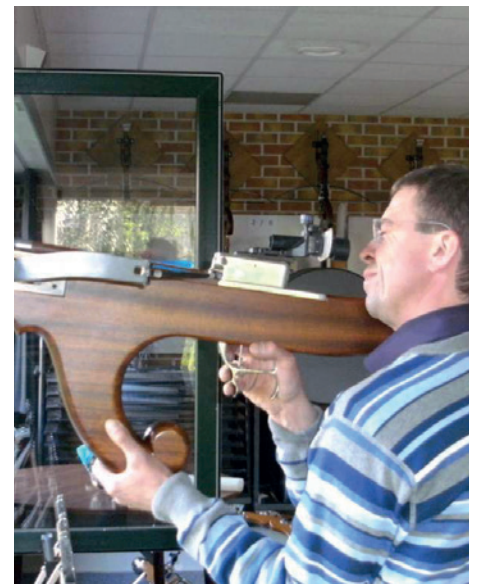
BEKER DUPRET IS GEBOREN

Het reglement voor deze verschiëting is aanwezig in het archief van Sint Joris Meerle, opgericht op 30 november 1534. De dekenschrijver Jozef Jespers, onderwijzer te Meerle, heeft het geschreven. De verschiëting werd toen en tegenwoordig nog steeds in zestallen verschoten.

Tegenwoordig is er één zestal per gilde, maar in de beginperiode waren meerdere zestallen per gilde toegestaan. In die tijd bestond Het Verbond van Sint Jorisgilden nog niet. Wel waren er van oudsher onderlinge schietwedstrijden, met name als het kermis was, tussen de gilden met de Sint Jansboog in de grensregio.

Aan de eerste schiëting in 1920 namen Meerle, Meer, Loenhout, Minderhout, Rijsbergen en Zundert deel. In 1920 -het eerste jaar- was Rijsbergen de winnaar. Volgens het reglement was de volgende verschiëting in de woonplaats van de winnaar, dus in 1921 in Rijsbergen. Ook toen was Rijsbergen de winnaar. De originele reglementen van 1921 en 1922 zijn nog in het bezit van Sint Joris Rijsbergen. In 1922 was de winnaar Meer en Rijsbergen was derde. Dit was jammer voor Rijsbergen, want wie de beker drie keer achter elkaar wint mag deze behouden.

Nu zou op zondag 2 augustus 2020 op feestelijke wijze de jubileumviering -de 100ste

schiëting van Beker Dupret- plaatsvinden te Meerle. De familie houdt de traditie in stand door nog steeds de beker te schenken en deze zelf uit te reiken. De viering zou plaats hebben op historische grond, namelijk het landgoed bij de Sint Jorisburcht, waar ook de eerste schiëting in 1920 werd georganiseerd. De familie Dupret en het stadsbestuur van Hoogstraten zouden aanwezig zijn.

Helaas is het Covid-19 in de provincie Antwerpen weer zodanig toegenomen, dat zelfs voor de hele provincie een avondklok is ingesteld. Van Nederlandse zijde is het dringende advies gegeven aan personen die in Antwerpen geweest zijn om twee weken in quarantaine te gaan.

Dit zijn geen omstandigheden waarin een jubileum gevierd kan worden. Maar de geschiedenis heeft ons laten zien dat Beker Dupret, die de tweede oorlog heeft overleefd, ook Covid-19 zal pareren. In 2021 zal de traditie naar wij hopen onder een beter gesternte worden voortgezet. ■

Het gilde is opgericht rond 1649. We zijn een bloeiende vereniging met ongeveer veertig leden: gildebroeders en -zusters. Daarnaast kennen we een aantal aspirant- en jeugdleden. Als gilde hebben we geen groot archief omdat vele gegevens verloren zijn gegaan.

Gilde Sint Joris van Onsenoort en Nieuwkuijk

Als we terugkijken, komen we een zilveren koningsvogel tegen (gedateerd uit 1571), daarnaast bestaat er een reliëf uit 1789. De rijke verzameling koningszilver laat zien dat er door de jaren heen veel activiteiten zijn geweest waar veel inwoners bij betrokken waren. Het gilde is van oudsher een echt schuttersgilde dat een sterke relatie had met De Heren van het kasteel Onsenoort. Dit valt af te leiden uit het gegeven dat de familie "De La Court" aan het einde van de 19de eeuw de complete verzameling van het koningszilver van het gilde kocht en het in zijn geheel weer teruggaf aan het gilde voor één florijn (gulden).

Het gilde kent een verdeling in diverse leeftijden en geslacht(en). Dit maakt dat het erg vitaal is. Als voorbeeld kunnen de deelnemingen aan het EST aangehaald worden. Voor 2021 staat een deelname gepland aan het EST in Deinze (België).

De hoofdactiviteit van het gilde is gewerschieten op de wipboom, waarin wij zeer bedreven zijn. Het gilde was vier jaar op rij Nederlands Kampioen Opgelegd schieten en tot nu bij de NBFS geregistreerd als kampioen opgelegd schieten met het geweer. Ook houden wij de traditionele gilde-activiteiten in ere. In 2017 kreeg het gilde een beschermvrouwe in

Het Gilde Sint Joris van Onsenoort en Nieuwkuijk.

de persoon van Hanne van Aart, burgemeester van Loon op Zand. Vermeldenswaardig is dat in 2016 vrouwen in het gilde zijn opgenomen. Een ander niet te vergeten punt is dat in 2014 een geheel nieuw (verbouwd) gildehuis in gebruik werd genomen. Zoals eerder vermeld; we hebben een aantal jeugdleden, wat erg belangrijk is, want de jeugd heeft de toekomst. Iets dat bij alle gilden als speerpunt kan worden gezien. De koning van het gilde is Adwan de Pinth, de hoofdmans Eric Jan van Eggelen.

EEN STUKJE GESCHIEDENIS

In de tijd dat Nieuwkuijk-Onsenoort nog onder het Prinsbisdom Luik behoorde, had deze gemeente al haar schuttersgilde. Het precieze moment van ontstaan valt niet met zekerheid te zeggen. Stichtingsbrieven uit die tijd zijn niet meer aanwezig. Er bestaan stukken waaruit valt af te leiden dat het gilde mogelijk al meer dan 400 jaar bestaat.

Eerder vermeld was het de vrijgevigheid van jonkheer De La Court, die het gilde van een ondergang redde door de gehele gildeverzameling aan te kopen. Dit geeft de betrokkenheid aan van de notabele bij het gilde. In het jaar 1899 herdacht het gilde haar 250-jarig bestaan. De toenmalige burgemeester bood een medaille aan die aan de voorzijde voorzien is van het gemeentewapen. Nadien raakte het gilde in verval. Lange tijd werd er niets meer van het gilde gehoord. De laatste bezitter van de heerlijkheid Onsenoort was dan ook de laatste beschermheer geweest en deze genoot geen opvolging. Gedurende de oorlogsjaren 1940-1945 kon alles behouden blijven wat het gilde bezat. Hierna kwam het gilde wederom in opleving. Rond het naamfeest van Sint Joris in 1949 hield de deken van de Brabantse gilden een lezing waarin hij de leden verzocht weer actief naar buiten te treden, waaraan gevolg werd gegeven. Het ledenaantal breidde zich uit.

De hoofdmans met staf van het Gilde Sint Joris van Onsenoort en Nieuwkuijk.

Vanaf de tijd na de oorlog is de naam van het gilde "Gilde Sint Joris van Onsenoort en Nieuwkuijk".

Terug naar de mogelijke oprichtingsdatum. Het gilde is misschien wel 475 jaar oud. Hoewel wij in 2024 het 375-jarig bestaan vieren, kan het zijn dat het gilde al veel langer bestaat. Het oprichtingsjaar is mogelijk niet 1649 maar 1549. Dit valt af te leiden uit een artikel dat in 1951 is verschenen. Daarin wordt gesproken over de viering van het 400-jarig bestaan in 1949. In de kranten uit 1849 stond iets over een "opregt en zeldzaam" feest, het betrof een verslag van het 300-jarig bestaan van het gilde. Uit al deze stukken mag worden afgeleid dat schrijvers er soms ook naast kunnen zitten. Om het geheel nog complexer en ingewikkelder te maken: er bestaat een zilveren koningsvogel vervaardigd door een zilversmid, die er een datum in 1557 op achterliet.

Als lezer begrijpt u mogelijk de verwarring, zouden we dan toch 475 jaar bestaan? Voor nu houden we 1649 aan.

ir. J.M.J.M. (Michel) Omtzigt
PR & 1ste jonge deken ■

Boekels gilde-coronalied

Gaande door de goede tijd, is in onze streken.
Tot een ieders grote spijt,
Corona gaan uitbreken.
Géén getrom, géén gezwaai, stilte voor ons allen
't Gilde flauwgevalen.

Agatha gij patrones, hoedt ons voor gevaren.
Laat het virus deze dag, broeders,
zusters sparen
Géén getrom, géén gezwaai,
stilte voor ons allen, 't Gilde flauwgevalen.

Zusters, broeders, blijvend thuis,
samenkomen mijden,
Trommels stil, vendels rust,
pijlen blijven zwijgen.

De Boekelse gildeheer Henk van Thiel.

Géén getrom, géén gezwaai, stilte voor ons
allen, 't Gilde flauwgevalen.

Gildekoning voor twee jaar,
regels moeten wijken
Koning Arie, zonder schuld,
mag de eer opstrijken
Géén getrom, géén gezwaai, stilte voor ons
allen, 't Gilde flauwgevalen.

Doch door broeder-zusterschap,
blijft het gilde leven
Trots en blij en welgezind,
't hoofd fier opgeheven
Slaande trom, vendels om, Corona laten beven,
't Gilde zal overleven. ■

Argwaan, bezorgdheid en zelfs een zekere vrees. Dat waren de reacties van veel Brabanders op de moderne tijd die na de Eerste Wereldoorlog zijn opwachting maakte. Van de weeromstuit zochten sommigen hun heil in een nostalgische vlucht in traditionele Brabantse waarden. De schuttersgilden, of op zijn Brabants “de guld”, waren in zekere zin de belichaming daarvan.

De guld

Het hoeft dan ook niet te verbazen dat die juist in de jaren dertig een wederopstanding beleefden. Tot dan toe stonden de vaak eeuwenoude gilden veelal in een kwade reuk. Ergernis van pastoor en kapelaan over bovenmatig drankgebruik op teerdagen (de “verjaardag” van het gilde) of “losbandige” dans tijdens de kermis had er zelfs toe geleid dat hier en daar gilden waren opgeheven. Het gildezilver werd dan in één moeite door omgesmolten tot miskelken, monstransen of ander kerkzilver.

Uit een onderzoek bleek dat er in Brabant halverwege de jaren dertig nog ongeveer 190 gilden bestonden: voor een niet onbelangrijk deel waren die echter op sterven na dood. Maar in de zoektocht naar Brabantse eigenheid die juist toen werd ondernomen, kwamen de gilden met hun lange tradities van broederschap, gemeenschapszin en

trouw aan de kerk weer op de voorgrond te staan. Voor de Brabantse priester Petrus Cornelis de Brouwer (1874-1961) belichaamden de schuttersgilden de wezenskenmerken van wat hij beschouwde als de Brabantse volksaard: gemoedelijk, gezagsgetrouw, maar bovenal door en door katholiek. Hij bezwoer de gildebroeders om dit Brabantse culturele erfgoed niet verloren te laten gaan.

De schuttersgilden herleefden en begonnen als het ware zichzelf ook weer uit te vinden met bijvoorbeeld kleurrijke, historiserende uniformen, heel anders dan de eenvoudige, donkere kleding die ze tot dan toe hadden gedragen. Of met tradities en rituelen, zoals het vendelzwaaien en het tamboeren, die ogenschijnlijk oeroud leken maar voorheen feitelijk nauwelijks voorkwamen.

Dit artikel is een bewerking van een tekst uit Jan van Oudheusden, *Erfgoed van de Brabanders. Verleden met een toekomst*, 's-Hertogenbosch, 2014, 222. ■

Kapellen en altaren in Peelland (deel2)

Ook in deze Gildetrom nemen wij jullie graag mee naar een drietal plaatsen in het mooie Peelland. Plaatsen waar gilde en kerk elkaar ontmoeten. We komen bij een plaats in Asten die ons doet denken aan Sint Joris, het kapelletje van Sint Antonius Abt in de nieuwbouwwijk Brandevoort (Helmond) en de Sint Hubertuskapel in Liessel. Nu jullie toch niet op vakantie gaan, breng ze eens een bezoekje.

Sint Joriskapel Asten

Vanaf de openbare weg is het bijna niet te zien, maar weggedrukt tegen de zijgevel van het oude winkeltje 'Uw Kruidenier' aan de Wolfsberg 26 staat een klein kapelletje. Eigenaar van het pand is Karel Brüsewitz en op zijn initiatief is dit kapelletje in 2008 tot stand gekomen. Ter ere van de drie gilden die Asten in de loop van de geschiedenis heeft gekend; het Catharinagilde, het gilde van Onze Lieve Vrouwe en het Sint Jorisgilde. Alleen het laatstgenoemde gilde is tegenwoordig nog actief. Brüsewitz: "Ik was al langer van plan om iets met die plek, vlak naast de inrit, te doen. Er groeide onkruid en klimop, kortom het was er eigenlijk een rommeltje. Toen ik dan ook als doedelzakspeler bij het Sint Jorisgilde kwam wist ik het; er moest een Sint Joriskapelletje komen. Eerst heb ik diverse kapelletjes en kluisjes in de omgeving bekeken, zodat ik elementen daarvan kon verwerken in de nieuwe kapel. Samen met een goede kennis ben ik toen aan de slag gegaan." Voor de bouw is gebruik gemaakt van oorspronkelijke materialen. Zo zijn de stenen bijvoorbeeld afkomstig van een oude kloostermuur uit Venlo.

In aanwezigheid van het voltallige gilde, is het kapelletje in 2008 ingezegend door Pater

Schellens. Jaarlijks komt het gilde op deze plaats hulde brengen aan Sint Joris, beschermheilige van soldaten en boogschutters, ruiters, gevangenen, ziekenverzorgers en scouts. Op 23 april, naamdag van de heilige, bezoeken de leden van het gilde de mis en wordt het beeld van hun patroon in processie meegedragen.

Op de gevel van het kapelletje staat het oprichtingsjaar van het gilde vermeld -1460- en daarboven de letters IHS, 'Iesus hominum salvator' (Jezus de redder der mensen). De letters zijn rood gekleurd, kleur van het martelaarschap van Sint Joris. In het kapelletje staat, behalve een plaquette van Sint Joris, ook een beeldje van 'Onze lieve Vrouwe'. "Naar een beeldje van Sint Catharina ben ik nog op zoek", aldus Brüsewitz.

Naast het kapelletje staat een olijfboom. Vorige winter nog praktisch doodgevroren, maar wonder boven wonder weer helemaal uitgeschoten en inmiddels anderhalve meter hoog. Het kapelletje wordt regelmatig door mensen bezocht die er een kaarsje aansteken en daarbij een wens of gedachte uiten.

"Laatst brandde er een kaarsje in een potje, met daarbij een briefje", vertelt Brüsewitz. "Op het briefje stond: 'Voor onze kip die gisteren dood is gegaan. Ik hoop dat ze in de hemel komt'. En ook stond er een keer een kaarsje met de tekst: 'In de hoop om koning van het gilde te mogen worden'. Zo worden er af en toe kaarsjes geplaatst met soms serieuze, maar ook minder serieuze zaken." ■

In 1995 verkoopt de gemeente Mierlo een stuk grond aan de gemeente Helmond. Deze stad heeft immers dringend behoefte aan woningen. De wijk Brandevoort ontstaat en is inmiddels in heel ons land bekend vanwege de grote variatie in architectuur.

Sint Antoniuskapel Mierlo-Hout

LAMBERTUSEND

Aan de rand van deze nieuwe woonwijk Brandevoort ligt de Sint Antoniusweg. Aan deze weg ligt ook een bosachtig perceel van een goede 800 m². Volgens de overleveringen is het bosperceel in het verleden Lambertusend genoemd. Dit lapje grond huurt het Sint Antonius Abt-gilde uit Mierlo-Hout voor het bedrag van twee gulden vijftig per jaar. Daarmee heeft het gilde grond en heeft ze een plaats om haar schutsboom te plaatsen. Op 4 mei 1967 lezen we in het Helmonds Dagblad: 'Nu hoor ik nota bene dat het terrein niet meer aan veiligheidsvoorschriften zou voldoen en dat er niet meer op de "puist" geschoten mag worden. En zodoende moest het Houtse gilde van Sint Antonius Abt van armoe naar de broeders in Mierlo toe om daar de Oranjefeesten te verschieten.'

Oorspronkelijk staat er in dit gebied een kleine kapel die toegewijd is aan Sint Lambertus, vandaar de benaming Lambertusend, die nu niet meer gebruikt wordt. Ergens in het midden van de zestiende eeuw wordt de kapel buiten gebruik gesteld, raakt deze in verval en wordt uiteindelijk gesloopt. Wat er rest is een stuk grond waar eeuwen later het gilde van Sint Antonius Abt haar schietterrein heeft, tot mei 1967.

Enkele topografische namen in Brandevoort herinneren nog aan een gilde-verleden. Zo is er de straat Schutsboom, de Sint Antoniusweg en het Antoniusbosje.

DE KAPEL

Jaren later, nu het lapje grond geen dienst meer doet als schietterrein, gaan er binnen het gilde stemmen op om daar als zichtbare herinnering een kleine kapel te bouwen. Men wil heel graag het verleden zichtbaar maken en levend houden. Het Sint Antonius Abt-gilde is de oudste vereniging van Mierlo-Hout, is opgericht in 1451 en telt op dit moment zo'n dertig geüniformeerde leden. Ze weet zich gesteund door een viertal gilde-heren en een beschermheer, die veel contacten hebben in de

Houtse samenleving. Het gilde kent al vele jaren een keizer-Jan Vermeulen- en de huidige koning is Adri van de Laar.

Links en rechts zijn er diverse contacten gelegd met de gemeente Mierlo en de parochie van Sint Lucia in Mierlo. In het voorjaar van 1962 is het zover en de gildebroeders kunnen aan de slag. Allereerst worden het grondwerk en de fundering voor de kapel gestort. Ongetwijfeld is er ook goed gezorgd voor de 'inwendige mens', immers dit gilde kent als één van de weinige gilden in Kring Peelland marktensters. Ook zal het bereiken van het hoogste punt niet onopgemerkt voorbij zijn gegaan.

De kapel meet zo'n twee meter bij anderhalve meter en is ongeveer drie meter hoog.

De kapel is gemaakt van een handvorm baksteen in verschillende kleurstellingen. Om het raamwerk heen -met daarachter een afbeelding van Sint Antonius- en aan de zijkant -net onder de dakpannen-, zijn elementen van hardsteen gebruikt.

Op het kapelletje zelf herinnert een plaquette

aan de inzegening ervan (op 25 november 1962 door pastoor Verbeek) en aan de heringebruikname in 1992 (door burgemeester Berkhout van Mierlo samen met pastoor van de Laar van de Sint Lucia parochie op 't Hout). Sinds een paar jaren heeft het Sint Antonius Abt-gilde een vervlogen traditie weer in ere hersteld. Zo trekt het gilde met de gilde-pastoor in vol ornaat op vanuit de Sint Luciakerk in Mierlo-Hout naar het kapelletje in het Antoniusbosje, waar een eucharistieviering plaatsvindt. Na afloop blijft men nog gezellig bij elkaar om de contacten met de bewoners van Brandevoort te verstevigen.

'Ja, 't gilde leeft op het Hout' is de slogan van dit gilde en zeer zeker is dat waar als je ziet dat het gilde er daadwerkelijk op uit trekt om zich te tonen aan de bewoners van Mierlo-Hout en Brandevoort.

Met dank aan John Slegers (hoofdman Sint Antonius Abt-gilde) voor de waardevolle informatie. ■

In het gastvrije 'Lijssel' aan tafel zitten met oud-hoofdman Willy Rijnders en hoofdman Hans van Someren is absoluut geen straf. Gewapend met een dik dossier over hun gilde-kapel ontspint zich een geanimeerd gesprek.

Sint Hubertuskapel in Liessel

EVEN TERUG IN DE TIJD

Ergens, zo rond 1312, staat er in Liessel een kapel die toegewijd is aan Sint Hubertus. In de loop der jaren wordt de kapel uitgebreid tot een kerk en is het zelfs een bekend bedevaartsoord waar het zeker op 3 november -de feestdag van Sint Hubertus- een drukte van jewelste is. De kerk voldoet op zeker moment niet meer aan de eisen van de tijd en er komt een nieuwe kerk, toegewijd aan Sint Willibrordus. In 1901 wordt deze kerk door Casper Franssen ingewijd. Opvallend in deze kerk zijn onder meer de fraaie glas-in-loodramen van Pieter Wiegersma. Met het in gebruik nemen van deze neogotische kerk verdwijnt de Hubertus-kapel uit het beeld van Liessel. De gildebroeders van het Sint Hubertusgilde vinden dat zo rond 1980 toch wel een heel gemis. Na een zeer geslaagd vrij gildefeest in 1981 besluit het gilde het batige saldo van dit feest te gebruiken om een nieuwe Sint Hubertuskapel te bouwen.

DE BOUW VAN DE KAPEL

Er wordt een werkgroep geformeerd om de bouw van de kapel in goede banen te leiden. Willem Bots en Harry Rijnders (voorzitter van de gildefeest-commissie) trekken de kar. Pedro Bots (zoon van Willem en helaas veel te jong overleden) tekent de kapel en vele gildebroeders steken de handen uit de mouwen. Aan de Molenweg verwerft het gilde een stuk grond van Leo van Loon en daarop verrijst de kapel. Op 3 november wordt de kapel feestelijk ingezegend door pastoor Pigmans, natuurlijk in aanwezigheid van een apetrots Sint Hubertusgilde.

De kapel is uitgevoerd in een robuuste baksteen met mooie hardstenen elementen en gedekt met leien. Op de topgevel prijkt de naam van de Sint Hubertuskapel van de hand van Piet Verstappen en de stevige eikenhouten deur van de hand van Piet Vlemmix is de entree van de kapel. Een kapel die, dankzij hulpvaardige en oplettende burens, elke zaterdag en zondag open is. Dat heel Liessel betrokken is bij de kapel zie je onder andere aan de bomen rond de kapel, die

op Boomplantdag 1984 zijn geplant. Links naast de entree van de kapel is in de muur een gevelsteen gemetseld met de spreuk: 'Gedenk uw leiders, Neem een voorbeeld aan hun geloof'. Een spreuk die tot nadenken stemt.

Als je nu voor de kapel staat, zie je dat de links

geplante boom het iets minder doet dan de andere bomen. De reden hiervoor is zeer waarschijnlijk dat op die plaats het bouwafval (zoals cement) heeft gelegen. De huidige hoofdman -Hans van Someren- heeft het puin eigenhandig op een zaterdagmiddag afgevoerd, maar mogelijk toch niet alles! ■

HET INTERIEUR VAN DE KAPEL

Als je de kapel binnentreedt kom je in een andere wereld. Dankzij de vele donaties van de Rabobank, de bidstoelen, de tegelvloer van Toon Neuijen, een uitzonderlijk kruisbeeld van de nonnen, de ijzeren poort van Has Smits en een koperen standaard van Johan Engels, is de kapel gevarieerd ingericht. Zeer bijzonder zijn de glas in loodramen van de hand van Atelier Brabant A. Kok. De vier ramen stellen voor Sint Bonifatius, de Heilige Maria, Sint Jan Baptist en Sint Willibrordus en zijn geschonken door Frits Manders, Jac Winters, Harry Rijnders en pastoor Pigmans. Aangezien de ramen niet erg hoog in de kapel zijn geplaatst kun je enorm genieten

van het fraaie kleurenpalet. Hetgeen eigenlijk zo typisch is voor de glas in loodramen van Pieter Wiegersma, die ook de prachtige glas in

loodramen van de Sint Willibrordus kerk in Liessel gemaakt heeft.

Op en rond het altaar staan beelden van Sint Hubertus, een gift van de heer van den Hoven uit Ohé en Laak, gemaakt door de kunstenaar Mw. Truus Coumans (1931-2019) uit Haelen. Ook staan er het beeld van Sint Lambertus (geschonken door de toenmalige koning Jan v/d Berkmortel), een beeld van de Heilige Maria en een houten kaarsenstandaard (een gift van Pieter Penninx).

MAAR ER IS MEER DAT AAN HET GILDE HERINNERT IN LIESSSEL

Nabij de ronde stenen beltmolen uit 1903, 'De Volksvriend', heeft het gilde Sint Hubertus een bakhuisje gebouwd. Hier wordt elk jaar op 3 november nog het Hubertusbrood gebakken. Dit brood wordt daarna bij de kapel gezegend en gegeten door het gilde. Het gilde telt nu 44 mannelijke leden en slechts de vrouw van koning Jan Verberne (Anita) mag de gildebroeders bij officiële gelegenheden vergezellen.

In het buurtschap Sloot stond vroeger Het Blokhuis op een ietwat verhoogde route tussen Meijel en Deurne, met aan weerszijden de verraderlijke en drassige Peel. Een gevelsteen van dit Blokhuis is onlangs teruggekomen bij het gilde in Liessel. Tot voor kort sierde de gevelsteen de topgevel van een nu afgebroken winkelpand in Helmond. Het Sint Hubertusgilde bezint zich thans hoe dit stukje historisch erfgoed een mooi, maar wel zichtbare plek te geven in Liessel.

Natuurlijk kan en mag een bezoekje aan de Sint Hubertuskapel niet ontbreken. Ik mag u nogmaals verzekeren, het is de moeite waard! Ga er eens heen, steek een kaarsje op en laat de serene rust en de zon die door de prachtige glas in loodramen binnenstroomt op u inwerken. ■

De meeste gilden zijn trots op hun eeuwenoude bestaan; het jaar van oprichting staat vaak vermeld op hun mooie vaandels. Het ene gilde is nog ouder dan het andere en je kunt je wel eens de vraag stellen of de genoemde oprichtingsjaren wel juist zijn.

Op zoek in de (gilde)archieven

Sommige gilden hebben nog een oude charte (oprichtingsakte) en in dat geval is hun oprichtingsdatum bekend, maar dit zijn uitzonderingen. Als zo een charte ontbreekt, wordt er vaak uitgegaan van het jaartal van de merktekens in het oude zilver of vermeldingen in oude registers. Op zoek in bijvoorbeeld kerkregisters, de verslagen van schepenenbanken, notarisregisters, belastingregisters, kom je veel interessante zaken tegen.

Het gilde Sint Joris & Sint Catharina uit Gemonde is een samenvoeging van het broederschap van Sint Catharina en Sint Barbara met de schutterij van Sint Joris. Het gilde is er vele jaren vanuit gegaan dat het broederschap ontstaan is kort voor het jaar 1521, het jaar waarin het oudste zilverstuk (met daaraan een medaillon van Sint Catharina Sint Barbara) is gemaakt.

In een charte uit 1614 wordt de samenvoeging met Sint Joris vermeld, waarbij staat dat een eerder gemaakt charte “door troubelen tijden” verloren is gegaan. Het Gemonde gilde Sint Anthonius en Sint Sebastiaan ging uit van het jaar 1604, ook het jaar van hun oudste zilverstuk.

Onze zoektocht naar oude vermeldingen heeft vele zaken opgeleverd en nu kunnen we de ouderdom van de gilden wat bij stellen, namelijk:

- In de pouillés (beneficieregisters) van het aartsdiakenaat Kempenland wordt in het jaar 1443-1444 gesproken over een altaar van 'S. Katharine' (Sint Catharina) in de kerk van Gemonde. Dit altaar wordt ruim 100 jaar lang vernoemd.
- In het jaar 1525 maakt Remigia ('Meysken'), dochter van Godefridus de Overbeek (parochiaan van Gemonde) een testament op

waarin ze twee weekmissen sticht in de kerk van Gemonde op het altaar van Sint Antonius dat daar onlangs gebouwd is.

Door middel van deze twee akten weten we nu dat deze twee broedersschappen een altaar hadden in de kerk van Gemonde en kunnen we de (bewezen) ouderdom van het gilde bijstellen.

HET EIGEN ARCHIEF

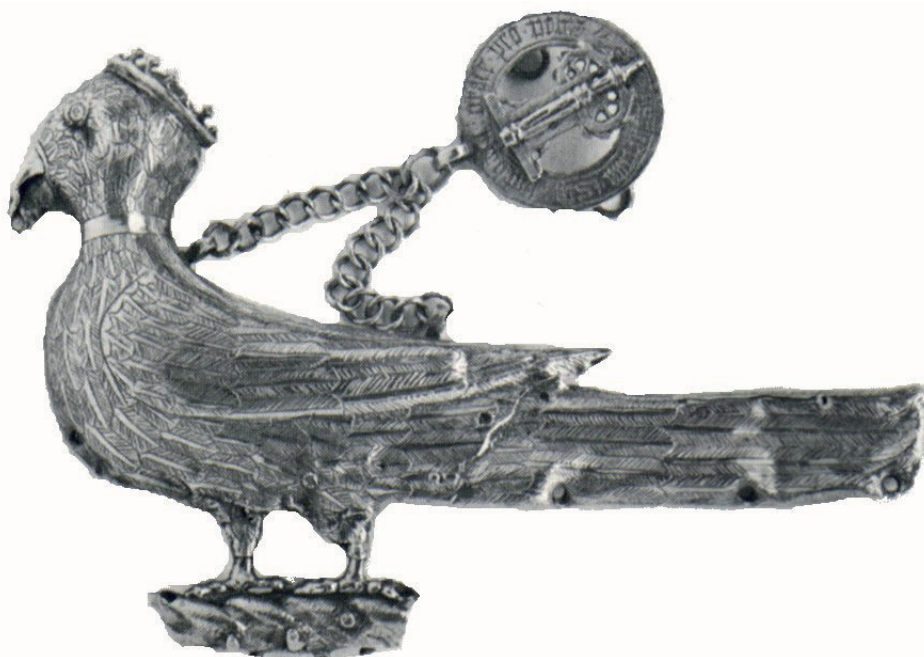
In 2018 zijn de twee Gemonde gilden Sint Joris & Sint Catharina en Sint Antonius en Sint Sebastiaan samengegaan. Een archiefgroep begint nu aan het gigantische karwei om de archieven van deze twee gilden samen te voegen en komt daarbij tot de ontdekking dat er een aantal zeer oude registers en (verkoop) akten van het Gilde Sint Antonius en Sint Sebastiaan bewaard zijn gebleven.

In enkele akten over de verhuur en verkoop van percelen grond en van bomen zien we dat beide gilden percelen grond naast elkaar hadden liggen en dat zij samen gebruik maakten van de schutsboom en het onderhoud daarvan deelden. Daarnaast zijn er nog oude ledenlijsten bewaard gebleven.

DEECKENS ENDE DEECKENINNEN

Het oudste register is “de cataloghe van deeckens ende deeckeninnen vande schutterije van Sint Antonius tot Gemonde, beginnend in het jaar 1636”. Het huidige gilde heeft nog steeds deeckenen in het bestuur, elk jaar treden twee deeckenen af en worden zij vervangen door twee nieuwe deeckenen.

Interessant is te zien dat er ook ‘deeckeninnen’ genoemd worden, vrouwen waren toen dus volwaardig lid. Het bestuur bestond uit vier mannelijke en vier vrouwelijke deeckens. Voor genealogen is deze cataloghe ook zeer interessant omdat er namen in staan van mensen die in Gemonde woonden en soms staat er opgetekend dat een persoon vervangen wordt vanwege overlijden.

Koningsvogel 1521.

Om u een beeld te geven van hoe deze cataloghe eruit ziet, staat hierbij de eerste bladzijde uit de cataloghe met daarnaast de transcriptie.

Cataloghe
Van de Deeckens ende
Deeckeninne vande
Schutterije van St. Antonius
tot Gemonde

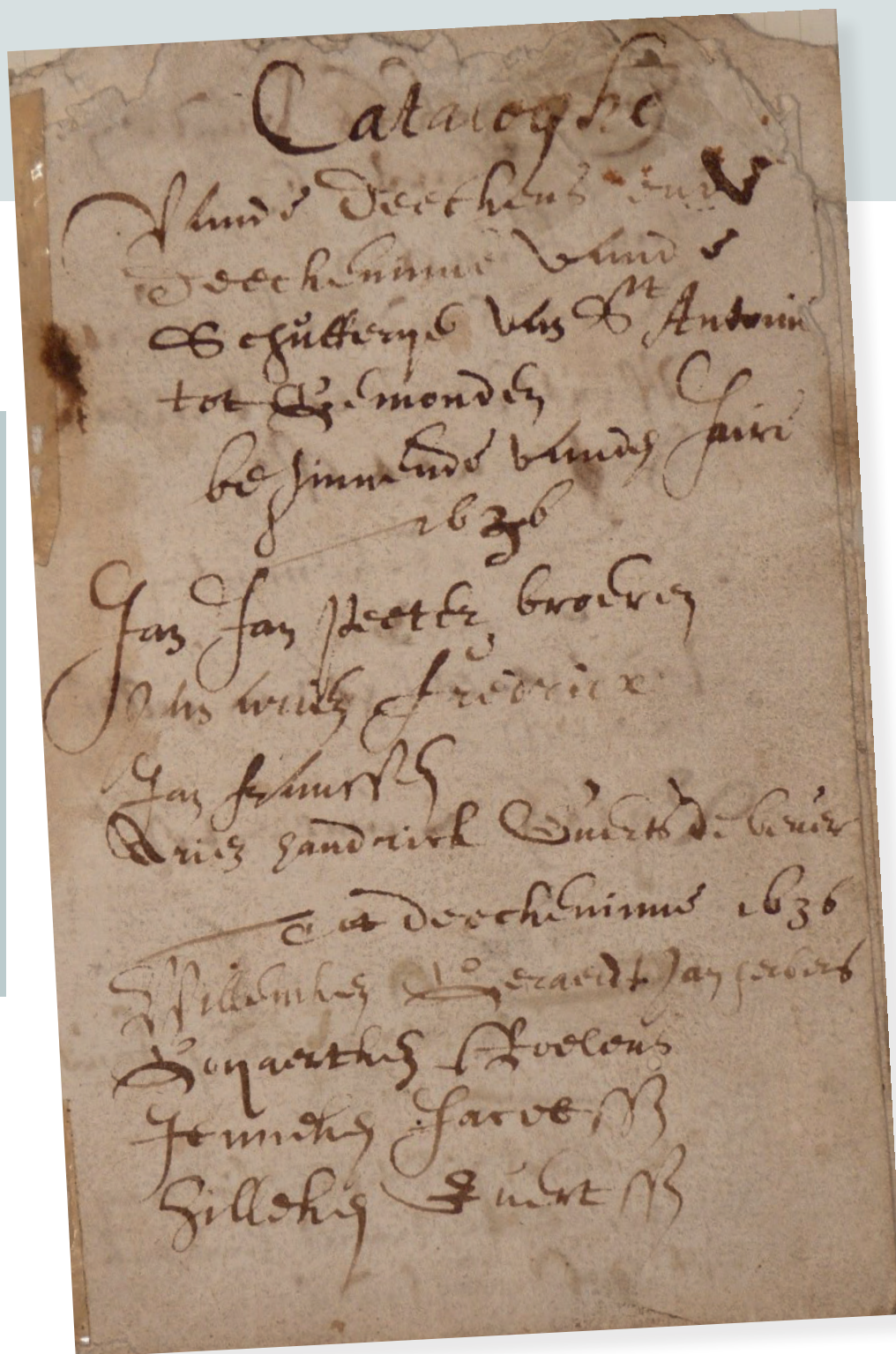
Beginnende vande jaire
1636

Jan Jan Peeter Boeren
Jan Ariens Frederix
Jan Fransen
Arien Handrick Evertse de Bever

Tot Deeckeninnen 1636
Willemken Geraardt Jan Berbers
Goyaertken Roelens
Jenneken Jacobsse
Hilleken Evertse

Deze namenlijsten lopen (met enkele onderbrekingen) door tot het jaar 1867. Als je lid was van de deecken en deeckeninnen dan had je een streepje voor; in de jaarrekeningen die lopen tot 1885 wordt vermeld dat op de teerdagen het gelag voor de overheid en de deeckeninnen wordt betaald uit de gildekas.

De gilden hadden geen eigen onderkomen, maar kwamen bijeen in een café of herberg waarvan de "tapper" meestal ook gildebroeder was. Het bier werd ingekocht bij een plaatselijke brouwer, de kastelein werd betaald voor het scheppen van het bier, voor licht, verwarming en de schade door het breken van potten enzovoort. Later werd er nog extra betaald voor de suiker in de vrouwenkoffie. Bijzonder voor de Gemonde gilden is dat vrouwen deelnamen in het bestuur tot zeker eind 19de eeuw, daarna is hun deelname minder geworden.

Geen volwaardig lid meer, maar wel aanwezig zijn bij de teerdagen en meehelpen bij de organisatie van gildedagen. Na 1970 namen de vrouwen weer deel aan het geweer- en kruisboogschieten en na 2001 zijn vrouwen weer volwaardig lid van de Gemonde gilden,

net zoals in de 17de eeuw, met naast "deeckens ook deeckeninnen".

Enthousiast geworden door de gegevens in deze oude stukken gaan we verder op zoek naar onbekende vermeldingen in de archieven, benieuwd wat voor leuks we nog vinden. ■

De verering van de heilige Leonardus op de Donk vond oorspronkelijk plaats in de Leonarduskapel, die in 1422 werd gesticht door Gooswijn Model van der Donck, schepen van 's-Hertogenbosch. De kapel heeft vermoedelijk dichtbij de kruising Kapelstraat - Oude Bemmerstraat gestaan te Beek en Donk, schuin tegenover de oude jongensschool.

Online koningskienen 30 mei 2020

Enkele jeugdige gildeleden (dat is in dit geval onder de zevenenveertig en dat is jeugdig, gezien de gemiddelde leeftijd van ruim vijfenzestig jaar) van het Gilde Sint Sebastiaan uit Oirschot vonden dat onze gildeleden elkaar toch weer eens moesten zien in deze Corona-tijd. Dus organiseerden zij een kienavond op zaterdag 30 mei 2020. Niet in een bedompt zaaltje, maar gewoon ieder lid vanuit zijn eigen huis. Digitaal verbonden via het programma 'Zoom'. De bingokaarten kregen we van tevoren thuisbezorgd, de 'buitendurpse' leden kregen ze per e-mail toegestuurd. We speelden twee rondes bingo, met tussendoor een fotoquiz en het oeroude spel 'Hoedje op, hoedje af'. Ruim dertig van de zeseneventig leden gaven zich op en hun partners deden -meestal goed hoorbaar en niet op de achtergrond- ook mee.

En daar zaten we dan, sommigen al ver voor acht uur: gespannen of alle digitale frutsels wel werkten, of we wel in de 'wachtkamer' van 'Zoom' terechtkwamen, of we toegelaten werden door degene die ons had uitgenodigd, turend naar onze mobiel, laptop of computer, al dan niet verbonden met een groot TV-scherm. En natuurlijk onze gilde-zangbundels, de hoge hoed en eten en drinken op tafel, want het ging gebeuren. Rond acht uur zette quizmaster Toon Capel ons van de wachtkamer in de magische carroussel, waarin we meestal maximaal vijftien gildebroeders en de quizmaster-room zagen.

Maar door doorklikken kwam je ook in het scherm van de volgende zestien broeders. Na enige technische zaken te hebben opgelost, ging de eerste ronde van start. Bij allen stond de microfoon aan. Daardoor hoorden we de quizmaster soms maar net. Gelukkig greep de organisatie in en sloot alle microfoons van de deelnemers af (kon dat tijdens een ledenbijeenkomst ook maar).

EERSTE RONDE

De winnaar in de eerste ronde van de serie 'één rijtje horizontaal' werd Piet van den Biggelaar. En je houdt het niet voor mogelijk: dezelfde Piet

won ook de serie 'twee rijtjes horizontaal'. Dus de koerier -die net terug was op het bingo-hoofdkwartier- kon weer terug om de prijs horend bij 'twee rijtjes horizontaal' bij Piet te bezorgen. Toen verder voor een volle bingo-kaart. Die bingo was voor Martijn van Nunen en ook die prijs werd daar binnen de kortste keren bezorgd.

Toen het spelletje 'Hoedje op, hoedje af'. Quizmaster Dirk van Kollenburg stelde een vraag en gaf twee mogelijke antwoorden: eentje goed en eentje fout. Te beantwoorden met onze hoge hoed of baret uit het vol ornaat. De vragen gingen bijna allemaal over het afgelopen gildejaar. Zoals het aantal activiteiten in onze

gildetuin in 2019 (10), de leeftijd van onze beschermheer prins Simon van Westerlo (38), hoeveel leden begonnen aan de wedstrijd kermischietsen, enzovoort. Winnaar van dit spel werd Arie Adriaans. Ook hier weer een prijsje dat ter ondersteuning uitsluitend bij lokale ondernemers was ingekocht.

TWEDE RONDE EN AFKAMPEN

Daarna ronde twee van de bingo. Eén rijtje verticaal (Piet Machielsen), toen twee rijtjes verticaal (rentmeester Dirk Hagemeijer) en daarna voor een volle kaart (Rick Speekenbrink). Uiteraard moest er worden afgekampt tussen

de winnaars van ronde één en ronde twee. Dat ging door middel van een benaderingsvraag: hoever komen de pijlen van schutters Rogier en Toon bij elkaar opgeteld, gemeten in meters vanaf de keizersboom, beiden in hoek van vijfenveertig graden hun kruisboog afvurend. Daarbij hoorde een ludiek toelichtend filmpje, dat je hier terug kunt kijken: <https://youtu.be/yA-pLYaSWbo>.

De uiteindelijke winnaar -en daarmee 'kien koning 2020'- werd Rick Speekenbrink. Hij is ook al de Burger Kermissschutter 2019, maar inmiddels geïnstalleerd als volwaardig lid van ons gilde.

Het 'samenzijn' duurde uiteindelijk tot omstreeks kwart over elf. Het was heel gezellig, soms wat chaotisch (zoals al voorspeld door de organisatie), maar een uitstekend initiatief. Zo hebben we elkaar toch weer eens allemaal gezien, op veilige afstand. Organisatoren: hartelijk dank. En allen: blijf gezond! ■

Europakoning geeft reactie op Facebook-actie gildejéugd

Op de dag van de kringgildedag, die gehouden zou worden in Leende, presenteerde Neeltje Horst namens de jeugd van meerdere gilden uit

de regio een filmpje op Facebook. In korte tijd werd het filmpje vele malen gedeeld en bekeken en deze kwam zo ook terecht bij Leo Niessen in

het Limburgse Linnen. In 2018 schoot Leo zich tijdens het Europees Schutterstreffen in Leudal tot Europakoning. Sinds die tijd is hij heel erg actief op onder andere Facebook en trekt hij er ook bijna wekelijks samen met zijn echtgenote Irma op uit om als Europakoning het Europees Schuttersgilden-wezen te promoten in binnen- en buitenland. Hij gaf een leuke reactie via Facebook, maar stuurde daarnaast ook zijn persoonlijke medaille op naar Neeltje om op haar uniform te dragen. Leuke bijkomstigheid is dat niet alleen Leo tijdens dat schutterstreffen een vogel wist te schieten. Geen Europese titel, maar wel wist Neeltje een finaleplaats om de titel Europaprinz te behalen tijdens hetzelfde schutterstreffen in Leudal. Op de foto een blijde gildezuster Neeltje, met haar Europese trofeeën. Het filmpje is nog steeds te zien via onder andere de Facebookpagina van het Sint Jorisgilde Budel. ■

Europakoning.

Rena jeugdkoning bij Budels gilde

Het zijn de volwassen leden van het Sint Jorisgilde Budel die slechts één keer in de drie jaar mogen strijden om hun titel koning van het Sint Jorisgilde. Bij de jeugd mag deze strijd echter elk jaar gestreden worden. De winnaar van het Pastor Roeswisselschild wordt een jaar lang aangemerkt als jeugdkoning van het gilde. Dit jaar viel de strijd uit in het voordeel van jeugdig gildezuster Rena Teeuwen. Ze werd tijdens de patroonsdag wel geïnstalleerd, maar had nog niet de leeftijd van eenentwintig jaar, hetgeen een voorwaarde is om mee te mogen schieten voor de koningstitel van het gilde. Samen met nog vijf andere jeugdige leden werd geschoten op een kleurige haan op een kaart die op het einde van de tien meter lange vlakbaan op het blok zat. Zoals gebruikelijk zit er altijd een verrassingsmoment in deze strijd. Vooraf is door ervaren schutter Jos van Esch eenzelfde kaart voorzien van een puntentelling en één of meerdere verborgen rozen. Toen alle schietresultaten geteld werden bleek Rena de gelukkige die één van deze rozen had weten

Moeder Esther speldt het wisselschild op bij jeugdkoning Rena Teeuwen, terwijl Leo Niessen toekijkt.

te raken. Daarmee werd zij de grote winnaar van deze middag. Bij de huldiging kreeg ze het Pastor Roeswisselschild opgespeld door haar moeder Esther. Van Europakoning Leo Niessen

kreeg ze een persoonlijke herinneringsmedaille uitgereikt. Op de Facebookpagina van het Sint Jorisgilde Budel kun je uitgebreide fotoreportages van deze dag bekijken. ■

Bent u al aangemeld voor de digitale Nieuwsbrief van De Gildetrom?

Nee? Geef u dan nu op en stuur een e-mail naar: nieuwsbrief@degildetrom.nl

Meestal denken gildebroeders goed na en wordt er uiteindelijk aan het rechte eind getrokken als het gaat om moeilijke beslissingen. Zo ook bij ons, gilde Sint Joris Moergestel. Al in 2017 begonnen we voorzichtig met de voorbereidingen voor ons gilde-weekend, dat eigenlijk plaats zou vinden op 15, 16 en 17 mei 2020. Er werd nagedacht over een thema en de invulling. Halverwege 2019 ging dit zelfs in een stroomversnelling, de organisatie liep voor op schema en we konden in december en januari even rustig aan doen, want 't viel eigenlijk allemaal wel mee!

Het zal allemaal wel meevallen

Toen we op 4 maart 2020 met de leden en afgevaardigden van de technische commissies bij elkaar zaten in ons gildehuis 't Draaiboompe, was het wel bekend dat het Covid-19 virus een opmars maakte. Normaal vinden we de Massale Opmars tijdens een gildefeest natuurlijk prachtig, maar dit soort opmars baarde ons wat zorgen. Verdeeldheid binnen de organisatie; de één dacht dat het allemaal wel mee zou vallen, de ander zat bij wijze van schrijven al bijna ondergedoken in de schuilkelder. En ik moet eerlijk toegeven: zelf viel ik ook in de categorie "ver-van-mijn-bed-show". Tevens maakten de meeste andere aanwezigen zich nog niet zo druk. Er werden goede afspraken gemaakt en vragen beantwoord, maar geen één ging er over de gevolgen van het virus.

En toen werd het 15 maart, de dag waarop Noord-Brabant in een zogenoemde intelligente lockdown gestopt werd. Al snel werd duidelijk dat die Corona niet zomaar een griepje was en dat veel gildebroeders (mensen op leeftijd en/of met een bourgondische levensstijl) in de risicogroep vallen. Nadat we wat extra informatie hadden ontvangen van de overheid, hebben we vrij snel besloten het gildefeest in 2020 af te gelasten en te verplaatsen naar mei 2021. Dat verplaatsen? Dat zal allemaal wel meevallen. Of niet? Alle gilden informeren over de afgelasting en later over de nieuwe datum. Alle sponsoren mailen, leveranciers van onder andere de tent afzeggen, de organisatie van Tikkie Festival inlichten, een nieuwe datum vastleggen bij het kringbestuur, de vergunningsaanvraag annuleren, de burgemeester op de hoogte stellen, enzovoort, enzovoort. Alles bij elkaar opgeteld nog best wat werk. Het ging misschien niet allemaal in de goede volgorde, maar gelukkig werd er door alle betrokken partijen met begrip gereageerd. Helaas waren we niet de enige organisatie die een evenement af moest lassen. Inmiddels weten we dat de zomervakantie niet

Nina van den Heuvel (24) loopt sinds haar vierde mee als bruidje en koningsdochter, inmiddels is ze tamboer bij Gilde Sint Joris Moergestel.

gevuld zal zijn met festivals en dat zelfs de Sinterklaasintocht in november niet doorgaat.

Van prachtige gilde-vaandels in de straten is even geen sprake meer, wel bij verzorgingshuizen trouwens. Iedere zaterdagmiddag draaiden Graat & De Laat van Omroep Brabant Radio het nummer Brabant van Guus Meeuwis. Gildebroeders en -zusters trokken massaal naar de verzorgingshuizen om de oudjes een hart onder de riem te steken met een prachtige vendelgroet. Maar de optochten en processies met gilde-vaandels en trommen maakten plaats voor een grote rode vlag "Met Elkaar, Voor Elkaar". Daar stonden we even van te kijken, want dat is het thema van ons gilde-weekend. De afgelopen maanden heb ik in de nieuwsbrieven van De Gildetrom helaas veel overleden gildebroeders en -zusters zien staan, die niet van het virus mochten winnen. Een enorm gemis voor families, vrienden, maar ook de betreffende gilden. Ondanks dat er geen mogelijkheid is om op de normale manier met gilde-eer afscheid te nemen van een lid, zie ik de meest mooie oplosingen. Onder andere een laatste groet door middel van een erehaag of vendelgroet. Zelf hebben we met een afvaardiging van ons gilde nog afscheid genomen van één van onze gilde-zusters in haar tuin, onder het raam van de

woning. Dat is gewoon wat het gilde doet, er voor elkaar zijn, voor elkaar klaar staan in moeilijke tijden. Want hoewel we natuurlijk liever met een biertje in ons hand genieten in de gildetent, hoort dit er ook bij. Ik ben trots op alle gildebroeders en -zusters, die laten zien dat zij 'Met Elkaar, Voor Elkaar' klaar staan in tijden van plezier, maar ook zeker in tijden van rouw en onzekerheid.

Op het moment van schrijven is het ook afwachten of ons gildeweekend in 2021 wél doorgang kan vinden. Er is goede hoop gevestigd op de Universiteit van Oxford, die bezig is met de ontwikkeling van een vaccin tegen dat stomme virus. In de tussentijd denken we allemaal terug aan alle mooie herinneringen die we met het gilde gemaakt hebben, passen we ons aan "het nieuwe normaal" aan en wachten we af. Mocht het allemaal wel meevallen... Dan ontmoeten wij u graag in goede gezondheid tijdens ons gildeweekend op 28, 29 en 30 mei 2021!

Heb je Facebook? Volg ons gilde dan via www.facebook.com/GildeSintJorisMoergestel.

Zo ben jij als eerste op de hoogte van de ontwikkelingen rondom het gilde-weekend. ■

Vrijwel iedereen in de omgeving van Ravenstein kent het Sint Barbara Gilde. In vroegere tijden, toen Ravenstein nog veel minder inwoners telde dan momenteel, waren er in Ravenstein maar liefst drie gilden actief. Het Sint Barbara Gilde, het Sint Lucia Gilde en het gilde van Sint Jan Baptist (niet te verwarren met het Sint Jans Gilde uit Neerlangel). In dit artikel wat nadere informatie over bovengenoemde gilden.

De drie gilden van Ravenstein

HET SINT BARBARA GILDE

“Loffelijke Broederschap van de Heilige Maagd en Martelaresse Barbara”.

Dat is de naam, maar in de dagelijkse omgang spreekt men kortweg van het Sint Barbara Gilde. Het gilde is een ‘broederschap’, een vereniging van gelijkgestemden, die haar wortels heeft in de late Middeleeuwen.

Tegenwoordig kent het gilde ook ‘zusters’, maar de naam ‘broederschap’ wordt in ere gehouden.

Het oudst bekende stuk waarin het Sint Barbara Gilde wordt genoemd dateert uit 1439. Waarschijnlijk is het gilde opgericht in de eerste helft van de vijftiende eeuw, gezien het feit dat het Sint Barbara Gilde door de eeuwen heen begrafenissen heeft verzorgd in Ravenstein. Tijdens de pestepidemie ook in Schaijk en Reek. De daar gevestigde Tiendrechten getuigen daarvan. Opmerkelijk is dat het Sint Barbara Gilde -in tegenstelling tot de meeste gilden- sinds haar oprichting altijd heeft voortbestaan.

Het gilde beschikt over een grote zilverchat in de vorm van zilveren schilden en andere attributen, waarvan een aantal eeuwenoud. Daarnaast beschikt het gilde over oude boeken en geschriften van grote historische waarde.

Gilden waren vele eeuwen belangrijke organisatievormen binnen de lokale, veelal katholieke gemeenschap. Beroepsgenoten verenigden zich onder het patronaat van een bijpassende heilige. De Heilige Barbara is de beschutspatroon van onder meer gevangenen, mijnwerkers, bouwers, grafdelvers, bergbeklimmers, smeden en schutters. “Schutters” kan worden opgevat als een vereniging van schutters, maar ook als “beschermers” van kerk en gemeenschap, met een sociaal-economische en culturele functie. Een stad met een rijke historie zoals Ravenstein, mag zich gelukkig prijzen met het bestaan van het Sint Barbara Gilde. Het gilde verrijkt (evenals

bijvoorbeeld stadsharmonie Oefening Baart Kunst) met haar optreden het sociaal-culturele leven in Ravenstein. De Ravensteinse gemeenschap draagt een grote verantwoordelijkheid voor het voortbestaan van deze verenigingen.

HET SINT LUCIA GILDE

Het Sint Lucia Gilde is waarschijnlijk ontstaan doordat een vijftal gildebroeders, om welke reden dan ook, zich heeft afgescheiden van het Sint Barbara Gilde. Dit vermoeden bestaat

omdat de oprichtingsakte van 28 maart 1718 vrijwel identiek is aan die van het Sint Barbara Gilde. Een gedeelte van deze akte van het Sint Lucia Gilde van 28 maart 1718 luidt als volgt:

“Wij Johan van Ravesteijn, Everadt Broes ende voorts gesamentlijke schepenen der Stadt Ravesteijn doen cond ende maken kennelijk dat voor ons gekomen en erschienen is Matthijs Porters koningh der Broederschap van Ste Lucia alhier binnen Ravesteijn, alsmede Hendrik

Jansen, Jan van Berchen, Jacobus Belders ende Willems, sijnde Dekens der gemelde Broederschap”.

Dan volgen onder andere de artikelen waaraan de broeders zich te houden hebben en de akte eindigt als volgt:

“Dog alles op de Genadigste Confermatie van Sijne Churvorstelijke

Doorluchtigheid van den Paltz als Heer tot Ravesteijn ofte van desselfs tijdelijke Drossaart;

‘t welk wij schepenen voorschreven ten versoeke alsoo gedaan hebben ende door den Landschrijver laten ondertekenen.

Actum Ravesteijn den 28 dagh der Maand Martius na de geboorte onzes Zaligmakers J.C..

Een duijsent zeven Hondert en achttien.

*in fidem
C.H. van Berchum
lantschrijver manu propria*

Sinds de Tweede Wereldoorlog stond het Sint Lucia Gilde op een laag pitje en sinds de jaren zestig van de vorige eeuw bestaat het niet meer.

In gildekringen wordt vaak gesproken van “het gilde slaapt”. Dit is echter een onjuiste uitdrukking. Men bestaat of men bestaat niet. Als er geen leden meer zijn bestaat je niet meer en als je niet meer bestaat kun je ook niet slapen. Wel bestaat er nog zeer mooi gilde-zilver, waaronder een keizerskraag met drie vogels, jubileumschilden, een gedenkplaat en een draagplaque voor de koningin. Uniek is het zogenaamde begrafeniszilver, bestaande uit twee prachtig gedreven medaillons aan een prachtige ketting. Ook zijn er nog enkele attributen die waarschijnlijk werden gebruikt bij kerkelijke plechtigheden. Al deze voorwerpen waren in bewaring bij het parochiebestuur van de Sint Lucia parochie in Ravenstein. Met het oog op de parochiële herindeling zijn deze voorwerpen onlangs overgedragen aan het Sint Barbara Gilde en aldaar in bewaring gegeven.

HET SINT JANS GILDE

“De loffelicke schutterije van Sint Johan Baptist florierende binnen de stadt Ravesteijn”.

Zo luidt de tekst op een keten met plaat waarop het wapen staat van Wolfgang Wilhelm Paltzgrave bij Rhein, heer zu Ravesteijn, anno 1645. Dit is tevens het oudst bekende jaartal van

dit Sint Jans Gilde. Naast een lijst van koningen die loopt van 1645 tot 1729, bestaat er ook nog een concept van een nieuwe ordinantie uit circa 1695. Verder is er weinig bekend van dit gilde. Aannemelijk is dat een aantal gegoede burgers broeder waren van het gilde, gezien enkele namen die voorkomen op de lijst van koningen.

1680	<i>Theodorus van der Gheest J.U.L., scholtis en dijkgraaf.</i>
1686	<i>Johan van Willigen, advocaat fiscaal.</i>
1729	<i>Bernard van Niel van Zuidewijn, drossaard.</i>

Wat hierbij opvalt is dat in de hiervoor genoemde ordinantie, behalve over het schenken van bier, ook gesproken wordt over het schenken van wijn bij allerlei gelegenheden. Dit ben ik in reglementen van andere gilden nog niet tegengekomen.

Samenstelling en tekst:	Nico Verhoeven
Bron:	Archief Sint Barbara Gilde Ravenstein
Advisering:	Wout Heessen.
Foto's:	Andrea van Breda ■

VAN LOON
CONFECTIE

GILDENKLEDING MET “TRADITIE”

VRAAG VRIJBLIJVEND EEN OFFERTE AAN!

WWW.VANLOONCONFECTIE.NL INFO@VANLOONCONFECTIE.NL TEL.: 06-28459024

Het gilde van Nistelrode heeft een legpuzzel ontworpen ter promotie van het gildewezen in Noord-Brabant. Het immateriële erfgoed van onze Noord-Brabantse gilde-cultuur verdient immers blijvende aandacht en bekendheid.

Gildepuzzel van het gilde-wezen in Noord-Brabant

De puzzel laat de kaart van Noord Brabant zien waarin de zes gildekringen ieder met hun eigen logo zijn ingekleurd. Verdeeld over de kaart worden afbeeldingen getoond van de diverse gilde-disciplines, alsook van neutrale gilde-attributen. Voorlopig zijn de afbeeldingen willekeurig gekozen, waarbij het accent gelegd is op jeugdige gildeleden. Vanzelfsprekend is het mogelijk dat afhankelijk van de voorkeur van elke gildekring op verzoek een andere gewenste afbeelding geplaatst kan worden.

WAT IS DE VOLGENDE STAP?

Vooraf aan de verkoop van de puzzel is aan de aangesloten gilden van de NBFS per mail gevraagd of er interesse is deze puzzel te promoten en in verkoop te nemen, waarbij ook is verzocht een indicatie te geven van het aantal puzzels dat eventueel zou worden afgenomen.

We streven ernaar de puzzel voor een marktconforme prijs aan derden aan te bieden, waarbij er ook voor de verkopende gilden iets valt te verdienen. Dat zal mede afhankelijk zijn van de indicatie van de totale hoeveelheid aan te schaffen puzzels. Dat aantal zal het uitgangspunt worden in de onderhandelingen met de puzzelfabrikant om een zo scherp mogelijke inkoopprijs te bedingen. Het ligt in de bedoeling de puzzel vóór de komende december-feestdagen te kunnen leveren.

IS UW BELANGSTELLING GEWEKT?

Voorstellen voor het wijzigen van een afbeelding zijn welkom, evenals verzoek om verdere informatie.

Mail daarvoor naar: gildenistelrode@hetnet.nl.
Website: www.gildenistelrode.nl.

Is jouw medelezer nog geen abonnee?
De Gildetrom, het blad voor jong en oud.

Door de Corona-crisis is dit jaar de lintjesregen in twee delen uitgevoerd. Op vrijdag 24 april jongstleden heeft Karel van Soest geheel volgens de richtlijnen van de Kanselarij der Nederlandse Orden en de richtlijnen van de overheid vanwege de Corona-crisis een belronde gedaan langs alle twaalf gedecoreerden. Ook Willeke werd door hem aangenaam verrast met de mededeling "Het heeft Zijne Majesteit de Koning behaagd...". Wij schreven dit nieuws al in het 'Eigen Erf' van eind april. Maar alle goeie dingen gebeuren in tweeën. Vandaar dat het een drukte van jewelste was op vrijdag 3 juli.

Willeke Boom benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau 2.0

Voor familie, vrienden, leden van het Sint Theobaldus gilde, collega's van Willeke van De Zorggroep uit Venray en de muzikanten van het Metropeelorkest uit Westerbeek (waar Willeke lid van is), deed Karel van Soest het verhaal. Een verhaal dat goed is voor een onderscheiding in de Orde van Oranje Nassau. Willeke is vijfenveertig jaar lid van het gilde en heeft daar een geweldige carrière gemaakt. In de muziek, wat naast Anton haar grootste hobby is. In 1993 besloot het gilde dat de vrouw die tot dan hand- en spandiensten voor het gilde verrichtte, officieel lid konden worden.

Voor Willeke was dit de gelegenheid om toe te treden als eerste vrouwelijk bestuurslid. Een goede keuze, want wil je iets veranderen, dan moet je wel aan de knoppen zitten. In 2008 heeft zij de functie van secretaris op zich genomen en in 2017 waagde zij de stap naar hoofdman (voorzitter). En ze doet het goed. Op het werk is Willeke graag gezien. Zij staat voor iedereen klaar. Het is daarom niet zo verwonderlijk dat er veel collega's de tijd namen om deze uitreiking mee te maken. Dat geldt ook voor de muzikanten van het Metropeelorkest uit Westerbeek.

Het duurde even voordat Karel het hele verhaal had verteld, waarna Willeke het woord kreeg. Ze dankte het gilde dat zij de aanvraag-toch een hele klus- bij de gemeente voor het lintje hadden ingediend en natuurlijk de anderen die de aanvraag hebben ondersteund. Zij benadrukte dat zij het gilde ervaart als een familie.

Zij is een echt familiemens en als zij de kans krijgt verwent ze haar neven. Toch bleef er voor Willeke nog een onduidelijkheid: Jan Jacobs erevoorzitter, Ton Meijer erelid en Bas van

Hoofdman Willeke Boom.

Wieringen erevoorzitter kregen een lintje toen ze stopten met besturen. Willeke vroeg zich af of het de bedoeling was om ook te stoppen met haar bestuurswerk. Maar Karel zei dat dat niet de bedoeling is, Willeke moet deze onderscheiding toch echt zien als een aanmoediging om door te gaan. Dat gezegd hebbende werd het officiële

gedeelte omgezet in een receptie, waar gildeleden, collega's, muzikanten, familie en vrienden op gepaste afstand de felicitaties en cadeaus aan Willeke aanboden.

Willeke, wij zijn trots op je.
Een gildebrouder.agt. ■

In een jaarboek van Heemkunde 't Schoor staat altijd een gesprek tussen twee personen, namelijk Pietje Paas en Hannes de Haomer. Twee fictieve Udenhoutse figuren. Het is geschreven door Jan Dennissen. Dit jaar heeft hij gekozen voor een verhaal over de beide Udenhoutse gilden.

Het is geschreven in Udenhouts Dialect.

Het is bijzonder dat er in deze tijd nog op deze wijze naar het gilde wordt gekeken.

Pietje Paas en Hannes den Haomer over de Unentse schuts (in sprokkel 17-2020).

Jan Dennissen

Pietje Paas en Hannes den Haomer over de Unentse schuts

Pietje: Tis bèute nog donker en ik heur nauw al trommele.

Hannes: Dè zal de guld wel zen, die hebbe vendaog netuurluk tèèrdag.

Pietje: Welke guld is ut? Die van de Weijkmanse of de aander guld?

Hannes: Hoe kan ik dè nauw heure? Mar tis vendaog dun urste zaoterdag nao Driekoninge en dan ist tèèrdag bij Sint-Joris en dè de Schuts van de Weijkmanse en de Vromanse. Dus die zulde wel heure.

Pietje: Dè gij dè wit mar gij het altèd wel belangstelling gehad in ut wel en wee van de guld, nie dan?

Hannes: Dè klopt en durrum heb ik de twee boeke van de Unentse schuts van veur tot achter geleeze. Dè zen hêel schôn boeke, dè moek zegge en daorin laas ik dè vruuger de Sint-Jorisguld de tèèrdag haj op 23 april, des de petrôndag van Sint-Joris. Laoter is gekooze vur Verloore Mondag. Des den mondag nao dun urste zondag nao Driekoningen.

Pietje: Hoe koomte ze toch on dieje naom: "Verloore Mondag"?

Hannes: Vruuger vierde de ambachtsgildes on dieje dag nuuwjaor, dè begos smèrreges en dan kwaame ze niemer on werke toe, dè was dus unne verloore dag, zôo denke ze dè dieje naom is ontstaon. In sommigte plotse in Bels viere ze dè nauw nog. Mar de tèèrdag bij Sint-Joris is tegesworrig verzet nor den urste zaoterdag nao Driekoninge.

Pietje: Dè snap ik want aandere moete de leeje ammal vrij vatte. Ik ben lang geleeeje welles in de kerk gewist toen de schuts van Sint-Joris unne tèèrdag haj. Dan helpe de leeje as acoliet

en meeje ut vurleeze en bij de consecraatie trommele ze en isser unne vendelgroet, dè weet ik ammal wel mar wè doen ze op diejen tèèrdag nog meer?

Hannes: Nao de mis gon ze in optocht nor ut gildehèus, de Sint-Jorishof in de Kèulpad. Dan ist verder eete, drinke, buurte, schiete, wè kaorte en aander speltekus en 's aoves wir eete, drinke, kletse en tussedeur doen ze ok nog un looterij.

Pietje: Wè verlootere ze dan, un vèrreke misschient?

Hannes: Nèè, ik geleuf nie dè dees guld dè ôot gedaon heej, wie zalt zegge, nauw in iederst geval niemer.

Pietje: En daander guld, wanneer heej die zonne tèèrdag?

Hannes: Sint-Antonius Sint-Sebastiaan heej de tèèrdag op de zaoterdag die ut dichtste bij 20 januari ligt en zullie noeme de tèèrdag de staasiedag. En den avend van te vurre hebbe ze de proclamaatie.

Pietje: Wè doen ze dan?

Hannes: Dan gon enkele gildebreders meeje unne tamboer en unne vendelier langs bij ut vurnaom van tōrp. Dan kondige ze aon desse de dag daarop unne staasiedag hebbe mar tis zôogezeed meer vurpruue want dan verwachte ze wel un borreltje. Dè netuurluk ok vur de kauw want ut kan dan ôot kaaj weer zen.

Pietje: Jè, jè, net of ut vurnaom vant tōrp nie wit dè zullie dan hulleje tèèrdag hebbe.

Somteds moete un reeje verzinne vur unne borrel. Mar is de tèèrdag bij hulleje aandere?

Hannes: Nèè, ut komt op ut zelfde neer. Zij beginne bij den Eikelaar dan gon ze ok urst nor de gildemis en daornao brenge ze unne

vendelgroet bij den Eikelaar en dan gaon ze nor ut gildehèus. Daor krèège ze mik meeje zult. Dan leest de hoofdman ut jaorverslag op rèèm veur. De urste reegels zen altèd ut zelfde en die worre dur de gildebreders saome hardop ôtgespooken. Ut end is ok altèd ut zelfde. De rest van den dag ist eete, drinke, buurte, kaorte, schiete, wir eete, drinke en plezier maoke.

Pietje: Det op dieje zaoterdag dichtbij de zoste januari is heej zeeker te maoke meeje de petrôndag van hulleje heilige want de petrôndag van Antonius is op 17 januari en van Sebastiaan is op 20 januari?

Hannes: Dè gij dè wit.

Pietje: Dè weet ik umdetter un echt Brabantse spreuk is: "Sint-Antonis en Sint-Sebastiaan koomte int midden van de wenter aon")¹. Dan kunde dè wel onthauwe. Mar wurrum heej die schuts èègeluk tweeje heilige?

Hannes: Dè weete ze zelf nie. Vanaf ut begin desse iets weete over de geschiedenis van dees guld zen die twee saome altèd petrôonheilige gewist. En deze Antonius is den Antonius vant vèrreke.

Pietje: Oh dè wies ik nie. Diejen Antonius kan er dus nie vur zurge degge verloore spulle terugkregt. Mar wurrum is Antonius vant vèrreke de petrôonheilige?

Hannes: Dè weete ze ok al nie. Mar misschient zaatener boere int bestuur toen ze unnen heilige moesse kieze, wie zalt zegge. Boere hebbe vèrrekes nogal hōog. Pestoor Prinsen zin teege Peer van Balkorn: "gij kunt toch wel un kerkbank betaole" toen zin Peer: "des goed mar dan moeder wel un vèrreke op koomte". Toen mokte Leo Bäumlér de bank van

de verloore zoon meej un vèrreke derbij)².
Van Sebastiaan is trouwes ok un kerkbank)³
en van Sint-Joris ok al)⁴.

Pietje: Dè de guld Sebastiaan koos is
logisch want dè is de petrôonheilige van de
boogschutters. Dè weet ik nog wel. Witte gij hoe
oud die guld zen?

Hannes: Sint-Antonius Sint-Sebastiaan
beston al in 1548 want in 1605 hebbe ze in Den
Bosch gevraoge om goedkeuring van un nuw
reeglement dè terugging op gewontes van 1548.
En omdè toen dè reeglement is goedgekeurd
môoge ze den Bosschen bôom draoge en die
draoge ze nog altèd op durre linker mauw. En
dan nog iets wè gij nie wiest. Ut kan goed zen
dè dees guld in Bèrrekel is ontstaon want daor
in de vruugere kapel was un altaar van Antonius
en Sebastiaan. En de naam van dees guld
was vruuger Sint-Antonius Sint-Sebastiaan ôt
Udenhout en Bèrrekel.

Pietje: Dè hek nog nôot geheurd mar umdè
gij ôt Bèrrekel komt paast dè jouw wel. Goh, 1548
is wel oud zeg en Sint-Joris is die ok zôo oud?

Hannes: Dè weete ze nie percies mar ze hebbe
in ut archief in Den Bosch iets gevonde zodè ze
weete desse al in 1594 bestonne. Mar ze denke
desse auwer zen dan daandere guld.

Pietje: Denke en gisse kan aandere wèd
misse. Nog iets, ik vèen dè ze bij de schuts
schôon vlagge hebbe.

Hannes: Dè hiet gin vlag, dè hiet un vaandel
of un vaon. En de gildebrouder die de vaon
draogt des de vaandrig. Ut vaon van Sint-Joris
is gemokt dur Lies den Besselèr. Int midde is
Sint-Joris afgebild op un wit perd meej un speer;
hij stikter dun draak meej. Dè bild wil zegge: ut
goej overwint ut kwaod. En vergit nie ut vaon is
ut belangrikste bezit van de schuts.

Pietje: En ut vaon van daander guld is
gemokt dur Luus Vermeer, dè weet ik. En pestoor
Prinse zurgde vur unnen Dötser die un ontwerp

heej gemokt. Luus Vermeer heej trouwes ok die
schôon grôte rauwkleetje gemokt vur de kerk.

Hannes: Dè klopt en zij is 4400 uur beezig
gewist meej dè vaon. Asser elke week vintig uur
on gewerkt heej dan heese daor meer dan twee
jaor vur nôodig gehad.

Pietje: Dè gin klennighedje gewist. Int
midde ston Sint-Sebastiaan en Sint-Antonius
meej ut vèrreke. En Luus Vermeer heej dè zôo
securu gedaon desse vur de kleur vant vèrreke
nor unne vèrrekesboer is gewist om te kèeke
hoen kleur ze vur dè bisje moes gebrèuke.

Hannes: Dè bezunder zon juffrouw op
bezuuk bij unne vèrrekesboer. Iets wèk nie moet
vergeete te vertelle: in de Lambertuskerk hangt
un auw vaon van Sint-Sebastiaan daor moette
mar us op lette.

Pietje: As de guld dur de straot komt dan goj
vurp unnen gildebrouder op un perd meej ut
vaon en die rijdt zigzag over de wegt.

Hannes: Dè klopt nie. Des nie ut vaon mar des
de standaard die de standaardruiter draogt. Hij
rijdt vurp van hot nor hêr over de wegt om die
vrij te maoke vur de guld. Dieje standaard is nie
zo gewichtig as ut vaon. Nog iets: twee hêl auw
standaarde van de twee Unentse schuts hange
in ut Raodhèus.

Pietje: Vruuger zaagde dik dè zonne
standaardruiter, zoas gij die noemt, op unne
Belse knol reej mar dè ziede nauw niemer.

Hannes: Nie in Unent mar die knolle zenner
ok nie veul mer. Witte wetter belangrijk is vur de
guld: ut zilver. Bij Sint-Joris hebbe ze veul auw
zilver. Dur zen schildjes ôt 1741, ôt 1750 en ôt
1759 en nog veul meer. Daor ston op wie koning
is geworre en soms ston daorbij wettie din vur
de kost. Bevrild op un auw schildje ston: Den
hoefsmid Willem Ruijs koning van Sint Joris
Gilde in den Udenhout 1808". On de beroepe op
die schildjes kunde zien dè vruuger ut vurnaom
van Unent lid was van Sint-Joris.

Pietje: Nauw toch ok nog wel. De koning
moet altèd zo'n zilveren schildje geeve, ist nie?

Hannes: Dè klopt as un bus. Bij Sint-
Sebastiaan hebbe ze ok auw schildjes. Op hullie
oudste schildje ston: "Nicolaes Corneelse Van
Reymelam molder van de Kryten Moolen Anno
1682". Ut schône is dè in 1969 opnuut unne
mulder koning schôot en dè was Piet Wouw ôt
de Lônse Meulestraot.

Pietje: Die ken ik wel. Dè toch wel hêl
interessant die geschiedenis. En hoe kunne ze
koning worre?

Hannes: Elke drie jaor is ut koningschiete
's mondags meej Unentse kermis. Dè is op
ut Schutsheike in de Kreitemeulestraot over
ut spoord, op un wei langs de boerderij van
Vermeere. Ut Schutsheike is van de twee schuts
saorne al zolang as in de pepiere is nao te gaon.
Dè koningschieten doen alle twee de Unentse
schuts op dezelfde dag. 's Zaoterdays vier weken
van te vurre plotse ze de leugevogel. Des unnen
blok hout. 's Mondags daornao 's mèregus
vruug wordt die van de paol afgeschoote.
Daornao komt op de paol unne berkentak om
on te geeve detter binnekort koning geschoote
wordt. De guld die verloore heej bij ut schiete op
de leugevogel trakteert op un rondje bier.

Pietje: Welja, dè hebbe ze verzonnen om er
op te kunne drinke. Mar des ammal van tevurre
en hoe gogget koningschiete dan op dun dag
zelf?

Hannes: Dè zak oe vertelle. Vurdè ut schiete
kan beginne, kredde un ritueel dè hiet "ut vrijen
van den bôom". De guld lopt drie keeres links
um den bôom. Daornao ist tosse welke guld ut
urst maag beginne en dan plotst de aander guld
de vogel op den bôom. Ok worret koningszilver
on den bôom gehange. Dè koningszilver noeme
ze wel den breuk. Vurdè ze beginne meej schiete
lootere ze vur de volgorde. Degene die ut laotste
stukske vogel nor beneeje schiet, wordt koning.

Pietje: As ik ut goed snap dan hoeft de koning nie den beste schutter te zen. Hij moet geluk hebbe.

Hannes: Geluk, geluk, hij moet goed kunne schiete én ut geluk hebbe des ze vur hum de vogel nie nor beneeye hebbe geschoote. Tis ok un bietje un Godsoordeel, zôo moettet zien. Mar de koning is wel hêel belangrijk. Hij kregt de koningsvogel en ut koningszilver omgehangen en hij komt in ut bestuur van de guld. As iemand drie keeres aachtermekeer koning schiet dan wordtie keizer en dè bleftie dan hil zun lèève. Bij Sebastiaan hebben ze unne Europa koning gehad, dè was Toon Weijkmans van 2012 tot 2015. Dè was wel hêel apart. Die môog zelfs de paus un haand geeve en die zenner nie veul in Unent.

Pietje: Dè haj ik ok wel gewild. Dieje Toon is dus niet van de Weijkmansguld, dieje naom hoefde dan ok nôt niemer te gebrèuke. En hebbe ze bij Sebastiaan ôot unne keizer gehad?

Hannes: Ja en die hebbe ze nog en des Wil Laok vanaaf 1981. Hij is den urste keizer nao 433 jaor.

Pietje: En Sint-Joris heej die ok unne keizer?

Hannes: Nèè en ok nôt gehad. Mar ut is nie zôo gemak om keizer te worre. Om èene keer koning te worre, komt al un bietje geluk bij kèèke en dè moet dan drie keeres aachtermekeer.

Pietje: Des dan drie keeres un Godsoordeel. Zonder geluk vaort niemand wel, lottus ut daor mar op hauwe.

Hannes: Om unne keizer te krèège kan unne schutter ok mis schiete om dè Godsoordeel un bietje te stuur.

Pietje: Un Godsoordeel kunde nie veraandere mar ik begrèèp wel dè ôot ut geluk un bietje geholpe moet worre. Ik weet nog iets hêel bezunders: in 2008 kreege alle twee de Unentse schuts vur den urste keer un koningin. Dè waare Marie-Paule Weijkmans en Maartje Môone, dè hek geleeze.

Hannes: Zôo ziede mar, toeval bestoj nog. Mar gij het dè nie goed geleeze want dè zen gin koninginne mar vrouwlukke koningen.

Pietje: Dè toch ut zelfde. Mar vrouwlukke koning is ginne tietel van vruuger want toen waare allèen manne bij de guld.

Hannes: Dè klopt mar ut was un hil hirremejee om vrouwe toe te laote tot de guld van Sint-Sebastiaan. Daor moes over gestemd worre en dè doen ze mee witte en brèun bône die in unnen hoed gedaon worre. Dur waare verscheiende auwere leeje die un brèun bôn in dun hoed dinne. Mar de guld moet meeje de tèèd meeje en tis toch durgegaon want dur waare toch meer witte bône. Bij Sint-Joris was ut gin punt dè vrouwe lid werre daor is dè al meer dan fêftig jaor zôo.

Pietje: Mar zenner nog aander functies

binne de guld?

Hannes: Ja unnen hilleboel: dur is unne gildeschreëver, unne rentmister, dur zen deekes en dur is èene hoofdman en des den baos en saome zen ze ut bestuur en daor zit ok nog de koning in.

Pietje: Oh dè wies ik nie, ik docht dè de koning den baos waar, mar dè klopt dus nie. En unne nar, hebbe ze die ôk?

Hannes: Sint-Joris nie mar Sebastiaan wel. Die hoeft zen èege on gin protocol te houwe, des afgekeeke van unnen hofnar. Hij heej un narrekap op en gedraogt zen èege of ie zôo gek is as kerrad en hij poetst schoene en daormeeje holtie geld op vur de guld.

Pietje: Bij hofnar denk ik on bolknak sigaare. Mar welke gebrèuke heej de guld zoal?

Hannes: Ut belangrijkste is ut begraove meeje gilde-eer van unne gildebroeder. Dan koome de gildebroeders op de begroffenis meeje unne rouwbaand um en die begeleije de kiest. Ok ut vaon en de standaard gon meeje. Op de kiest ligt ut koningsvest en dur lopt èene tamboer bij die de doodemars sloj.

Pietje: Dè heb ik welles gezien, dè un hil begebenis en ik moet zegge, ik was onder den indruk van die begroffenis en vural van de treurige trom. Mar zenner nog meer gebrèuke?

Hannes: Over ut koningschiete en de tèèrdag hebbe we ut al gehad. Mar dan hedde ok nog ut gewône schiete, ut vendele en ut trommele. Daor kent iederèen de guld van.

Pietje: As Wout de Prèus vruuger in de Hemeltjes on un borreltje zaat en hij heurde de schutstrom dan zinnie: “rom born rom born den auwen os sloj de trom”. Den auwen

os zôo noemde ze unne auwe miens die Schaopendonk hiet. Wout de Prèus was vrijgezel en hêusschilder en was in de kost bij Tina Bouwens opt end van de Slimstraot)⁵.

Hannes: Denker aon, ut zen gin trommels mar tromme. Witte det vendele bezunder is. Unne vendelgroet noeme ze ok wel un vendelgebed. Elke zwaai heej un betêekenis. Dus ze zwaai nie zommar un bietje rond meeje die vendelvlag.

Pietje: Dè vendele is nie zôo gemak want de vendelvlag maag de grond nie raoke. Vur de kerk in de grond ligt un bronze gildeplakket en die ligt er om op te vendele. De stêen rontelom ligge in unne ronde en de vlag komt bij ut vendele nie bèute dieje ronde. Waor schiette ze trouwes meeje bij de guld?

Hannes: Bij Sint-Joris schôte ze urst meeje unne voetboog mar nauw schiette ze veul meeje un gewèèr. Dur wordt geschoote op twee meniere “vrije haand” en “opgelegd”.

Bij opgelegd wordt ut gewèèr op unne paol meeje unne dwarsbalk geleed. Bij vrije hand wordt ut gewèèr nerges opgeleed, des dus moeilijker. Dan isser nog viertal schiete dan moete die vier saome de punte schiete. En dan schiette ze ok nog wel meeje unne krèusboog en unne handboog. Dus meeje van alles wè.

Pietje: En bij Sebastiaan wordt daor ok geschoote?

Hannes: Nog allicht, zij waare urst un handboogschuts en nauw schiete ze meeje unne krèusboog mar ok meeje gewèèr en zelfs meeje un luchtbuks. Mar teegesworrig doen alle gildes ok vort jeu de boule.

Pietje: Oh des wel bezonder. Sint-Sebastiaan

is toch thèus op de Schorstraot teegenover kafee Boslust.

Hannes: Ja, dè kafee hiet teegesworrige Brasserie de Kat en dè schutsterrein daor teegenover hiet 't Klappeschoor. Vruuger zaat daor Scherpschuttersvereniging Weerbaarheid nummer één. Daor is dè gilde meeje gefuseerd omdè die guld mar drie leeje mir haj.

Pietje: Mistal doen de leste ut licht èut mar zullie hebbe dus nog unne knop gevonde om ut licht wir aon te doen. Wanneer is dè gebeurd?

Hannes: Dè was in 1963. Christ Hogedoom haj toen unne wens detter nuuw gildevuur losgeslaon zu worre dur de fusie en dè gebeurde: twee jaor laoter han ze al 44 leeje. En hij zelf vatte ut miste vlam want de guld wier zen leevenswèruk. Hij heej daor nog un lintje vur gekreege.

Pietje: Ik mèen dè pestoor Prinse op dèen of daander manier ok bij die fusie betrokke waar.

Hannes: Dè klopt de pestoor zaat in dieje tèèd nog overal tusse en hij heej meeje geholpe om auw gebrèuke te zuuke en in te voere. Mar dur zen ok nuuw dinge ingevoerd zoas in mei nor de Sint-Jan in Den Bosch en in juni ut koningschiete bij den Eikelaar. De manne op den Eikelaar meuge dan schiete meeje un luchtbuks en die wint maag zun èège koning van den Eikelaar noeme.

Pietje: De vrouwe op den Eikelaar schiete nie mar jeu de boule dan, dè weet ik wel en de winnares maag der èège dan koningin van den Eikelaar noeme. Nog iets: heej de guld altèd al van die opvallende kleere gehad?

Hannes: Nèè, vruuger vur den oorlog droege ze mistal unne sjerp en unnen hoed. Nao den

oorlog krèege de miste schuts èège kleere.

Bij Sebastiaan hebbe ze kostuums vanaf 1965. Ut gruun daorvan verwèest nor Antonius en ut rôod verwèest nor Sebastiaan.

Pietje: Dè wel un schôn kostuum. En bij Sint-Joris, hoe kome ze daor on hullie kleer?

Hannes: Sint-Joris was iets laoter meeje kostuums. Zij hebbe die bij mekaare gespaord meeje auw pepier ophaole. Begin jaore seuventig han ze genoeg geld. Ut zen kostuums geworre meeje rôod en gèèl. Dè rôod verwèest nor ut bloed van martelaare en ut gèèl is de kleur van Sint-Joris.

Pietje: Zôo hurde noggus iets. En wè heej de guld èègeluk meeje de kerk te maoke?

Hannes: Bij de guld stoj de kerk in hōog onzien, net as bij jouw. Bekant altèd beginne ze in de kerk. De guld is un broederschap en de leeje beloove nog altèd trouw on God, koning en vaderland.

Pietje: Tis toch wel schôn die auw dinge van de guld. Desse dè ammal nog weete. Goed desse dè opgeschreeve hebbe.

Hannes: Dè klopt mar dur is ok veul verlore gegaon. Rond 1923 zen nun hilleboel auw stukke van Sint-Joris verlore gegaon vermoedeluk dur brand. Dè was in de tèèd van den overhèus nor Ut Dorstige Perd in de Slimstraot. Hil veul jaore is Sint-Joris daor thèus gewist mar nauw hebbe ze dur èège gildehèus on de Kèulpad.

Pietje: Dè wel sunt dè dè verlore is gegaon én tis sunt dè gij al zôo oud zed want de guld zu vur jouw ok wel iets gewist zen. Gij houdt van tradities, gij lust gère unne borrel, ge buurt gère en gè schiet nogalus unne bok.

Hannes: Ut klopt, dè zu wel iets vur men

gewist zen. Ik hebber welles on gedocht mar daor ist bij gebleeve.

Pietje: Zôo ist dik meeje jouw: ge het nôt gin eier geleed novennant ge kaokelt.

Hannes: Ut kaokele kan ik beter on jouw overlaote mar nauw ist schôn gewist; summe un endje oplôope?

Pietje: Lot ons dè mar doen. Ik weet vort genog van de guld.

Hannes: Vurdek meeje goj, wok nog efkes zegge de we wel gezellig gebuurt hebbe.

Pietje: Ik heb vandaog meer gelôsterd dan gebuurt want gij zaat zôo op oewe praotstoel, vur èene keer wok jouw welles ut hōgste woord gunne. ■

)¹ De Brabantse spreekwoorden:

Drs. H. Mandos & M. Mandos-van de Pol

)² Rij 3 bank 15

)³ Rij 3 bank 8

)⁴ Rij 3 bank 7

)⁵ Met "den auwen os" is bedoeld: Johannes Schapendonk (1834-1899) van beroep schoenmaker (boek Gilde Sint Joris) Wout de Prèus is Wout Hùstege (1875-1969) zie Unentse Sprokkels 1

BRONNEN:

boek: Gilde Sint Joris Udenhout 1594-2006 Rob Weijtmans

boek: Gilde Sint-Antonius Sint-Sebastiaan 1548-2013, Een gezond en actief gilde dat de eeuwenoude tradities levend houdt Internet: Sint-Joris Udenhout / gilde Sint-Antonius Sint-Sebastiaan Udenhout.

In de 2de uitgave van De Gildetrom 2020 hebben we kunnen lezen over het privéleven van Leo Niessen en over zijn beleving van het zich schieten tot Europees koning. In deel twee lezen we het vervolg en hoe Leo de toekomst ziet.

Interview Europese schutterskoning Leo Niessen Deel 2

En dan begint het:

1. Wat was de eerste taak/gebeurtenis waarvoor je werd genodigd?

De eerste gebeurtenis waarvoor ik ben uitgenodigd was de huldiging op het Gouvernement van het winnend OLS-team en onszelf op 2 oktober. De eerste gebeurtenis waar ik op eigen initiatief heen ben gegaan was de vrijwilligersavond van het EST in Leudal. Daar heb ik de vrijwilligers nog eens mogen bedanken voor het geweldige feest dat ze hadden neergezet.

2. Welke ondersteuning miste je in deze periode?

In de beginperiode misten we de ondersteuning door de OLS-federatie. Zij weten hoe de EGS werkt, hoe de samenwerking met de onderlinge federaties werkt, wat belangrijke evenementen zijn, wie wat doet etcetera. Kortom, een gedegen uitleg over het Limburgse schutterswezen, de samenwerking met de andere federaties, de samenwerking met de EGS en vele anderen. Er is zoveel dat je niet weet als je plots Europees koning wordt. Daarbij komt ook dat wij niet wisten bij wie we terecht konden met eventuele vragen.

3. Hoeveel uitnodigingen ontving je op jaarbasis?

Geen idee, het zullen er gemiddeld drie à vier zijn geweest per week. Het vorig jaar hebben we vierenveertig evenementen bezocht. Hierbij zitten ook onze bondsfeesten, alsmede ook meerdaagse evenementen.

4. Welke Europese landen bezocht je sinds het EST?

Nederland, België, Duitsland, Polen en Italië. Alles bezoeken, dat gaat niet, we moesten toch keuzes maken. Je niet rijker rekenen dan dat je bent. De meeste bezoeken gaan namelijk op eigen kosten en dat loopt aardig in de papieren als je niet uitkijkt.

5. Welke indrukken bezorgden de schutters-ontmoetingen in Europa?

Het maakt niet uit waar je naartoe gaat, schutters en gildebroeders/-zusters zijn in hun hart allemaal openhartige en gezellige mensen.

6. Wat was (is) het meest gedenkwaardige moment dat je meemaakte?

De geweldige entree die we samen met 300 Europese schutters maakten achter een prachtig muziekkorps in de Sint Pieterskerk in Vaticaanstad in Rome was een heel speciaal moment. Maar net zo mooi vond ik de glinsterende ogen van een klein meisje op een klein schuttersfeest in Süggerath, die een speldje op haar jas geprikt kreeg van Irma omdat ze Irma zo'n mooie prinses vond. Het ene is mooi in grootsheid en het tweede mooi in simpele eenvoud.

7. Kun jij de verschillen aangeven in de Europese schuttersculturen? Wat maak je mee, wat overkomt je, hoe wordt je ontvangen?

Een groot verschil tussen het Limburgse schutterswezen en de rest is de plaats van de kerk. De kerk speelt in steeds mindere mate een rol in het schutterswezen. In Brabant en Gelderland zie je dit ook steeds sterker. Overal waar we komen beginnen de feestweekenden met kerkdiensten. Bij alle gelegenheden is er een kerkdienst en bij die diensten zit de kerk mudje vol. In het 'outher heerd en troon' begint de outher te vervagen en dat vind ik persoonlijk een gemis. Als wij ergens naartoe gaan en we worden om vier uur 's middags verwacht, dan vinden we het leuk om al 's morgens aanwezig te zijn. We wandelen dan wat rond en bekijken de buurt. Leuk is dan om te zien hoe je "gene-

geerd" wordt. Als je dan om vier uur 's middags in tenue verschijnt, dan wil iedereen wel even met je praten en handjes schudden.

In Krakau is de schutterij iets voor de elite. De kosten voor een koning in Krakau liggen rond de 100.000 Euro. De Europese koning hoorde dus ook niet met een gezelschapsbus van het vliegveld naar de stad te gaan, maar werd met een dure BMW opgehaald. Want die moest toch echt wel serieus geld hebben, werd gedacht. Ik denk dat ze raar keken toen wij met onze versleten koffer en kniebroek werden voorgesteld als koningspaar van Europa.

Bij meerdaagse evenementen in het buitenland word je plechtig onthaald door de burgemeester van de plaats waar je heen gaat. Je wordt dan gevraagd het gouden boek van de stad te ondertekenen. Verder word je op handen gedragen en sta je overal vooraan. Als er optochten zijn dan moet je eerst de hele optocht nalopen om alle schutterijen te inspecteren (heen en terug) en vervolgens start de optocht. Voor het defilé wordt door de eerste schutterij halt gehouden en moeten de koningen uit de hele optocht naar het defilé, waarna de optocht voorbij trekt. Ook trekken ze vaak meerdere malen voorbij in verschillende opstellingen.

Op kleinere evenementen zie je ook vaak andere verenigingen meelopen in de optocht. De brandweer, de hondendclub, de dansvereniging. Op ieder evenement zien we wel nieuwe zaken, dat maakt het ook zo interessant. Leuk was ook dat ik via Facebook een aanvraag kreeg

om een speldje op te sturen naar iemand die typte in het Italiaans. Dat speldje is de langste weg gegaan via de post, want de aanvrager kwam uit Argentinië.

We stonden in het begin ook vreemd te kijken hoeveel koningen er wel niet waren in Duitsland. Iedere vereniging heeft een König, een Jugendkönig en een Bambinikönig. De schuttersbonden (Bezirken) hebben ook een Bezirkskönig, Bezirksjungschützenkönig en Bezirksbambinikönig. Dit geldt ook voor de dekenaten (Diosezen), alsook voor het land (Bund). Als koning van de vereniging kun je dus op nog drie plaatsen koning worden. Dit maakt dat de onderlinge banden tussen de schutterijen zeer hecht zijn. Het wordt ook als een eer gezien als een Bezirkskönig, Diozesankönig of Bundeskönig op je feest komt. Die worden dan ook speciaal uitgenodigd en hebben een bijna net zo volle agenda als wij.

TERUG NAAR EIGEN LAND:

8. In het begin hielpen de Gelderlandse schuttersvrienden jou volop; wat maakte je mee, hoe beleefde je dit?

Wim Sanders, voorzitter van de Gelderse federatie, was één van de eersten die me feliciteerde met mijn koningstitel. Hij zei me vooral bij hem aan te kloppen als er zaken waren die ik wilde weten of wanneer ik vragen had over hoe ik zaken moest 'handelen'. Hier hebben we dankbaar gebruik van gemaakt. Hij (samen met andere federatiebestuurders van Gelderland) heeft ons wegwijs gemaakt in de Europese schutterswereld, maar ook in de Gelderse schutterswereld. Hij heeft verteld hoe één en ander

werkt, wie wie is, wie wat doet, enzovoort.

Broodnodige informatie voor iemand die niet verder heeft gekeken dan zijn buks lang is. Zelfs de familie Vriens (begeleider van de voormalig Brabantse Europees koning Toon Weijtmans, 2012-2015) heeft bij ons aan tafel gezeten en wij zijn ook eens bij hun geweest om te overleggen. Zonder al deze informatie had het voor ons veel langer geduurd voor we überhaupt konden functioneren als Europees koningspaar.

9. Kun jij de verschillen beschrijven tussen Gelderland, Noord-Brabant en Limburg?

Ik kan het beschrijven zoals wij het ervaren, dat kan verschillen met hoe het werkelijk is, want wij zien natuurlijk niet alles. Het Gelderse federatiebestuur staat heel erg tussen de mensen. Ik moet zeggen dat ik erg verbaasd was om de voorzitter eerst te zien fungeren als omroeper bij een koningsschieten en daarna als verkeersregelaar. In het Gelderse zie je ook heel veel jeugd geüniformeerd op straat en staat het vendelen heel hoog aangeschreven. De uniformen van de jeugd zijn ook meer aangepast aan de tijd. Bijvoorbeeld witte broek, wit overhemd en hesje/gilletje. Nog een belangrijk verschil is dat de feesten in Gelderland 's morgens beginnen en rond een uur of zes zijn afgelopen. Noord-Brabant heeft de meeste gildes. Naar mijn mening speelt daar de vergrijzing nog sterker dan in Limburg. De tradities zijn ouder dan dat wij ze kennen en daar wordt aan vastgehouden. De jeugd gaat hier (bijna) niet in mee.

10. Krijg je ook uitnodigen van Belgische OLS-schutterijen? (geldt ook voor de Nederlandse).

Vorig jaar zijn we op het nationaal koningsschieten geweest in Kessenich. Daar hebben we een aantal uitnodigingen mogen ontvangen voor activiteiten in België, maar daar waren er (volgens mij) geen bij van een Belgische OLS-schutterij. Vanuit de Limburgse OLS-schutterijen komen ook weinig uitnodigingen. Of ze komen erg laat, waardoor het helaas erg moeilijk is om deze in te passen.

11. Hoe word je ontvangen op de schutters-bijeenkomsten?

Heel erg wisselend. Soms word je binnengehaald als eregast en soms word je ergens aan de kant neergezet als toeschouwer.

12. Wat zou je willen bereiken in Nederland rondom de EGS?

Het zou mooi zijn als er meer uitwisselingen zouden zijn van schutterijen naar andere streken. Hierdoor leert men de andere gebruiken en tradities kennen en maakt men het schutterswezen (volgens mij) ook aantrekkelijker. We kunnen er ook veel van leren, ook positieve zaken overdragen. Zeker onze Limburgse schutterijen met de prachtige uniformen worden overal met open armen ontvangen.

Ik zie wel al een positieve trend verschijnen in uitwisselingen.

13. Tegen welke belemmeringen loop je aan rondom de EGS?

Binnen de EGS telde alleen de koning mee. Een koningin was niet gewoon. Er golden dan ook geen vergoedingen voor een koningin als er een EGS-aangelegenheid was. Dit hebben we -samen met Gerard van Uem (regio secretaris)- weten om te draaien, zodat er nu ook een vergoeding is voor de koningin. Verder kun je niet alles doen omdat er een hoop geld mee gemoeid gaat. Bijvoorbeeld reiskostenvergoedingen zijn er voor speciale EGS-zaken (vier per jaar). Voor de rest is alles op eigen kosten. Je kunt je voorstellen dat we niet na ieder schuttersfeest in de auto stappen en een uur of wat naar huis rijden. Dan nemen we ergens een hotel en dan loopt het snel op. Daarom zijn we ook heel blij dat we een tegemoetkoming hebben gekregen van de OLS-federatie. Dat geeft weer wat lucht.

TOEKOMST:

14. Welke rol zie jij weggelegd voor jou als schutterskoning?

Proberen het gezicht te zijn van de Europese schutterswereld, het vertegenwoordigen van Nederland/Limburg in het buitenland, het in

stand trachten te houden van ons schutters-erfgoed, het samen-gevoel te versterken in Europa, het Europese schutterswezen uit te dragen binnen Nederland.

15. Wat zou jij willen bereiken in Europees verband?

Dat de EGS mede gezien wordt als een hulporganisatie voor de samenleving.

16. 2021: Het EST Deinze, hoe leef je hiernaar toe?

Daar ben ik eigenlijk nog helemaal niet mee bezig.

17. Hoe verwacht jij dat het na deze periode gaat met je, beland je in een dal?

Ik verwacht het niet, ik heb dan weer tijd voor andere zaken, zoals het zoeken met de metaal-detector. Daarbij blijven we uitgenodigd worden voor de EGS-activiteiten.

18. Welke rol zie je voor jou weggelegd na 2021?

Ik denk dat het meer de vraag zal zijn: in welke rol zou men mij willen zien na 2021? Hoewel ik nog iedere week nieuwe zaken leer, weet ik nog steeds niet alle 'ins en outs' van onze geliefde schutterswereld. Maar daar wordt hard aan gewerkt! ■

Is jouw medelezer nog geen abonnee?
De Gildetrom, het blad voor jong en oud.

Via sociale media zien we jonge en oude foto's van gildes voorbijkomen. De gildes zitten niet stil. Men treft elkaar op het gildehonk voor schietoefeningen en daarnaast worden feestelijke gebeurtenissen zoals bijvoorbeeld een jubileum toch gevierd. Op een enkele plek wordt koning geschoten. De toekomst is onzeker, maar de gildes zijn zeker van hun zaak: ze gaan door!

NBFS is trots op haar gildes

NBFS WEER AAN DE SLAG

Na een gedwongen Corona-pauze van vier maanden kwamen de bestuursleden van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden op dinsdag 9 juni jongstleden weer bij elkaar. Dit werd gedaan op gepaste afstand, voor de vergadering van het algemeen bestuur. In deze vier maanden was er achter de schermen wel gewerkt, maar er werd pas op 9 juni weer "fysiek" vergaderd. Het belangrijkste onderwerp van het overleg was de gang van zaken binnen de kringen. In alle kringen is er berusting met betrekking tot de Corona-maatregelen. Wel wordt er bij de meeste gildes weer door de gildebroeders en gildezusters op het thuishonk geschoten en treft men elkaar voor een kopje koffie of een drankje in de gilde-kantine.

Er is bij de gildes verschil in de aanpak, er is soms onduidelijkheid over de Corona-maatregelen en de bestaande risico's. Binnen de NBFS is overlegd of de federatie hierin een rol kan spelen. Aan gildes is het advies gegeven bij het weer opstarten van activiteiten om dit in

overleg te doen met de eigen gemeente. Een algemeen draaiboek is niet mogelijk, want elke gemeente kan andere regels hebben. Men wordt dan ook doorverwezen naar de eigen veiligheidsregio. Zelfs de veiligheidsregio's kennen onderlinge verschillen. Het gildewezen is afhankelijk van de regionale en landelijke spelregels.

FEDERATIEVE COMMISSIES

In het jaar 2020 was per vergadering van het algemeen bestuur een overleg ingepland met één van de federatieve commissies. Door de Corona-maatregelen zijn deze overleggen geannuleerd. Er zal een nieuwe planning worden gemaakt voor deze overleggen. Dinsdag 14 juli jongstleden was als eerste de federatieve jeugdcommissie uitgenodigd. De rol van de federatieve jeugdcommissie binnen de toekomstige aangepaste NBFS-organisatie zal groter zijn. Er wordt door de commissie een visie-document opgesteld. De federatieve jeugdcommissie werkt -na een vooronderzoek door Jef de Wit van de SAT-

commissie van Kring Baronie en Markiezaat- samen met de federatieve SAT-commissie aan een forse update, ofwel modernisering van de lesbrief "Doar hedde de Guld".

Daarnaast wordt de gilde-app verder ontwikkeld voor gebruik binnen heel Noord-Brabant. Deze gilde-app zal vooral door de jeugdige leden als zeer informatief en praktisch worden ervaren. Door Stichting Pelgrimage is bij de opheffing bepaald dat het eindsaldo van €7.500,00 via de NBFS besteed wordt voor activiteiten speciaal bestemd ter ondersteuning van de versterking van de jeugd binnen de Noord-Brabantse gildes. De federatieve jeugdcommissie zal in het visie-document omschrijven waar dit bedrag aan besteed zou kunnen worden.

NIEUWE NAAM VOOR DE HOOFDLIEDENDAG

In 2019 werd de hoofdliedendag in het provinciehuis zeer goed bezocht. Voor de gildebroeders en gildezusters waren er een aantal opmerkelijke wijzigingen. De toegangsprijs was teruggebracht naar €15,00. Omdat het doel van deze dag was de gildemensen dichterbij elkaar te brengen, was in plaats van een koffietafel gekozen voor een lopend buffet. Tijdens het eten van een lekker worstenbroodje en een onbeperkt aantal belegde broodjes kon men elkaar "ontmoeten". In de evaluatie is besloten om een nieuwe naam te kiezen voor deze dag, dit wordt de "Noordbrabantse Federatiedag". De NBFS is trots op de Brabantse gildes. Graag had de NBFS tijdens de oorspronkelijk geplande federatiedag op zaterdag 10 oktober 2020 alle aandacht en waardering naar de gildes uit willen laten gaan. Het had een dag "voor en door onze gildes" moeten worden. Het bestuur van de NBFS acht het echter niet raadzaam om dit jaar een federatiedag te organiseren. De risico's zijn nog te hoog, wij hebben onze gilde-leden te lief. Wel wil de federatie op een speciale manier aandacht besteden aan de mensen waarvoor een schild van verdienste is aangevraagd.

gedeelte NBFS-bestuur.

KALENDER NBFS

Alle gilde-feesten en toernooien van het jaar 2020 zijn afgelast. Afgelaste activiteiten zijn voor een groot deel ondergebracht in de nieuwe kalender en het roulatieschema is aangepast. Op de achterzijde van De Gildetrom staat deze kalender. In verband met de doorgeschoven toernooien en gilde-feesten is besloten om de deelname door de jeugd aan het toernooi vlakboog te verhogen met één jaar. Verzoek aan alle overige disciplines is om coulant om te gaan met de reglementen wegens de huidige omstandigheden en om de leeftijd eveneens met 'plus één' te verhogen.

DE CLUB VAN VIER

In december 2019 is gestart met "De Club van Vier". In deze werkcommissie hebben zitting: Roeland van Hooff, Henk de Hair, Jan van Gelooven en Rob Weitmans. De Club van Vier begeleidt het veranderingsproces van de NBFS. Ondanks de Corona heeft de werkcommissie niet stilgezeten. Achter de schermen wordt verder gedacht over en gewerkt aan de organisatie- en communicatieplannen van de NBFS. Voor de uitvoering van de organisatieplannen is een budget gereserveerd. De Club van Vier wil het proces stap voor stap aanpakken en telkens een deel in een

besluit vast laten leggen. Zaken moeten niet opgelegd worden aan de gilden, maar er moet 'bottom-up' gewerkt worden. Door te luisteren naar kringen en gilden en door voor hun ideeën open te staan. Daarnaast moet de federatie ook 'top-down' werken, door zaken gevraagd en ongevraagd op te lossen en de gilden ondersteuning te bieden. Er gebeurt veel in de gildewereld. Vaak weten de gilden dit niet van elkaar en er zouden meer (succesvolle) ideeën gedeeld moeten worden. Hierbij is de communicatie zeer belangrijk en dit wordt door de Club van Vier verder uitgewerkt in een communicatieplan.

ALGEMENE LEDENVERGADERING

De algemene ledenvergadering in het voorjaar is geannuleerd. Maar ook voor de najaarsvergadering vindt de federatie het in verband met de Corona niet wenselijk om de mensen bij elkaar te laten komen. De gezondheid staat voorop, er is nog zoveel onzeker en we hebben te maken met vaak hogere leeftijden binnen onze doelgroep. Besloten is dat in 2020 voor wat betreft de ledenvergadering via de mail overlegd zal gaan worden. In september zullen een aantal zaken uit de ledenvergadering per mail worden toegestuurd ter beoordeling en/of

Secretariaatsketting NBFS

goedkeuring. Wanneer er zaken zijn die in de ledenvergadering aan de orde moeten komen, dan kunnen deze via het federatie-secretariaat ingediend worden. Wij hopen op ieders begrip en danken jullie bij voorbaat voor de medewerking.

AFSCHEID COMMISSARIS VAN DE KONING

Met betrekking tot het afscheid van de commissaris van de koning Wim van Donk, is er door de provincie expliciet gevraagd om hier -georganiseerd door de gildes- geen groots gebeuren van te maken. Er zijn namelijk heel veel bedrijven, verenigingen en instanties die ook iets aan het afscheid willen doen. De NBFS wil het afscheid niet ongemerkt voorbij laten gaan. Maar is ook van mening dat de wensen van de commissaris van de koning gerespecteerd moeten worden. Er zijn door gildes ideeën ingediend en de NBFS heeft overlegd met de provincie wat de mogelijkheden zijn. Alle gildes zullen hierover geïnformeerd worden.

Mochten er vragen of opmerkingen zijn, laat het ons horen. We hebben te maken met een situatie die we nog niet eerder hebben ervaren. Het is fijn als jullie met ons meedenken en als jullie helpen om alles weer op de rit te krijgen.

Namens de bestuursleden van de NBFS groeten wij u hartelijk!
secretariaat@schuttersgilden.nl
Annie Maas, secretaris NBFS
06-15 34 08 79. ■

Commissaris van de koning Wim van de Donk

Stichting Beheer Gildeattributen (SBG) ondertekent contract met eerste slapende gilde

Op 17 december jongstleden werd het eerste contract ondertekent tussen de SBG en het Sint Sebastiaan Gilde uit Hoogerheide. Twee jaar eerder besloten zij te gaan slapen, nadat er geen leden meer waren om het gilde mee voor te zetten. Alle attributen zijn zorgvuldig overgedragen, verpakt, geregistreerd en opgeslagen.

Heeft u vragen over de SBG en haar werkwijze? Of wilt u advies over aanpassing van statuten voor het moment dat uw gilde noodgedwongen moet gaan slapen? Neem dan contact op met secretariaat.sbg@outlook.com. ■

Kring Land van Cuijk

De voormalig kringvoorzitter van Land van Cuijk, Odi Bouwmans, is overleden. Op 8 juli 2020 overleed hij op zesenzeventig-jarige leeftijd. Hij was voormalig voorzitter van de Kring van Schuttersgilden Land van Cuijk. Tijdens zijn actieve jaren als burgemeester van de gemeente Boxmeer (van 1 maart 1993 tot 1 maart 2003), was hij beschermheer/eredeken van de volgende gildes: het Heilig Bloedsgilde van Boxmeer, het Onze Lieve Vrouwegilde van Holthees, het Sint Joris en Sint Anthoniusgilde van Maashees, het Sint Antonius en Sint Nicolaasgilde van Groeningen en het Salvator Mundigilde van Oeffelt. Gedurende de periode 2001 tot 2013 was hij kringvoorzitter.

Op zijn rouwkaart stond de tekst: "Hij hield van mensen".

Zo hebben wij hem tijdens en buiten de gilde-activiteiten ook leren kennen en zo zullen we ons hem ook blijven herinneren. Hij genoot

ervan om onder de mensen te zijn en had voor iedereen aandacht en een vriendelijk woord. Voor het gildewezen in Brabant heeft hij veel mogen betekenen. Voor eenieder had hij een luisterend oor. Hij was altijd in voor een goed gesprek.

Helaas werd zijn gezondheid vanaf 2011 minder, toen bij hem de ziekte van Parkinson werd geconstateerd. Hij moest leren leven met de beperkingen die hij als gevolg van deze ziekte ondervond. Het onder de mensen zijn werd gaandeweg moeilijker. Dit leidde onder andere tot de beslissing om terug te treden als voorzitter van zijn Kring Land van Cuijk. Hij had daar zelf veel moeite mee, omdat hij graag onder de gildebroeders en -zusters vertoefde. Hij hield van de tradities en vooral van de mensen. Zijn gezelligheid, betrokkenheid en fijn gevoel voor humor zullen we ons zeker blijven herinneren. Zijn vrouw Riek en zijn familie

wensen wij alle sterkte toe nu ze zonder hem verder moeten. Er zijn veel goede dingen die ons aan hem zullen blijven herinneren.

Zelf heb ik de eer gehad om Odi te mogen opvolgen als burgemeester van Boxmeer, als beschermheer/eredeken van vijf gilden in de gemeente en als voorzitter van de Kring van Schuttersgilden Land van Cuijk.

Op dinsdag 14 juli hebben wij hem in de basiliek van Boxmeer uitgeleide gedaan, nadat hem door het Heilig Bloedsgilde een laatste vendelgroet is gebracht.

Dat hij moge rusten in vrede!

Namens de Kring van Schuttersgilden Land van Cuijk,
Karel van Soest, voorzitter ■

Is jouw medelezer nog geen abonnee?
De Gildetrom, het blad voor jong en oud.

Gildehulde aan het diamanten paar in Blitterswijck

Op zondag 7 juni 2020 waren Paul Rutten en Toos Coenders zestig jaar getrouwd. Paul is zesenzeventig jaar lid van het Sint Antonius Abt Gilde Blitterswijck. Al is Paul niet geüniformeerd, hij is bij bijna alle activiteiten aanwezig. Het gilde heeft Paul en Toos op zondag 7 juni op gepaste wijze een gilde-hulde gebracht. In verband met

het Corona-virus gebeurde dit met een kleine delegatie. Paul bedankte namens Toos en de familie het Sint Antonius Abt Gilde voor deze leuke en spontane gilde-hulde, het was dan ook een volkomen verrassing. Het was er nog eventjes zeer gezellig vertoeven. ■

Annie Verberk nieuwe koningin Overloon

Op zondag 5 juli was er weer het jaarlijks koningschieten bij het Sint Theobaldusgilde. Geert Abels moest zijn titel weer beschikbaar stellen. Door de Corona-regels was dit toch een uur later dan normaal, waardoor er wel meer mensen notie kregen, wat uiteindelijk ook nog een verjaardagsfelicitatie teweegbracht. Er was dit jaar geen Heilige Mis, geen publiek, er waren geen saluutschoten onder de Lindeboom en er werd geen koningin/prinsgemaal afgehaald. Ondanks dat heeft het gilde er toch weer een mooie dag van gemaakt. Er stond een flinke wind, hetgeen het schieten wel wat lastiger maakte, maar het was Annie Verberk die na 190 schoten de vogel naar beneden haalde. Annie was erg ontroerd nadat ze beseftte dat ze weer een jaar koningin is van het gilde. Het is voor haar de tweede koningstitel. Verder werden alle rituelen afgehandeld bij het gildehuis, indien nodig met mondkapje. Dit koningschieten gaat de boeken in als een heel bijzondere gebeurtenis, "koningschieten in Corona-tijd". ■

Gildekoningin Annie Verberk.

Het kost maar 5 euro

Het kost maar € 5,00 om een advertentie van vier kolomregels in De Gildetrom te plaatsen.

De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent en de advertentie geen commercieel oogmerk heeft.

U kunt de tekst, maximaal vier kolomregels, sturen aan:

De Gildetrom
secretariaat@degildetrom.nl

Rekeningnummer:
IBAN-nr: NL87 RABO 0134 5088 74
T.n.v. Stichting De Gildetrom

Gilde fotografisch vastgelegd

De Ridderlijke Gilde van Sint Sebastiaan te Eindhoven laat zich om en nabij iedere vier jaar fotograferen. Dat is dit jaar weer gebeurd en dat

heeft bijgaande prachtige staatsfoto in de Sint Catharinakerk in Eindhoven opgeleverd. ■

Het tableau de la troupe 2020 van de Ridderlijke Gilde Sint Sebastiaan te Eindhoven.
foto: Huub van Doorne; arrangeur: Cornelis van de Ven; locatie: Sint Catharinakerk Eindhoven.

Diepe buiging voor Bert van Leijssen

Op 4 juli 2020 werd door de gildes uit Geldrop en Zesgehuchten gezamenlijk afscheid genomen van Bert van Leijssen. Gezamenlijk, omdat Bert leefde onder het motto 'Samen... samen sterk. Alleen doe je niks.' Bert kwam na zijn vervroegd pensioen bij het gilde, nu precies vijftig jaar geleden. Als bankdirecteur was hij al zeer betrokken bij de Geldropse samenleving, maar toen hij stopte met zijn arbeidszaam leven zette hij zich voor wel 500% in voor talloze mensen en verenigingen in Geldrop. Als raadslid en wethouder kwam hij op voor de zwaksten in onze gemeente. Overal waar hij kon probeerde hij mensen te helpen, vooral hen die in financiële nood verkeerden. Hij werd lid van vooral die verenigingen die

zich om anderen bekommerden. En als je iemand met een prikstok en vuilniszak of sneeuwschuiver zag lopen dan was dat ook Bert. Op zijn gedachtenis-prentje stond 'Niemand leeft voor zichzelf, we leven voor God en elkaar'. Zo was Bert, eenvoudig, oprecht, meelevend, op de achtergrond, in stilte dienstbaar. Een voorbeeld voor ons allen. We hebben een groot man verloren. Het werd een herdenkingsdienst, omdat Bert niet aanwezig was. Hij had zijn lichaam ter beschikking gesteld aan de wetenschap. Dienstbaar tot op het laatste.

De aanwezige gildes vormden samen een erehaag, toen het portret van Bert naar buiten werd gedragen.. ■

Ridderlijke jubilaris

De Ridderlijke Gilde Sint Sebastiaan te Eindhoven heeft dit jaar een bijzondere jubilaris onder de zevenentwintig ridders. Het is Louis Redelé, die sinds 1960 lid van de Ridderlijke Gilde is, dit jaar dus zestig jaar. Hij is bij de Ridderlijke Gilde tevens de serenissimus, de ridder met het grootste aantal jaren lidmaatschap.

Die prominente plaats van Louis Redelé (89) binnen dit gilde wordt nog extra onderstreept door zijn rijke staat van dienst: tweemaal koning en achtereenvolgens tweede deken, eerste deken en kapitein.

Zijn bijzondere jubileum stond centraal tijdens het ochtendprogramma van de jaarlijkse teerdag. Tijdens de ontvangst in Sociëteit Amicitia in Eindhoven kreeg hij van kringvoorzitter Roeland van Hooff het bijzondere insigne van Kringschap Kempenland bij dit zestigjarig ridderschap opgespeld." ■

Feliciteatie Louis Redelé door kringvoorzitter Roeland van Hooff.
Foto's niek Gorris

Sint-Jansgilde Soerendonk huldigt jubilarissen

Dinsdag 30 juni was er door Corona geen kermis en geen traditionele Ommeganck in Soerendonk. Maar als je jubilarissen hebt die zeventig jaar lid zijn, dan kun je dit niet uitstellen of stillertjes voorbij laten gaan. Met een delegatie van bestuur, district en kring werden Peer Maas en de keizer Jo Feijen bezocht. Beide heren zijn onderscheiden door voorzitter Roeland van Hooft van Kring Kempenland. Er waren lovende woorden van kapitein Ronnie Ras voor de heren die beiden een indrukwekkende lijst van verdiensten hebben binnen het Sint-Jansgilde. Ze zijn allebei gestart als vendelier, koning geweest en vele jaren deken. Jo Feijen schoot zich in 1972 tot keizer en is dat nog steeds en Peer Maas werd in 1963 vaandrig, waarna hij in 1971 zilverdrager werd. Er is getoost op hun welzijn en er zijn de nodige foto's gemaakt. De vendeliers waren in dit bijzondere jaar goed vertegenwoordigd

De jubilarissen.

onder de jubilarissen. Er waren namelijk onder de vendeliers nog drie jubilarissen, die op deze dag werden bezocht. Sjaak van Happen -vijftig jaar vendelier-, Willie

de Vries -vijftig jaar vendelier- en Wim van Eerd -vijfentwintig jaar lid/vendelier-. Jubilarissen, van harte gefeliciteerd en bedankt voor jullie inzet bij het Sint-Jansgilde Soerendonk. ■

Nieuw koningspaar Budels gilde

Eindelijk kon het Budels gilde haar eigen activiteiten weer oppakken. Op zondag 5 juli trok men er ondanks het miezerweer op uit om het koningspaar 2017-2020, Rens en Annie van Hunsel, thuis op de Meermortel op te gaan halen. In het gezelschap van het gilde was ook Europees Schutterskoning Leo Niessen en zijn echtgenote Irma, samen met twee adjudanten vanuit hun schutterij Sint Martinus uit het Limburgse Linne. Na koffie, vlaai en voor sommigen een Buuls Batavertje, trok het gilde terug naar het terrein bij gildehuis De Vaandrig. Daar vond uiteindelijk ook het afscheid plaats van het koningspaar, dat de voorbije drie jaar het Budelse gilde vertegenwoordigde. Na het afleggen van het oude zilver van de voorgangers (van voor de heroprichting), waren er drie schutters in de race voor de koningstitel 2020-2023. Na de ereschoten, die gelost werden door oud-koning Rens, wethouder Lemmen en Europees Schutterskoning Leo Niessen, waren

het gildebroeder René van Deurzen, regerend deken Martin Horst en gildezuster Neeltje Horst die de strijd met elkaar aangingen. De vogel had een kleurig gildejasje aangekregen en was afgewerkt in de typische schilderijstijl van oud-koningin Annie van Hunsel-Jacobs. Het was ook een vogel met een pittige binnenkant. Er waren maar liefst 119 schoten nodig voor uiteindelijk Martin Horst het laatste stukje losschoot. Daarmee werd hij voor de vierde keer koning van het Budelse Sint Jorisgilde. Eerder schoot Martin Horst zich in 1987, 1993 en 2008 tot koning. Tijdens de laatste twee keren vormde hij samen met echtgenote Saskia het koningspaar. Van 2014 tot 2017 waren ze ook koningspaar, maar toen werd de titel geschoten door Saskia. Natuurlijk werd de installatie wederom besloten met het gaan over het hoofdvaandel. Foto's van deze dag zijn terug te zien op 'www.sintjorisgildebudel.nl' of de Facebookpagina van het Sint Jorisgilde Budel. ■

Koningspaar 2020-2023 Martin en Saskia Horst.

Is jouw medelezer nog geen abonnee?
De Gildetrom, het blad voor jong en oud.

Bijzondere patroonsdagviering Budels gilde

Vanwege de beperkingen rondom Corona en alles wat daar mee te maken had geen patroonsdag-viering voor het Budels gilde in april dit jaar. Gelukkig kwam er per 1 juli een mogelijkheid om, zij het met voorzorgsmaatregelen, toch een samenkomst te organiseren als gilde. Alle reden voor de gildebroeders en gildezusters van het Budelse gilde om hun patroonsdag op 5 juli te vieren. Vereerd waren ze met de komst van Leo en Irma Niessen, die samen met twee adjudanten deze middag te gast waren bij het Budelse Sint Jorisgilde. Ook de raadsheer van district oost, Jan Teunissen en andere vertegenwoordigingen van gilden uit de regio waren die middag naar De Vaandrig gekomen. Natuurlijk wilden zij weten wie er deze middag als opvolging van koningspaar Rens en Annie van Hunsel zouden eindigen. Maar voor de strijd om het koningschap gestreden kon worden waren er nog enkele andere plichtplegingen. Zo kon het gilde maar liefst bij drie nieuwe leden de eed van trouw afnemen. Thijs Bergmans, Jori Horst en Rena Teeuwen waren door de ledenvergadering ingestemd als gildebroeders en gildezuster en mochten dus de eed aan het vaandel afleggen. Voor de leden Sil Cox en Jén Adams was het inmiddels al vijfentwintig

jaar geleden dat zij ingestemd werden. Beiden werden gehuldigd vanwege dit zilveren gildejubiläum. Door de echtgenotes werd bij beiden de zilveren speld van het gilde op het uniform gespeld. Jubilaris Jén was overigens samen met zijn vrouw Nelly één van de beide gouden paren die ook betrokken werden in de huldiging. Zo ook tamboer Jaap de Kok en zijn echtgenote gildezuster Gerry.

Voor de koningsparen en gouden paren werd gevendeld door de vendeliers met ondersteuning van oud-vendelier Edwin Cox, die speciaal vandaag nog eens het zwaai-vendel ter hand nam. Wethouder Lemmen was te gast om samen met oud-koning Rens en Europakoning Leo de ereschoten te lossen voor het koningsschieten. Het koningsschieten dat voor een vierde keer met de koningstitel voor Martin Horst werd afgesloten. Bij de jeugd was het Rena Teeuwen die als jeugdkoning de dag mocht afsluiten. En in plaats van een maaltijd aan het begin van de dag werd er deze keer afgesloten met een frietje en snack uit de frietwagen. Via www.sintjorisgildebudel.nl of de Facebookpagina kun je op de hoogte blijven van het wel en wee van het Sint Jorisgilde Budel. ■

Patroonsdag.

Sint Jorisgilde Heeze heeft zijn nieuwe keizer

Wachtende keizer Wim Snoeijen en echtgenote.
(Thijs Verleg • Beeld - HBL Fotografie)

Door het uitbreken van het Coronavirus hebben alle activiteiten van het Sint Jorisgilde Heeze stilgelegen. Op zondag 5 juli was er sinds maanden weer een contactdag bij het Sint Jorisgilde. Het was niet zoals de maandelijkse contactdag, maar één met een bijzonder tintje.

Vanwege het overlijden van keizer Jan van Lierop op 4 januari van dit jaar, werd zondagmorgen de wachtende keizer Wim Snoeijen geïnstalleerd op gildeterrein De Santen in Heeze. Wim heeft zich tot koning geschoten in 2003, 2006 en 2009. Driemaal achtereenvolgend koning is keizer. Er was echter al een regerend keizer (geïnstalleerd op 12-08-1991) in de persoon van Jan van Lierop senior. Normaal wordt dan bij de eerstvolgende gelegenheid de nieuwe keizer geïnstalleerd, maar door het uitbreken van het Coronavirus is hiervoor eerder nog geen gelegenheid geweest. In het bijzijn van gildebroeders en gildezusters, maar ook familie en genodigden, was er een officieel moment waarop Wim de versierselen behorend bij de keizerstitel kreeg omgehangen, gevolgd door een vendelhulde. Tevens werd er stilgestaan bij het overlijden van Jan van Lierop senior. Er werd een foto van de overleden keizer onthuld in het clublokaal van het Heezer gilde door de vrouw van de overleden keizer samen met zoon Jan van Lierop. Aansluitend was er een borrel en een gezellig samenzijn. Het Sint Jorisgilde kan tevreden terugkijken op een gezellige contactdag. ■

Vijfentwintig jaar actief voor de club

Maar liefst vijfentwintig jaar al zijn ze verbonden met en actief voor de club. Ze zijn de heren Sil Cox en Jén Adams en de club is het Budelse Sint Jorisgilde. Naast het feit dat beiden vijfentwintig jaar als gildebroeder verbonden zijn aan het Budelse gilde zijn er meerdere overeenkomsten tussen beide zilveren jubilarissen te benoemen. Zo was van beiden een zoon actief als vendelier voor het gilde voor ze toetraden tot het gilde, zijn ook beide dames actief lid geworden en zijn beiden bestuurlijk actief of actief geweest. Toen zoon Frank als jeugdvendelier al enige jaren actief was voor het gilde en ook dochter Saskia als eerste koningin van het Budelse gilde ging meelopen, besloot Jén Adams om zich aan te melden en in pak mee te gaan lopen. In 1996 schiet hij zich tot koning van het gilde en dan is hij samen met Nelly drie jaar het koningspaar van het Budelse gilde. In die periode wordt het ook mogelijk voor dames en meisjes om als volwaardig lid toe te treden tot het gilde. En niet enkel als koningin aan de zijde van de partner, of als hulp bij de activiteiten. In die jaren wordt Jén bestuurlijk actief en neemt hij de rol van regerend deken op zich. Een taak die hij ruim negentien jaar heeft vervuld. Ongetwijfeld een hoogtepunt in al die jaren is de realisatie van een geheel eigen onderkomen genaamd De Vaandrig aan de Poelderstraat. Voor zijn inzet als regerend deken is hij bij zijn aftreden uit die functie benoemd tot Lid van Verdienste. Voor gildebroeder Sil Cox geldt een bijna gelijk-luidend verhaal. Bij hem in het gezin is zoon Edwin al enkele jaren actief als jeugdvendelier,

als ook Sil besluit toe te treden tot het gilde. Een man een man, een woord een woord is zeker bij Sil een toepasselijk gezegde. Want hij trekt na een weddenschap om het koningschieten in 1996 ook direct een gildepak aan. Echtgenote Ria is in die jaren mede-actief en wordt in 1998 samen met een aantal andere dames ingewijd in het gilde. Het gildelokaal aan de Sportlaan en ook later De Vaandrig aan de Poelderstraat hebben hun speciale aandacht en veel tijd wordt er doorgebracht. Als de vacature deken-penningmeester ontstaat, wordt Sil de schatbewaarder van het Budelse gilde. Een functie die hij tot op heden met grote nauwkeurigheid vervult.

Inmiddels zijn beide gildebroeders vijfentwintig jaar actief en daarom werden zij tijdens de patroonsdagviering in het zonnetje gezet. Natuurlijk werden ook de dames Nelly en Ria in de hulde betrokken. Beiden inmiddels helaas oud-vendeliers, Frank en Edwin, waren samen met andere familieleden getuige van deze huldiging, waarbij Jén en Sil de zilveren speld van het Sint Jorisgilde Budel kregen opgespeld. Een waardering die beiden dik verdiend hebben voor hun grote en actieve inzet voor hun club. Op www.sintjorisgildebudel.nl of de Facebookpagina van het Sint Jorisgilde Budel kun je nieuwtjes over deze club volgen. Op de maandagavonden zijn belangstellenden welkom om eens te komen kennismaken in De Vaandrig. Op de foto beide jubilarissen met hun echtgenotes. Foto gemaakt door Fred Vliegen. ■

Beide jubilarissen en echtgenotes.

Nieuwe hoofdman Sint Jorisgilde Bladel

Elke drie jaar vindt in de voorjaarsvergadering de (her)verkiezing van de hoofdman plaats. Na drie periodes nam Hans van Raak als hoofdman onder veel dankbetuigingen afscheid. Met algemene instemming werd Ton Egbers tot nieuwe hoofdman gekozen. Van 1999 tot 2011 was hij al eerder de hoofdman van het Sint-Jorisgilde in Bladel; een hoofdman met de nodige ervaring! ■

Hans van Raak en Ton Egbers.

Sint Jorisgilde Budel neemt afscheid van gildekapitein

Hij was tientallen jaren het vertrouwde gezicht dat voorop liep als het Budelse Sint Jorisgilde uittrok. Ruim vierenzestig jaren was Charles de Laat uit Budel een trouw lid van het gilde. Daarmee het gildelid dat het langste als actief lid verbonden is aan het gilde sinds de heropricting in 1953. Al als kleine jongen op de Gastelseweg werd hij gevraagd om lid te worden. Als vendelier en tamboer is hij actief geweest. Later heeft hij de rol van bevelvoerend kapitein op zich genomen. Een functie die hij tot aan zijn onverwacht overlijden op zaterdag 30 mei jongstleden met veel trots vervulde. Hij was oprecht bezorgd als het gilde wel eens zonder hem moest uittrekken. En of het allemaal wel goed zou komen. Door zijn rol van bevelvoerend kapitein was Charles ook lange tijd lid van de overheid, het bestuur van het gilde. Een leven lang met trouw en inzet verbonden aan de tradities en gebruiken van het Budelse gilde. Gebouwd heeft hij. Niet alleen tijdens zijn werk als timmerman, of bij de vele huizen die hij mee heeft helpen bouwen. Maar gebouwd heeft hij ook samen met zijn Annelies aan zijn gezin. Want naast trotse kapitein van het gilde was hij een trotse vader en opa. Bij het gilde

heeft hij mede gebouwd aan de toekomst. Toen eind jaren zeventig van de vorige eeuw het gilde dreigde ten onder te gaan was hij één van de mensen die de kar meetrok en het gilde nieuw leven bracht met grote ledenaantallen op de plaats waar het nu is. Gebouwd heeft hij samen met de andere leden aan het eerste gildelokaal aan de Sportlaan, maar later ook aan De Vaandrig aan de Poelderstraat, waar het gilde haar thuis heeft. Hij was er graag en had daar contact met de andere leden van het gilde. Regelmatig was hij als kapitein ook aanwezig bij de groepsrepetities van tamboers en bazuinblazers. Ontelbare keren gaf hij de commando's; "Voorwaarts mars!", "Roert de trom en steek de bazuinen!", "Zwaait uw vendel voor God, Koningin en Vaderland!" en "Op de plaats rust!". Nu is het op de plaats rust voor jou Charles. Het Sint Jorisgilde Budel mag je dankbaar zijn voor alle goede zorgen en de inzet die je voor het gilde hebt getoond. Het is niet voor niets dat je meermalen binnen gildekringen een onderscheiding mocht ontvangen. De zilveren en later vergulde speld van het gilde vanwege vijftwintig en later vijftigjarig lidmaatschap. Het zilveren schild van Kring Kempenland, later

het Gouden Schild van Kring Kempenland waar in 2016 vanwege je zestigjarige lidmaatschap de lustrumrozet aan toegevoegd werd. Lid in de Orde van Oranje-Nassau in 2007 en in 2018 werd je opgenomen in de Orde van de Nobele Papegay als drager van een gouden medaille. Maar bovenal was je er zeer verguld mee dat het gilde je niet alleen had benoemd tot Lid van Verdiensten in 2003, maar in 2016 ook benoemde tot erelid. In fotoboeken, berichten met foto's van massale opmarsen tijdens gildedagen en Landjuwelen, zul je nog vaak in beeld blijven. Net als in de herinnering van velen die bij ons gilde betrokken zijn. Het Sint Jorisgilde Budel wenst Annelies, kinderen, kleinkinderen en verdere familieleden oprecht veel sterkte toe. Het overlijden geeft een groot gemis en verdriet. Herinneringen aan een mooi mens blijven. Op donderdag 4 juni heeft het gilde zijn kapitein met de mogelijke gilde-eer begeleid naar zijn laatste rustplaats op de Algemene Begraafplaats. Daarmee hebben we aan een allerlaatste wens van Charles navolging kunnen geven en hem de eer kunnen bewijzen die hem toekomt. Namens overheid, koningspaar, gildebroeders en gildesusters van het Sint Jorisgilde Budel. ■

Charles de Laat gaat voorop.

Zegening Sint Jans trossen

In Oerle is Sint Jan de Doper onze patroon-heilige en vandaar ook deze naam in diverse Oerlese verenigingen, de school, de kerk en ons gilde. Op 24 juni is normaal dan ook een drukke dag voor ons gilde. In deze Corona-tijd geen Heilige Mis, geen trek naar de kapel, geen kof-fietafel met jubilarissen, geen feestavond, maar alleen de zegening van de Sint Jans trossen. De pastoor deed een klein gebedje "in de deur" van de kerk en zegende traditiegetrouw daarna de aanwezige trossen ter bescherming van onheil, bliksem en hekserij...

De enige activiteit die wij deze dag dus hadden

met een aantal gildebroeders was het bijwonen van deze zegening tezamen met de koning. Daarna heeft Jarno één Sint Jans tros aan de tamboer bevestigd die op het kerkplein staat. De andere tros die hij had verzorgd was bestemd voor de schuilhut.

Onze traditie kent onder andere het konings-schieten, dat plaatsvindt op 29 augustus. De officiële dag van Sint Jans onthoofding. Jarno zal wederom meestrijden om zijn titel als koning te verdedigen. Dit vindt plaats vanaf 12 uur 's middags bij onze schuilhut aan de Wintelresedijk te Oerle. Iedereen is welkom! ■

De koning trots naast het standbeeld van de tamboer.

Overhandiging koffer koningszilver Sint Jorisgilde Reusel

Op 28 mei heeft de officiële overhandiging plaatsgevonden van een door Faes Cases gemaakte koffer voor het vervoer van het koningszilver van het Sint Jorisgilde Reusel. Al langer leefde de wens van een aantal koningen van het Sint Jorisgilde uit Reusel, dat het koningszilver op een deugdelijke manier opgeslagen kon worden tijdens het vervoer en na afloop van wedstrijden, kringgildedagen en andere dagen waarop de koning van ons gilde zich presenteert met ons koningszilver. Daarbij draagt onze koning Marte van der Loo het koningszilver op zijn mantel. Meestal wordt hij bijgestaan door twee gildeleden, die tevens een mantel met koningszilver dragen. De mantels, waarop vele ook heel oude koningsschilden zijn bevestigd, werden na een optocht of presentatie zolang ergens neergelegd of opgehangen. Dat

is niet goed voor het kwaliteitsbehoud van het zilver. Er zijn koningsschilden bij die ouder zijn dan 400 jaar. Deze zijn zeer fragiel en worden na al die jaren van gebruik steeds dunner. Hier moest dus een oplossing voor gezocht worden.

Nu hebben we het geluk dat in Reusel één van de beste kofferbouwers ter wereld zit. Nou geluk is dat eigenlijk niet, want eigenaar Johan Faes is CEO van Faes Cases. En hij is nu echte Reuselse van aord. Maar goed, met de deskundigheid van Faes Cases werd een koffer gemaakt waar het Sint Jorisgilde Reusel overal mee voor de dag kan komen. Louis Vosters en Marte van der Loo hadden Johan Faes benaderd met de vraag of zij iets voor ons gilde konden betekenen.

Na een gesprek over wat de mogelijkheden waren voor het maken van deze zilverkoffer, gaf Johan Faes de opdracht aan zijn personeel om er iets moois van te maken.

Maar het zou Johan Faes niet zijn als hij er niet voor zorgde dat het naast een praktische en deugdelijke, ook nog een zeer representatieve koffer zou worden. Dus zorgde hij ervoor dat de koffer goed afgesloten kan worden en makkelijk te vervoeren is. Maar het mooie van alles is dat deze koffer ook nog eens gespoten is in de kleuren rood en groen van het Sint Jorisgilde Reusel. Het Sint Jorisgilde Reusel bedankt Faes Cases en met name Johan Faes voor de fantastische koffer waarmee wij nog jarenlang ons koningszilver op een goede manier kunnen vervoeren. ■

Maker en trotse ontvangers.

Een eresaluut door het gilde uit Nistelrode voor 75 jaar bevrijding

Rekening houdend met de beperkte samenkomst-mogelijkheid vanwege COVID-19, werd op 5 mei 2020 een ingekort eerbetoon gehouden bij de gildekapel op de Gildenhof als uiting van respect aan de omgekomen Canadese vliegeniers. Bij het Canadees herinneringsmonument werden bloemen gelegd. Na het leggen van bloemen werden door gildekeizer Jan van der Avoort de Nederlandse, Canadese,

Engelse en Amerikaanse vlag omhoog gehaald. De ceremonie op deze gedenkdag van het 75ste bevrijdingsjaar werd door het gilde Sint Antonius Abt-Sint Catharina op ingetogen wijze afgesloten met een eresaluut aan onze bevrijders. In de gildekapel brandde een gedachtenis-kaars als eerbetoon en dankbaarheid aan hen die streden in den vreemde. Laten wij hen die hun leven lieten voor onze vrijheid niet vergeten. ■

Krans in de gildekapel op de Gildenhof in Nistelrode.

Vlaggen als eerbetoon aan de bevrijders.

Dodenherdenking 4 mei 2020 door Sint Barbaragilde Veghel

Op maandag 4 mei om 7 uur 's avonds heeft het Sint Barbaragilde Veghel zelfstandig in de Corona-tijd bij het Monument in Veghel de

gevallen uit de oorlogen herdacht. Er was bewust geen richtbaarheid aan gegeven om in deze periode geen drommen mensen te trekken zoals jaarlijks bij de Dodenherdenking gebruikelijk is. De gildekoning Paul Wonders legde namens het gilde een krans bij het monument, terwijl de vaandrig Mark Callaars de groet met het gildevaandel bracht, begeleid door de hoofdtamboer Frank-Jan van Zutven.

Vervolgens ging het gilde in een langgerekte optocht met onderlinge afstand naar het plein voor de Lambertuskerk, waar het luiden van de klok klonk. Strak in de houding om twee minuten voor acht blies de over-deken Gertjan Centen de taptoe en na twee minuten stilte liet hij ook het Wilhelmus horen op de trompet vanaf een hoogte van vijfendertig meter boven Veghel. Het was een bijzondere en waardige invulling van de jaarlijkse Dodenherdenking door het Veghelse gilde. Fijn dat aldus de viering toch door kon gaan. Dank! ■

Het gilde voor de Veghelse kerk tijdens de Dodenherdenking.

Inhaalactiviteiten van het Sint-Jorisgilde Geffen

Op de voor het Sint-Jorisgilde zeer ongebruikelijke datum van 5 juli heeft zij haar algemene ledenjaarvergadering en de teerdag ter ere van haar patroonheilige Sint-Joris gevierd. Normaal vindt de ledenvergadering half maart plaats en de teerdag rond 23 april. Maar helaas moesten we dat afgelasten vanwege het nieuwe normaal in deze Covid-19-tijd.

Voor de ledenvergadering hebben we in ons nieuwe onderkomen voldoende ruimte om de verplichte afstand te kunnen houden, daarna werd het een buitengebeuren. Op Sint-Jorisdag houden we namelijk altijd ons dagkoning-schieten, waarbij fel gestreden wordt om het zilveren schildje dat te winnen valt. Gelukkig was het mooi weer, want ook de lunch en het diner waren een picknick in de buitenlucht. Dagkoning 2020 werd na tien jaar weer een gildezuster: Mien Gerrits. Er werd enthousiast gevendeld om haar de eer te bewijzen die haar met deze overwinning toekwam. ■

De trotse dagkoningin Mien Gerrits.

De groet met het vaandel bij het Veghelse oorlogsmonument.

Gilde Sint Catharina en Barbara Schijndel herdenkt oorlogsslachtoffers

Met de dodenmars liep het gilde vanaf de pastorie naar de markt om bij de Mariakapel de oorlogsslachtoffers te herdenken die bij de tweede wereldoorlog zijn overleden. Pastoor Joe, tevens de gildeheer van het Schijndels Gilde, legde een bloemstuk namens de parochie neer. Vervolgens werd er door de koning Ben van der Rijdt een bloemenkrans neergelegd. Nadat het gilde een vendelgroet had gebracht, klonk het

Taptoe-signaal dat gespeeld werd door Arianne Kamphorst-van der Steen. Vervolgens was er om acht uur twee minuten stilte. De ceremonie werd afgesloten met het Wilhelmus. Gilde Sint Catharina en Barbara Schijndel kijkt met een tevreden gevoel terug naar haar indrukwekkende ceremonie en heeft op gepaste afstand volgens de normen van het RIVM een mooie herdenking gehad. ■

Vandelgroet tijdens de herdenking.

Vendelgroet voor overleden oud-burgemeester Gerard Scholten

Gilde Sint Catharina en Barbara Schijndel heeft na de afscheidsdienst van oud-burgemeester Scholten, op dinsdag 28 april jongstleden, een laatste groet gebracht met het vendel. Oud-burgemeester Scholten was één van de initiatiefnemers voor de heroprichting van het gilde in Schijndel. Nu inmiddels 41 jaar geleden. Het gilde heeft conform de maatregelen van het RIVM gehandeld om voldoende afstand van elkaar te houden. Oud burgemeester Scholten is na de vendelgroet in besloten kring gecremeerd. Gilde Sint Catharina en Barbara Schijndel wenst de nabestaanden veel sterkte toe. ■

Vandelgroet tijdens de herdenking.

Bewoners Sint Barbara genieten van aanwezigheid gilde Schijndel met vendelgroet

Dinsdag 28 april jongstleden was het gilde aanwezig in de tuin van verzorgingshuis Sint Barbara (Laverhof) om de bewoners aldaar een hart onder de riem te steken in deze moeilijke tijden van Covid-19.

ERE-GILDEBROEDER WIM VERKUIJLEN

In het bijzonder was Gilde Sint Catharina en Barbara Schijndel aanwezig voor haar ere-gildebroeder Wim Verkuijlen. Het gilde had mede voor Wim een vendelgroet gebracht. Wim verblijft sinds vorig jaar in het verpleeghuis omdat het thuiswonen helaas niet meer mogelijk is. Wim is al sinds de heropleving van het Schijndels gilde lid en is altijd een trouwe bezoeker geweest van de gilde-avonden en activiteiten. Tijdens het 40-jarige jubileum van

het gilde heeft Wim nog een onderscheiding ontvangen van Kring Maasland. Wim verrichtte bij het gilde ook een aantal jaren de functie van dekenschrijver en had zich in 1984 geschoten tot koning van het gilde.

BEWONERS SINT BARBARA GENIETEN

Tijdens de aanwezigheid van het gilde en in het bijzonder de vendelgroet met tromgeroffel, zag je de bewoners genieten van de aanwezigheid van het gilde. De stralende gezichten en met het klappen in hun handen, was het voor de bewoners even genieten en een mooie afleiding in deze moeilijke tijd. Gilde Sint Catharina en Barbara Schijndel kijkt met trots terug dat ze dit voor de bewoners van huize Barbara heeft mogen doen. ■

Vandelgroet verzorgingshuis Sint Barbara.

Gilde Geffen heeft nieuwe koning

Ondanks de Corona-afstand heeft het Sint-Jorisgilde haar nieuwe koning geschoten. Het was even puzzelen, maar met ieders medewerking lukte het. Door diezelfde Corona-crisis was er voor de koning van 2019 -Connie van der Dussen- niet veel gilde-werk geweest. Daarom besloot standaardruiter Piet van de Wetering deze keer niet op zijn paard te gaan zitten, maar zijn Falco in te spannen voor zijn rijtuigje en Connie thuis op te halen. Zo, glunderend op de bok, werd ze naar de kerk gereden voor de gildemis. Normaal wordt daarna 's middags koning geschoten, maar door de hitte (36°C) werd in plaats daarvan thuis siësta gehouden. Om zes uur kwamen de gilde-leden weer bij elkaar voor een buiten-etentje en de wedstrijd. Vijf schutters streden om de eer. Er werd goed geschoten en bij het 73ste rake schot (er was vijf keer gemist) was het Jos Coppens die het

Koning Connie van der Dussen is thuis opgehaald en wordt naar de kerk gebracht.

De nieuwe koning Jos Coppens met de zilveren beker voor de toast met erewijn.

restant van de vogel naar beneden schoot. Hij werd terstond waardig bevonden door de overheid en geïnstalleerd. Het was al donker toen de

erewijn werd geschonken, maar dat kon de pret niet drukken. Samen met nog enkele bezoekers werd nog een hele tijd nagepraat. ■

Blijde gebeurtenis bij het Gilde Sint Barbara en Sint Lucia in Uden

Op 7 juli 2020 werden onze vaandrig Janine en haar man William verblijd met de geboorte van hun zoon Kai. ■

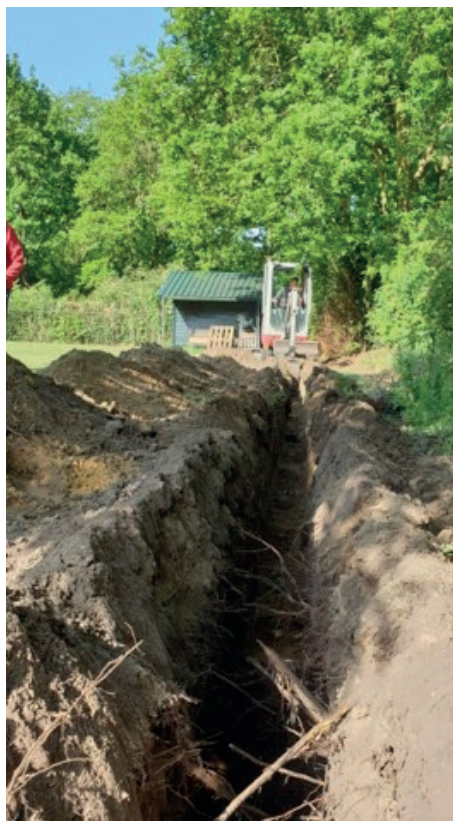

Het gelukkige gezin Janine, William en Kai Meijer.

Veel werk verzet in Uden

Ook in de Corona-tijd is er bij het gildehuis door de leden van Gilde Sint Barbara en Sint Lucia in Uden op gepaste afstand hard gewerkt. Er is een geul gegraven voor een kabel naar de

jeu-de-boules-banen voor de verlichting. Op de foto is het mooie resultaat van alle werkzaamheden te zien. Dank aan alle leden van ons gilde die hieraan meegewerkt hebben. ■

De uitgegraven geul voor de kabel.

Het resultaat van het harde werken.

Gilde Sint Sebastiaan Hilvarenbeek lost oude schuld in

19 januari 2019 was gildebroeder Dré Michels (86) vijftig jaar lid van het Gilde Sint Sebastiaan te Hilvarenbeek. Nadat hij jarenlang als deken-schrijver in de gilde-overheid actief is geweest, is hij nu als ouderling nog steeds betrokken bij het bestuur. En hij is wekelijks aanwezig en schiet nog als de beste met handboog op doel.

Tot grote spijt van de gilde-overheid is vorig jaar verzuimd om het jubileum te laten vermelden in De Gildetrom. En omdat Dré en zijn vrouw Jo (85) op 21 juni 2020 hun diamanten huwelijksfeest vieren, is het nu het juiste moment om hen alsnog in het zonnetje te zetten.

Op maandag 22 juni 2020 maakt Gilde Sint Sebastiaan Hilvarenbeek zijn opwachting aan de Kleine Voort in Hilvarenbeek bij de totaal

De jubilarissen Dré (zesde van links staand) en Jo (op de voorgrond).

verraste Dré en Jo Michels. Ze waren net terug van een heerlijk weekend met familie om hun zestigjarig huwelijk te vieren.

Tijdens de toespraak van hoofdman Edward Ansems werd nog even stilgestaan bij zijn

Verrassingsbezoek op 22 juni tijdens zestigjarig huwelijk.

vijftigjarig lidmaatschap van het gilde in 2019, waarbij het gilde verzuimd had om er melding van te maken in De Gildetrom. Bij deze is dat rechtgezet en Dré en Jo zijn natuurlijk helemaal in hun nopjes. ■

Een sobere teerdag

Op donderdag 16 juli vierde het Gilde Sint Monulphus & Gondulphus de jaarlijkse teerdag op een sobere wijze. Vanwege de Corona-crisis op een totaal andere manier dan dat we gewend zijn.

Gezien de moeilijke Corona-tijd voor de gildeleden van tachtig jaar en ouder, kregen deze door hoofdman Henk Rijkers persoonlijk een mooi boeket bloemen aangeboden.

Gezien de noodzakelijke maatregelen was het thuis uithalen van de vaandrig, hoofdman en de koning niet mogelijk. Ook stond voor

dit jaar het koningschieten gepland, maar vanwege de afstand en de benodigde reiniging van het wapen is dit evenement uitgesteld tot een nader te bepalen datum. Ook de huldiging van twee gildeleden, namelijk Winand Beerens (zestig jaar lid) en Sjak Wouters (vijfentwintig jaar lid), is om deze reden uitgesteld.

We zijn de avond begonnen met een heilige eucharistieviering in de dorpskerk, opgedragen door pastoor van Lamoën. Ook burgemeester Wim Wouters was hierbij aanwezig. Mogelijk de laatste keer in deze kerk, want onze dorpskerk staat op de nominatie om gesloten te

worden. Aansluitend werd voor de pastorie een vendelhelde gegeven aan pastoor van Lamoën. Traditiegetrouw werd aan de gildeleden een glas erewijn aangeboden.

Aan de Schutsboomstraat deed hoofdman Henk Rijkers de mededelingen. Afhankelijk van de Corona-maatregelen is het idee om samen met Kneysel kermis een deel van de teerdag en het koningschieten te plannen. In gemeenschapshuis De Leenhoef hebben we gezamenlijk van een afsluitend drankje genoten. ■

De hoofdman geflankeerd door de burgemeester en pastoor.

De heilige eucharistieviering in de dorpskerk.

De guld-vakantiepuzzel

Het Sint Jorisgilde Hooge Mierde organiseert voor de inwoners van het dorp een vakantiepuzzel. Zes weken lang kan iedereen de oplossingen proberen te achterhalen door er per fiets op uit te trekken en boeken over het dorp nog eens door te bladeren. De eerste ronde is gewonnen door het jonge gezin van Dries en Carolien van den Borne. Zij verdienen daarmee een lekkere taart. De hoofdprijs van het gildewezen -het koningschap- komt doorgaans niet toe aan de beste schutter, maar aan degene met het meeste geluk. Net zo heeft het gilde ook een zogenaamde koningsprijs, voor zomaar één van de deelnemers. Deze is gegaan naar het

Koning Toon Huijbregts heeft zojuist de taart overhandigd aan de zoontjes Pim en Luuk.

team van Cor Rossiau, Nel Valckx en Jan Maas, toevallig juist wat oudere mensen. ■

Het gilde In Moergestel heeft een nieuwe koning

Op kermismaandag vindt traditioneel in Moergestel het koningschieten plaats. Toch was het even spannend dit jaar. Als gevolg van de Corona-crisis moest het Gilde Sint Sebastiaan en Barbara alle activiteiten stilleggen. Na veel overleg en met versoepeling van de regels was het toch mogelijk om invulling te geven aan het koningschieten.

Koningschieten in een afgeslankte vorm, zonder optocht en uitgebreid ontbijt. Op 6 juli om twaalf uur verzamelden de gildebroeders en -zusters zich op het geïmproviseerde gildeterrein in de Zandstraat. Het was al een drukte van jewelste; met koffie en broodjes en het gesprek van de dag: "Wie zou de nieuwe koning worden van het gilde?". Na de korte introductie van de hoofdman gaan de standaarddrager, tamboers, vaandrig en vendelier driemaal rond de boom. Dit om de boze geesten te verjagen. De zittende koning krijgt drie schoten vooraf, maar helaas, de vogel geeft geen krimp. De potentiële

koningskandidaten maken zich klaar voor de strijd. Ditmaal niet gezamenlijk onder de boom, maar via een loting per ronde, eenzaam en met alle zenuwen ten toon. Na een uurtje zwoegen besluiten de drie aanwezige hoofdmannen van de Moergestelse gilden om de vogel te controleren. Als de boom weer rechtop staat krijgen de schutters de kans om gezamenlijk op gepaste afstand de strijd voort te zetten. In een rap tempo vliegen de pijlen in het rond, maar alleen rake schoten hebben effect. Het is uiteindelijk Marco van Elderen die zich tot kandidaat-koning schiet. De hoofdmannen gaan weer in overleg en komen tot de conclusie dat alles rechtvaardig is verlopen. De nieuwe koning Marco van Elderen wordt geheel volgens traditie geïnstalleerd. Zelf is hij nog even aan het nadenken wat het allemaal betekent. "Dat komt wel goed", moedigen de gildebroeders en -zusters hem aan. De komende vier jaar zal koning Marco het boegbeeld zijn voor het gilde Sint Sebastiaan en Barbara. ■

Koning Marco van Elderen.

De nieuwe koning betreedt het vaandel.

De Corona dwingt het gilde tot aanpassingen

Een begrafenis met gilde-eer was wel het minste dat het Gilde van Onze Lieve Vrouwe en de Heilige Willibrordus uit Wintelre nog voor Henk van den Bosch kon doen. Ware het niet dat door de Corona-maatregelen van het RIVM het één en ander aangepast moest worden.

Er mochten maar maximaal dertig personen in de Willibrordus kerk, dus alleen naaste familie. De kerk zou sowieso veel te klein zijn geweest voor alle belangstellenden die Henk de laatste eer wilden bewijzen.

Met inachtneming van de anderhalve meter afstand hebben de gildebroeders een erehaag gemaakt aan weerszijden van de weg tot aan de kerk. De rouwstoet met de hoofdtamboer met de dieptetrom voorop, gevolgd door hoofdman, koning en vaandrig. Daarna Henk, gedragen door vier gildebroeders. Achter de familie sloten de gildebroeders dan weer aan en zo begeleiden wij Henk op een respectvolle wijze naar zijn laatste rustplaats. Op deze wijze hopen wij onze overleden gildebroeder een gepast eerbetoon gebracht te hebben binnen wat mogelijk was. Henk zal nooit vergeten worden en altijd een lichtend voorbeeld blijven binnen ons gilde en Wintelre. ■

Het gilde en de erehaag.

Nieuwe koning Sint Antonius Abt Deurne

Traditioneel schiet het gilde van Sint Antonius Abt in Deurne elke twee jaar op kermismaandag haar nieuwe koning. 2020 laat het op die dag afweten vanwege de crisis rond Covid-19, er is immers geen kermis in Deurne. Dus geen optrek naar het centrum en geen ontvangst van de nieuwe koning op het gemeentehuis door de burgemeester.

Aangezien er na 1 juli 2020 meer mag, met inachtneming van de nodige voorzorgsmaatregelen, besluit de overheid van het Sint Antonius Abt-gilde om op zondag 27 juli 2020 een nieuwe koning te schieten. Geheel volgens de traditie begint de dag met het ontsteken van een kaars in de Antoniuskapel aan het Haageind. Pastoor Paul Jansen leidt vervolgens de inspirerende eucharistieviering in de parochiekerk van Sint Willibrordus. Hij zegent aan het einde van de dienst de koningsvogel en hij wenst alle gildebroeders een mooie en spannende wedstrijd toe. Dan is er even tijd voor wat koffie en ontspanning.

DE WEDSTRIJD

Het koningschieten 2020 heeft een bijzonder tintje, immers het gilde viert dit jaar dat ze

negentig jaren geleden is heropgericht. Men had dit op 12 en 13 juli 2020 willen vieren met een vrij gildefeest, maar Covid-19 heeft roet in het eten gegoooid.

Nicky Swinkels mag als aftredend koning -na de burgemeester, het notariaat, de beschermheer en het kringbestuur-, het eerste schot lossen en daarmee is het startsein gegeven om de vogel te laten vallen.

Ruim vijftien gildebroeders doen dit jaar mee om het koningschap te behalen en het is een pittige strijd. Soms wordt de vogel vol geraakt, dan weer schampt de kogel het beestje en helaas horen we ook losse flodders die neerdalen in de kogelvanger. De aanwezige Deurnenaren genieten met volle teugen van het gebeuren.

DE NIEUWE KONING

Met het 333ste schot lukt het tamboer Frankwin Wijnen om het laatste stukje vogel op de Deurnese bodem te laten landen en hij mag zich dan tot de kermis van 2022 koning noemen van dit prachtige broederschap. Aangezien het gemeentehuis op zondag gesloten is vervalt de traditionele gang er naartoe. Maar voor de laatste keer als burgemeester blijft Hilko Mak nog

De nieuwe koning Frankwin Wijnen.

lang bij de nieuwe koning en de gildebroeders van het Sint Antonius Abt gilde en worden menige toasten uitgebracht.

De gildebroeders van dit gilde kennende zal er nog lang 'geëvalueerd zijn' in het gildehuis bij van de Putten in de Walsberg, maar het is dan ook een kei-mooie dag geweest. ■

Koningschieten in de Herselse Bossen te Lierop

Het is 16 september 2019. Kermismaandag in Lierop. Zoals ieder jaar wordt iedereen om uiterlijk half negen 's ochtends verwacht bij het gildehuis. Iets voor negen worden we afgehaald door ons zuster-gilde van Sint Antonius Abt. Na een heilige mis hebben we een vendelgroet gebracht aan de ouderen,

welke wonen in het "Henricushof". Om de rest van de dag goed te volbrengen wordt eerst de inwendige mens goed verzorgd door middel van een koffietafel bij ons gildehuis. Onderweg naar schietterrein "De Roovere" stoppen we bij de Mariakapel en bidden gezamenlijk drie keer het wees gegroet. Kanshebbers op de titel en andere aanwezigen krijgen nu de kans om nog een kaarsje aan te steken.

Bij aankomst op het schietterrein wordt er doorgetrokken en wordt de koningsboom gevrijd door er driemaal omheen te lopen. Na een kort moment van ontspanning worden er lootjes getrokken om de volgorde van het schieten te bepalen. De afgaande koning staat altijd op één en toch loste hij pas het vijfde schot die dag. Het openings-schot was voor de burgemeester van de gemeente Someren (mevrouw Dilia Blok) gevolgd door pastoor Pieter Scheepers, wethouder Swinkels en wethouder Schoolmeesters. Zelden is het burgerlijk en

geestelijk gezag zo sterk vertegenwoordigd. Pas na vijf rondes hielden ze het voor gezien. "Het kan anders wel eens geld gaan kosten" vonden alle vier wel een goede reden om te stoppen.

Van ons eigen gilde waren er negen schutters die aanspraak wilden maken op de koningstitel. Bij het 87ste schot viel het laatste stuk naar beneden door een schot van Gerard Geutjens. Gerard was nog niet geüniformeerd, wat betekent dat we er daarmee weer één bij hebben. Na de officiële inhuldiging trekken we met beide gildes terug naar het gildehuis. Hier heeft de nieuwe koning een vendelhulde ontvangen van zijn broeders en zusters. Na een korte pauze trekken we door het dorp om de nieuwe koning te tonen aan de Lieropse bevolking. Hierna hebben we de koning naar huis gebracht. Bij aankomst heeft ook ons zuster-gilde een vendelhulde gebracht. Omstreeks tien uur 's avonds kwam er een einde aan een mooie gildedag. ■

De van Rooij's bij Sint Joris in Deurne

Dat vader en zoon lid zijn van een gilde is niet apart. Dat opa, zoon en kleinzoon gildebroeder zijn komt minder voor, maar dat opa, zoon, kleinzonen en achterkleinzoon actief zijn bij een gilde, dat is best wel opmerkelijk. Dus tijd om ééns polshoogte te nemen bij het Sint Jorisdigilde in Deurne.

De familie van Rooij is al decennia lang wat ze noemen 'een vaste waarde' bij het Sint Jorisdigilde in Deurne. Het begint als Jan van Rooij in 1967 Europese koning wordt en daarmee de naam van het Sint Jorisdigilde uit Deurne op de kaart zet. Ook schiet Jan zich driemaal achter elkaar tot koning en dus is hij keizer. Zoon Toon volgt zijn schreden en is al zesenvertig jaren gildebroeder. Hij behaalt tweemaal het koningschap. Hans volgt het voetspoor van opa Jan en vader Toon bij het gilde en weet zich zelfs -na driemaal opvolgende koningschappen- in 1989 tot keizer te schieten. Aangezien opa Jan in die tijd overlijdt kan Hans het keizerschap aanvaarden en het blijft dus zo in de familie. Dat (klein)zonen Jeroen en Wouter gildebroeders worden is dan ook geen verrassing; de familietraditie wordt voortgezet. Beiden zijn erg actief binnen het gilde.

Inmiddels klopt ook de zoon van Jeroen (de zesjarige Denzel) op de deur van het gilde-paviljoen aan het Engelenpad. Tijdens de kring-gildedag van 2019 loopt hij trots mee met het gilde in de optocht.

Om het verhaal helemaal compleet te maken: ook een broer en zus van Hans (Frank en Everiek) alsmede de dochter van Hans (Sanne), maken deel uit van 'de Rooi Schut' uit Deurne. 'Het is gewoon een virus waarmee je besmet bent', vertelt Hans lachend, 'maar dan wel een prettig virus'.

GILDE-DOOP

We mogen vaststellen dat ook in Peelland het dopen meer uitzondering dan regel is, maar het komt nog steeds voor. Wel bijzonder is de doop die gepaard gaat met de aanwezigheid van een gilde, ofwel 'de gilde-doop'.

Het is 31 juli 1963 als in het ziekenhuis in Deurne een bijzondere doop plaatsvindt. In aanwezigheid van hoofdmans Toon Engelen en de voorzitter van Kring Peelland, Alphons Niessen, wordt de dochter van de regerende koning Jan van Kessel, gedoopt als Antonia van Kessel. Dit is het begin van een ongeschreven traditie,

want in 1986 -als Hans van Rooij koning is-, bevat zijn vrouw van een zoon, Jeroen. In aanwezigheid van het Sint Jorisdigilde wordt Jeroen in de parochiekerk gedoopt.

In 2019 schiet Wouter van Rooij zich tot koning en op dat moment is zijn echtgenote Lisanne in verwachting van -wat we nu weten hun dochter-, Louise.

Op zondag 2 augustus 2020 is Louise in de Willibrorduskerk van Deurne gedoopt door kringpastor Paul Janssen. Het Sint Jorisdigilde is hierbij in vol ornaat aanwezig en onder beschaafd tromgeroffel en het neigen van de vendels doopt en zalft de kringpastor Louise. Uiteraard volgt na de doopplechtigheid een vendelhulde voor de dopeling en de hele familie van Rooij. Naast kringpastor Paul Janssen zijn ook burgemeester Hilko Mak (erelid van het gilde) en zijn partner aanwezig.

Overgrootvader Jan (in gedachte), opa Toon, zoon Hans, kleinzonen Jeroen en Wouter alsook achterkleinzoon Denzel; zij zullen er zeker voor zorgen dat het licht bij het Sint Jorisdigilde aan het Engelenpad in Deurne nog lang niet uit zal gaan. ■

Bent u al aangemeld voor de digitale Nieuwsbrief van De Gildetrom?
Nee? Geef u dan nu op en stuur een e-mail naar: nieuwsbrief@degildetrom.nl

Vier jubilarissen bij Cloveniersgilde Sint Bavo Rijsbergen

Piet Lips, Rien van Baal en Ad Roks ontvangen een kringonderscheiding voor hun veertig jaar lidmaatschap. Jan Daemen is vijftig jaar lid.

Piet Lips is erg betrokken bij het gilde. Hij combineert het lidmaatschap met de zorg voor zijn vrouw Ria, die aan een rolstoel gekluisterd is. Ook zij heeft zich regelmatig verdienstelijk gemaakt voor het gilde, zoals bij het vervaardigen van onze balieversiering. Piet zet zich met name in op het gebied van techniek, zoals het onderhouden

van de schietbanen.

Rien van Baal is een trouw lid en heeft zelden een wedstrijd of andere activiteit gemist. Hij heeft altijd op hoog niveau geschoten en schiet nog steeds erg verdienstelijk. Rien zet zich met name in bij het onderhoud en het inschieten van de clubwapens. Rien maakt deel uit van de werkgroep onderhoud en als er geklust moet worden kunnen we altijd een beroep doen op deze timmerman.

Ad Roks is ook erg begaan met het gilde

en heeft op vergaderingen ook altijd een positief kritische inbreng. Hij is zeer serieus in de schietsport bezig en behaalt daarmee goede resultaten. Ook zijn dochter Nienke is enthousiast over het gilde en wellicht kunnen we haar verwelkomen als lid.

Naast genoemde veertigjarige jubilarissen hebben we ook het vijftigjarige jubileum van Jan Daemen gevierd. Jan is een graag geziene gildebroeder en heeft zich vele jaren verdienstelijk gemaakt als medewerker van de bar. ■

Piet Lips krijgt kringonderscheiding uitgereikt door Wim Hendrickx, kringsecretaris.

Rien van Baal en Ad Roks krijgen kringonderscheiding uitgereikt door Wim Hendrickx.

Jan Daemen wordt gefeliciteerd door hoofdban Ton Rombouts.

Openingsschieting Sint Joris Rijsbergen

Door Covid-19 is de traditie van de openingsschieting van ons seizoen op een andere datum gehouden dan dat normaal gepland is, namelijk aan het begin van het schietseizoen. Dit jaar hebben we (in overleg met de gemeente) pas op 28 mei aangepast en met maximaal acht personen tegelijk voorzichtig onder diverse voorwaarden weer mogen beginnen. Van een traditionele openingsschieting was dan ook geen sprake. Maar deze schieting was dit jaar nog om een andere reden bijzonder.

Op 26 augustus 2019 is gildebroeder en alferis Fons Douenburg op zesenzestigjarige leeftijd overleden.

Zijn echtgenote Lia stond erop dat de traditie van deze prijs in stand gehouden zou worden. Op donderdag 23 juli heeft de schieting om het zilveren schild -nu geschonken door Lia Douenburg- voor de zesendertigste keer zijn beslag gekregen.

Bij deze schieting wordt op een geluksblazen geschoten. Iedere gildebroeder doet tien schoten en de getallen worden genoteerd. Maar vooraf zijn de getallen verwisseld, wat de deelnemers niet weten. Het is dus een bijzonder onduidelijke zaak wie uiteindelijk de gelukkige is en wint. Het was bijzonder gezellig en de uiteindelijke winnaar was gildebroeder Leo Marijnissen. ■

Lia Douenburg en Leo Marijnissen.

WIM GERRITS (74)

Gildebroeder

† 26 April 2020

Sint Martinus Gilde Gennep (Land van Cuijk)

Wim was ruim vijftig jaar lid van het gilde. Toen in de tijd een jonge gildebroeder, die samen met andere jonge gildebroeders de schouders eronder heeft gezet om er weer een bloeiende vereniging van te maken. Een man van weinig woorden maar veel daden. Hij was een actieve schutter en behaalde vele prijzen. Zevenmaal mocht hij koning zijn en tientallen jaren voorzitter.

COOS COMBÉE (90)

Erebroeder

† 26 April 2020

Sint Barbara Gilde Ravenstein (Land van Cuijk)

Coos Combée was van 1983 tot 1994 burgemeester van de gemeente Ravenstein.

Bij zijn afscheid in 1994 werd hij voor zijn verdienste voor het gilde, alsook voor de totale gemeenschap, benoemd tot erebroeder van het gilde. Ook als gildebroeder bleef hij zich inzetten voor het gilde en was hij regelmatig van de partij. Hij was beschermheer van Stadsharmonie OBK en oprichter van Stichting Cultuur te Ravenstein. Coos Combée was een echte verbinder.

WIM WOLTERS (76)

Gildebroeder

† 12 augustus 2020

Gilde Salvator Mundi, Oeffelt (Land van Cuijk)

Wim Wolters was al meer dan tweëndertig jaar lid, jarenlang actief als secretaris in het gildebestuur en ook verzorgde hij samen met zijn vrouw Toos de tentoonstellingen bij gildedagen en dorpsactiviteiten. Op 18 augustus is gilde-eer afscheid van hem genomen.

JAN SCHOOFS (88)

Gildebroeder

† 5 augustus 2020

Sint Anthonius en Sint Nicolaasgilde Groeningen (Land van Cuijk)

Jan was drieënveertig jaar gildebroeder in hart en nieren. Hij heeft enorm veel voor ons gilde betekend. Diverse functies heeft hij bekleed en veel vrijwilligerswerk heeft hij voor ons gilde verricht. Hij was één van de bouwers van het veldkapelletje aan de Voortweg en het clubgebouw op schietterrein 'De Lemse Kuul'. Op maandag 10 augustus heeft de afscheidsdienst plaatsgevonden op een voor Jan zeer waardevolle locatie, namelijk op het schietterrein 'De Lemse Kuul' in Groeningen. Samen met de familie en gilde-leden is het schietterrein omgetoverd tot een prachtige en unieke locatie waar op een indrukwekkende manier afscheid is genomen.

BERT VAN LEIJSEN (80)

Gildebroeder

† 4 juli 2020

Sint Catharina en Barbaragilde Geldrop (Kempenland)

JACQUES BROUWERS (82)

Gildebroeder

† 15 mei 2020

Gilde Sint Joris Zesgehuchten (Kempenland)

Als gilde kenden we Jacques Brouwers vanwege zijn werk voor de parochie en voor het CDA. Jacques werd in 1986 lid van ons gilde en vanwege het overlijden van de deken-schrijver werd hij vrijwel meteen zijn opvolger. Jacques was accuraat. Hij was meer dan twaalf jaren deken-schrijver en vrijwel zijn gehele lidmaatschap schrijver van stukken voor het jaarboek. Daarnaast was hij de secretaris van de organisatie van de Kringdag 2008 gedurende vijf jaren. Maar altijd op de achtergrond. Begin dit jaar werd bij hem kanker geconstateerd. En toch nog onverwacht, kwam zijn overlijden. We zullen hem missen.

PETER JONKERS (69)

Gildebroeder

† 29 juni 2020

Sint Ceaciliagilde, Veldhoven (Kempenland)

Onze gildebroeder Peter Jonkers was sinds 2013 lid van ons gilde.

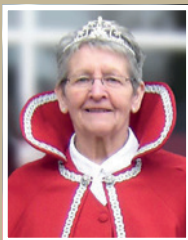
TINY BREKELMANS (84)

Gildebroeder

† 29 maart 2020

Sint Jorisgilde Bladel (Kempenland)

In de ruim veertig jaar dat Tiny Brekelmans lid was van ons gilde Sint Joris te Bladel, heeft hij zich met veel humor ingezet voor alle activiteiten die ons gilde kent. We konden altijd op hem rekenen. Ook was hij van 1999 tot en met 2000 onze koning. Aan de schooljeugd gaf hij menig trommelles. Hij maakte meer dan dertig jaar deel uit van het rommelmarkt-comité. We zullen zijn vrolijkheid, zijn moppen en grollen en niet in het minst al zijn werk (dat hij altijd voor ons gilde deed) missen.

TINY VAN WEERT-BAX (80)

Gildezuster

† 22 juli 2020

Gilde Sint Petrusbanden, Schaft (Kempenland)

Ruim 40 jaar was Tiny lid van het gilde, mede omdat haar man lid was. Al snel vervulde ze de rol van koningin in de optochten, ook als keizerin liep ze alle gildedagen mee. Achter de schermen zorgde ze ervoor dat het gildehuis netjes bijgehouden werd. Met schietwedstrijden was ze er ook altijd om te helpen in het gildehuis. Op 27 juli 2020 is ze met gilde-eer begraven.

HARRIE DARIS

Gildebroeder

† 20 januari 2020

Gilde van het Heilig Sacrament Bergeijk (Kring Kempenland)

Harrie was één van de leden van de familie Daris, die in de vorige eeuw het gilde sterk hielden. Hij was 57 jaar lid van het gilde en samen met zijn vrouw Nel een trouw gilde-lid. Na het tot stand komen van het gildehuis was hij wekelijks te vinden aan de kaarttafel. Harrie koesterde de tradities van broederschap en onderlinge verbondenheid binnen het gilde. Hij werd zeer gewaardeerd door zijn gildebroeders en gildezusters. Hij zal gemist worden bij onze gilde-activiteiten. Wij dragen hem voor altijd in ons hart.

PIET VAN ZUTPHEN (79)

Gildebroeder

† 22 maart 2020

Gilde Sint Barbara, Dinther (kring Maasland)

Piet is twee periodes lid geweest van ons gilde. Van 1953 tot en met 1957 als tamboer; daarna bekleedde Piet vanaf 1994 in de loop der jaren vele functies bij de schiet-, trom- en evenementen-commissies. Als lid van het genootschap onderhield Piet op de woensdagochtenden het gildehuis en het omliggende terrein. In 2010 schoot hij zich tot koning. Zijn grootste hobby was toch wel fotografie. En diverse foto's die gemaakt zijn in gilde-verband, zijn gepubliceerd op de website en in jaarverslagen. Helaas mocht er, door de coronamaatregelen, geen afscheid genomen worden met gilde-eer. In het najaar zal op een nog nader te kiezen datum een herdenkingsdienst worden gehouden ter nagedachtenis aan Piet. Wij verliezen in Piet een waardige gildebroeder.

JAN BARSCH (64)

Gildebroeder

† februari 2020

Gilde Sint Crispinus & Sint Crispinianus van Besoijen (kring Maasland)

In februari is Jan Barsch overleden. Jan leed al geruime tijd aan chronische Q-koorts. Daardoor was hij nauwelijks nog in staat om de normale dagelijkse dingen te blijven doen. Werken ging al geruime tijd niet meer. Ook verhinderde zijn ziekte hem de laatste tijd om het gilde, waar hij met veel plezier lid van was, veelvuldig te bezoeken. Hij genoot er weliswaar enorm van, maar het kostte hem ook heel veel energie. Jan is op 64-jarige leeftijd overleden. Wij verliezen in hem een zeer gewaardeerde gildebroeder.

HENK KAPPEN (59)

Hoofdman

† 25 mei 2020

Sint Joris Gilde Berlicum (kring Maasland)

Henk kwam in 1970 bij de guld. Als jeugdtamboer had hij al veel plezier in het trommelen. In 1972 werd hij officieel lid. Vader Piet was er toen al jarenlang bij en broer Thijs was ook tamboer. Op 7 april 2014 trad Henk toe tot de overheid als jonge deken. Zijn inzet voor de guld werd groter en groter. In de voorjaarsvergadering van 10 april 2017 is Henk benoemd als hoofdman. Hij vond dit een geweldige eer en heeft zich met veel energie ingezet voor zijn guld. Als hoofdman wist hij de mensen te stimuleren en hij was trots op zijn 'clubke'.

HENK VAN DEN BOSCH (74)

Gildebroeder

† 17 mei 2020

Gilde van Onze Lieve Vrouwe en de Heilige Willibrordus, Wintelre (Kwartier van Oirschot)

Henk van den Bosch was een zeer joviale en enthousiaste gildebroeder. Voor zijn gezin, zijn familie, voor ons, voor het hele dorp en voor iedereen die hem kende is dit een enorm verlies. Zijn energie, zijn gedrevenheid en zijn passie voor het Wintelrese verenigingsleven waren ongeëvenaard. Als Henk iemand blij kon maken dan ging dat gebeuren ook! Wij zijn Henk (en zijn familie) zeer veel dank verschuldigd voor zijn nooit aflatende gezelligheid en inbreng in ons gilde. Henk was al meer dan achttien jaar knecht van ons gilde.

THIEU REMEIJSE (91)

Gildeknecht

† 24 mei 2020

Gilde Sint Dionysius, Tilburg (Kwartier van Oirschot)

Binnen elk gilde zijn er gildebroeders die op de achtergrond aanwezig zijn om er voor te zorgen dat het gilde zich optimaal laat zien. Zo was Thieu Remeijse dat bij het Gilde Sint Dionysius, waar hij zijn functie als gildeknecht op voortreffelijke wijze heeft vervuld. Of het nu het zorgen voor de tentoonstelling was of werk op het gilde-terrein: je deed nooit een tevergeefs beroep op hem. Zijn gouden jubileum, waar hij zo naar uitgekeken had, heeft hij net niet gehaald. Toch is en blijft hij voor het gilde een 'Gouden Kerel'.

JAN KUIPERS (82)

Gildebroeder

† 7 april 2020

Gilde Sint Willibrordus, Casteren (Kwartier van Oirschot)

Jan was sinds 1972 lid van het gilde. Hij is in het verleden tamboer geweest en heeft vele tamboers van het gilde een opleiding gegeven. Jan is met beperkte gilden-eer in de vorm van een erehaag uitgeleide gedaan. Het gilde wenst Ria en overige familieleden veel sterkte toe in deze moeilijke tijd.

FRANS PARIDAANS (74)

Oud-hoofdman

† juni 2020

Gilde Sint Sebastiaan, Lage Mierde (Kwartier van Oirschot)

Frans Paridaans was meer dan vijftientig jaar hoofdman van Gilde Sint Sebastiaan in Lage Mierde. Een titel en taak die hij overnam van zijn vader. In al die tijd heeft hij zich steeds ten volle voor het gilde ingezet. Zo werden onder zijn leiding een aantal kringdagen en een liefdadigheidsfeest georganiseerd. De laatste keer, in 2007, was dit ter gelegenheid van het 400-jarig bestaan. Na zijn terugtreden werd hij benoemd tot ere-hoofdman en trachtte hij er nog zo vaak als enigszins mogelijk bij te zijn. We zullen zijn inzet en positiviteit enorm gaan missen.

GUUS DE BACKER (72)

Gildebroeder

† 24 juni 2020

Gilde Sint Joris Hoogeloon (Kwartier van Oirschot)

Guus de Backer was vierenveertig jaar lid van ons gilde.

AD VAN DE WOUW (66)

Keizer

† 17 februari 2020

Gilde Sint Ambrosius, Lage Mierde (Kwartier van Oirschot)

Ad van de Wouw, een graag geziene gildebroeder, werd in 1972 lid van ons gilde. Hij schoot zich vijf keer tot koning en mocht zich na de vijfde keer keizer noemen! Hij heeft deze titel met trots gedragen en een keizerskruis geschoten. Helaas moeten wij nu een fanatieke gildebroeder missen. Hij stond altijd klaar om hand- en span-diensten te verrichten, een pijtje te schieten, een praatje te maken en een pilske te drinken. Door zijn ziekte kon hij er de laatste jaren niet altijd bij zijn, maar als het ging dan was hij er. Wij gaan hem missen.

CHRIST VAN PELT (68)

Gildebroeder

† 21 juli 2020

Sint Odulphusgilde, Best (Kwartier van Oirschot)

Christ van Pelt was eenenveertig jaar lid van het gilde.

PIET DE BROUWER (90)

Gildebroeder

† 15 maart 2020

Gilde Sint Joris, Diessen (Kwartier van Oirschot)

Piet was sinds 1977 een trouw lid van het gilde samen met zijn vrouw Annie. Enkele jaren geleden heeft hij al afscheid genomen van het kruisboogschieten, dat ze beiden tot op hoge leeftijd hebben gedaan. Als ze konden dan waren ze nog altijd aanwezig bij de teerdagen en andere belangrijke evenementen binnen het gilde. Piet kwam na een val in het ziekenhuis te liggen, waarna hij eigenlijk alleen maar achteruit ging. Piet is in bijzijn van zijn familie rustig ingeslapen. Vanwege het Coronavirus kon het gilde Piet niet met gilde-eer begraven, hetgeen wij betreuren, maar ook begrijpen.

SJAAK VAN MOORSEL (96)

Gildebroeder

† 18 december 2019

Gilde Onze Lieve Vrouw van de Zeven Weeën, Lierop (Peelland)

Sjaak van Moorsel was ruim 75 jaar lid van ons gilde. Op 23 december is met gilde-eer afscheid van hem genomen. Dat hij moge rusten in vrede.

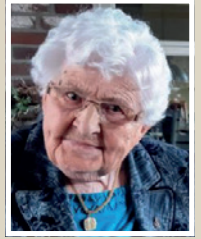
MARIA VAN DEN ELZEN-JANSEN (91)

Gildezuster

† 22 november 2019

Gilde Sint Agatha, Boekel (Peelland)

Maria was vanaf de heropricting in 2006 lid van ons gilde. In 2011 schonk Maria een prachtig zilveren schild met daarop de afbeelding van de boerderij waar ze was geboren en opgroeide. Op 29 november heeft gilde Sint Agatha Boekel met gilde-eer afscheid genomen van haar gildezuster.

KEES DE VET (91)

Gildebroeder

† 6 april 2020

Gilde Sint Ambrosius Gilze (Baronie en Markiezaat)

Vanaf de heropricting in 1989 was hij lid en bezocht de hij de wekelijkse schietavonden. In 1993 schoot hij zich tot koning van het gilde. Zijn kalme en innemende wijze van vertellen boeide iedereen. Enkele jaren geleden werd hij rustend lid, maar hij bleef sterk geïnteresseerd in alles wat zich bij het gilde afspeelde. Door de Corona-crisis kon hij niet met gilde-eer begraven worden en slechts enkele gildebroeders konden bij dit afscheid aanwezig zijn.

Mogen zij allen rusten in vrede

Wie wat wanneer?

De - onlangs in mei overleden - Eindhovense fotograaf Gerardus van Mol maakte in 1975 deze foto van het gebruik 'offeren op de gildetrom'. Wie weet bij welke gelegenheid dit gebeurde? Wie herkent wellicht de kerk én de keizer?

Terugblik op eerder gepubliceerde foto's:

Naar aanleiding van de geplaatste foto in nummer 2 (2020) op pagina 55 hebben we een reactie ontvangen.

Hoogstwaarschijnlijk heeft de Waalrese fotograaf Jan Bijnen (1874-1959) de reportage van het gildefeest in 1929 gemaakt. Ter gelegenheid van het 600-jarig bestaan van het Sint-Willibrordusgilde werd dit schuttersfeest gehouden. Op deze opname is het Hapertse Sint-Jorisgilde te zien. Dezelfde foto is ook gepubliceerd in het boek Hapert zoals het vroeger was (1977). Het bijschrift luidt als volgt: Hier zien we een paar bekende mensen van voorheen: Kees Jansen, Toon Tijssen, Hannes van Hulst, van de Ende, Bert Lemmens, Kees Mollen, Adrianus Willems, Giel Leyten, J. Bierings, Janus Antonis, Piet Jansen.

Graag uw reactie sturen naar de Brabant-Collectie (brabant@uvt.nl) of naar Tony Vaessen (antonijs.vaessen@telenet.be).

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden

GERESERVEERD VOOR FEDERATIEVE TOERNOOIEN

- Het boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBS-toernooi op de derde zondag in september;
- Het gewerschieten eerste zondag in september.

GILDEFEESTEN IN 2020

geen

GILDEFEESTEN IN 2021

11 april

Kring Maasland NBFS toernooi vlakboogschieten
Gilde Sint Joris Udenhout

18 april

Kring Maasland NBFS-toernooi kruisboogschieten op wip
gilde Sint Barbara Veghel

25 april

Kring Kempenland Outdoor jeugdtoernooi Sint Agatha Heeze

9 mei (moederdag)

Kring Land van Cuijk Kringgildedag Sint Nicolaasgilde Haps
(gemeente Cuijk)

13 mei (Hemelvaartsdag)

Kring Kempenland Kringgildedag Sint Catharina- en
Sint Barbaragilde uit Leende

16 mei

Kring Peelland Kringgildedag Sint Willibrordusgilde Bakel

30 mei

Kring Kwartier van Oirschot Vrij gildefeest Sint Jorisgilde
Moergestel

6 juni

Kring Kempenland Gildedag Sint Jan Baptist Oerle

13 juni

Kring Maasland Kringgildedag Gilde Sint Antonius Abt Nuland

20 juni (vaderdag)

Kring Land van Cuijk Vrij gildefeest Gilde Sint Anthonius Sambeek

29 augustus

Kring Baronie en Markiezaat Kringgildedag Sint Antonius Abt,
Terheijden

5 september

Kring Kwartier van Oirschot NBFS-toernooi Gewerschieten Sint
Joris Oostelbeers

19 september

Kring Peelland NBFS-toernooi VTBS Sint Servatusgilde Lieshout

9 oktober

NBFS Noordbrabantse Federatiedag Provinciehuis
's-Hertogenbosch

GILDEFEESTEN IN 2022

10 april

Kring Peelland NBFS-toernooi kruisboogschieten op wip Gilde Sint
Agatha Boekel

15 mei

Kring Kwartier van Oirschot Vrij gildefeest 700 jaar Gilde Onze
Lieve Vrouwe en de Heilige Willibrordus, Wintelre

5 juni

Kring Kempenland Kringgildedag Sint Annagilde in Riethoven

26 juni

Kring Peelland Vrij gildefeest Sint Antonius en
Sint Sebastianusgilde Gemert

3 juli

Kring Kwartier van Oirschot Kringgildedag Gilde Sint Brigida uit
Netersel

10 juli

Kring Land van Cuijk Kringgildedag Sint Willibrordusgilde
Geijsteren

4 september

Kring Peelland NBFS-toernooi Gewerschieten

11 september

Kring Land van Cuijk Kringgildedag Gilde Mathiasgilde Oploo

18 september

Kring Kwartier van Oirschot NBFS-toernooi VTBS

8 oktober

NBFS Noordbrabantse Federatiedag Provinciehuis
's-Hertogenbosch

GILDEFEESTEN IN 2023

april

Kring Kwartier van Oirschot NBFS-toernooi kruisboogschieten op
wip

4 juni

Kring Kempenland Kringgildedag Sint Catharina en het Sint
Barbaragilde Eersel

11 juni

Kring Kwartier van Oirschot Kringgildedag Gilde Sint Sebastiaan en
Barbara Moergestel

3 september

Kring Land van Cuijk NBFS-toernooi Gewerschieten

10 september

Kring Kwartier van Oirschot Kringgildedag Gilde Sint Joris uit
Hoogeloon

Voor verdere jaren zie het schema op de federatieve website: www.schuttersgilden.nl

